

**Az egyes régiók bűnügyi fertőzöttségi mutatói közötti eltérések
társadalmi, gazdasági okainak szociológiai vizsgálata és elemzése, a
rendvédelmi szervek számára adódó konzekvenciák**

Tartalomjegyzék

1	Kutatási koncepció	4
2	Bűnügyi fertőzöttség társadalmi, gazdasági okai	8
2.1	Demográfiai jellemzők	8
2.2	Kulturális jellemzők	12
2.3	Szociális jellemzők	14
2.4	Gazdasági jellemzők	17
2.5	Életminőség jellemzői	18
3	Bűnügyi fertőzöttség alakulása 2009 és 2014 között	20
3.1	Bűncselekmények számának alakulása 2009 és 2014 között.....	22
3.2	A leggyakrabban regisztrált bűncselekmények 2009 és 2014 között	25
3.3	Bűnelkövetők jellemzői.....	33
4	Debrecen.....	40
4.1	Bűncselekmények alakulása.....	41
4.2	Bűnelkövetők jellemzői.....	44
4.3	Legjelentősebb bűncselekmények.....	46
4.3.1	Lopás.....	46
4.3.2	Garázdaság.....	47
4.3.3	Testi sértés	48
4.3.4	Csalás	49
4.3.5	Közokirat-hamisítás	51
4.3.6	Egyéb bűncselekmények.....	52
4.4	Összegzés	52
5	Győr	53
5.1	Bűncselekmények számának alakulása	54
5.2	Bűnelkövetők jellemzői.....	55
5.3	Legjelentősebb bűncselekmények.....	57
5.3.1	Lopás.....	57
5.3.2	Csalás	59
5.3.3	Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése	61
5.3.4	Egyéb bűncselekmények.....	61
5.4	Összegzés	62
6	Kecskemét.....	63
6.1	Bűncselekmények számának alakulása	64

6.2	Bűnelkövetők jellemzői.....	66
6.3	Legjelentősebb bűncselekmények.....	68
6.3.1	Lopás.....	68
6.3.2	Garázdaság.....	70
6.3.3	Testi sértés.....	71
6.3.4	Egyéb bűncselekmények.....	72
6.4	Összegzés.....	73
7	Miskolc.....	74
7.1	Bűncselekmények számának alakulása.....	75
7.2	Bűnelkövetők jellemzői.....	77
7.3	Legjelentősebb bűncselekmények.....	79
7.3.1	Lopás.....	79
7.3.2	Betöréses lopás.....	82
7.3.3	Garázdaság.....	83
7.3.4	Magánokirat-hamisítás.....	84
7.3.5	Egyéb bűncselekmények.....	86
7.4	Összegzés.....	87
8	Pécs.....	90
8.1	Bűncselekmények számának alakulása.....	91
8.2	Bűnelkövetők jellemzői.....	92
8.3	Legjelentősebb bűncselekmények.....	95
8.3.1	Magánokirat-hamisítás.....	95
8.3.2	Visszaélés kábítószerrel.....	96
8.3.3	Emberölés.....	98
8.3.4	Erőszakos közöszlélés/szexuális erőszak/szemérem elleni erőszak/.....	99
8.3.5	Lopás.....	99
8.3.6	Egyéb bűncselekmények.....	101
8.4	Összegzés.....	102
9	Szeged.....	103
9.1	Bűncselekmények alakulása.....	104
9.2	Bűnelkövetők jellemzői.....	106
9.3	Legjelentősebb bűncselekmények.....	108
9.3.1	Garázdaság.....	108
9.3.2	Visszaélés kábítószerrel.....	110
9.3.3	Csalás.....	111

9.3.4	Egyéb bűncselekmények.....	113
9.4	Összegzés	113
10	Székesfehérvár	115
10.1	Bűncselekmények számának alakulása.....	116
10.2	Bűnelkövetők jellemzői.....	118
10.3	Legjelentősebb bűncselekmények.....	120
10.3.1	Csalás	120
10.3.2	Garázdaság.....	120
10.3.3	Magánokirat-hamisítás.....	121
10.3.4	Egyéb bűncselekmények.....	122
10.4	Összegzés	124
11	Veszprém	125
11.1	Bűncselekmények alakulása.....	126
11.2	Bűnelkövetők jellemzői.....	127
11.3	Legjelentősebb bűncselekmények.....	130
11.3.1	Lopás.....	130
11.3.2	Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése	131
11.3.3	Csalás	132
11.3.4	Egyéb bűncselekmények.....	135
11.4	Összegzés	135
12	Összefoglalás	137

1 Kutatási koncepció

A „Közbiztonság mint versenyképességet alakító tényező” című országos kutatás során szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy a versenyképességet nem határozza meg jelentős mértékben a közbiztonság minősége, de a jó közbiztonság elengedhetetlen része egy város hatékony működésének. A külföldi vállalkozások telephelyválasztási döntésében elsődlegesen az infrastruktúra milyensége, a szakemberek megléte és a vállalkozást támogató helyi adókedvezmények játszanak szerepet, de a dolgozók életminősége, közérzete is fontos szempont számukra. Ahol a polgárok nem érzik magukat biztonságban, ott az általuk végzett munka minőségében is visszaköszönhetnek a társadalmi és egyéb problémák.

A kutatás eredményeképpen tehát azt láttuk, hogy a megfelelő közbiztonság vagy legalább az arra való szüntelen törekvés alapvető elvárás azok részéről, akik befektetni kívánnak a városban.

A kutatás kiegészítéseként a lakosság körében kérdőíves felmérést végeztünk, hogy megvizsgáljuk a lakosság szubjektív biztonságérzetét. Az eredmények azt mutatták, hogy a közbiztonság kérdése fontos az emberek számára, az életminőségük szempontjából is az egyik legjelentősebb befolyásoló tényező. Úgy vélik, hogy az életminőséget leginkább befolyásoló munkalehetőségek azonban megszűnhetnek annak hatására, ha valahol romlik a közbiztonság (a vállalkozások megszűnnek vagy eleve csökken a befektetési hajlandóság).

Tehát az életminőséget a közbiztonság helyzete több szempontból is befolyásolja, egyrészt közvetlenül (94% mondta, hogy a közbiztonság befolyásolja az életminőségét), másrészt közvetetten (munkalehetőségek, családi kapcsolatok milyensége – félelemben kell-e élnie az embereknek vagy nem). A közbiztonság helyzetét, a rendvédelmi szervek munkáját kicsit negatívan látják, de a szubjektív biztonságérzet nem annyira rossz, vagyis biztonságban érzik magukat az emberek.

A 2013-ban végzett kutatások eredményei alapján megfogalmazásra került, hogy a városok bűnügyi fertőzöttségének okait alaposabban megvizsgáljuk. A személyes interjúk, illetve a kérdőíves felmérés után jelen kutatásunkban adatok elemzésével próbálunk az egyes városok bűnügyi fertőzöttségének okait feltárni.

A kutatás tervezett helyszínei:

Ahhoz, hogy eredményeinket a korábbi kutatás során szerzett tapasztalatokkal össze tudjuk vetni, jelen elemzés csak annak a nyolc városnak a bűnügyi összetettségét vizsgálja, ahol kutatásunkat végeztük. Az eredetileg tervezett régiós szintű vizsgálat helyett így inkább a városi szintű mélyebb elemzésre koncentráltunk.

1. Debrecen
2. Győr
3. Kecskemét
4. Miskolc
5. Pécs
6. Szeged
7. Székesfehérvár
8. Veszprém

A kutatás során vizsgált bűncselekmények:

A kutatás során a megszokottól eltérően nem a nagy csoportot fogjuk összességében vizsgálni vagy összehasonlítani egymással, hanem a városokban leggyakrabban előforduló bűncselekmények statisztikáit vizsgáljuk meg alaposabban. Ennek oka az, hogy a legtöbb gyakori bűncselekmény a vagyon elleni bűncselekmények csoportjába tartozik, míg néhány bűncselekmény csoport esetében az esetek száma elenyésző.

A kutatás során megvizsgáljuk, hogy mi az oka az egyes városok közötti eltérésnek, illetve milyen bűncselekmények jellemzik az egyes városokat.

Társadalmi és gazdasági hatások vizsgálata:

Fel kell tárni a mikro-és makrokörnyezeti adottságokat, hatásokat.

A mikrokörnyezeti hatások csoportja:

A bűnelkövetői statisztika segítségével tudjuk az egyes bűnelkövetők háttérét vizsgálni, ami az iskolai végzettségre, a foglalkozás és munkaviszonyra (munkanélküliség, munkakörnyezet), nemi hovatartozásra, korcsoportra, stb. tartalmaz adatokat.

Sajnos a rendelkezésünkre álló adatok nem tartalmazzák, hogy a bűnelkövető milyen városban követte el bűncselekményét, így az egyes városok vizsgálata során azon bűnelkövetők adatait tudjuk vizsgálni,

akik lakóhelyüknek az adott várost jelölték meg és a bűncselekmény elkövetése helyén tartózkodás jellege kategóriában helyi állandó vagy ideiglenes lakosként szerepeltek.

A makrokörnyezeti hatások:

A város demográfiai összetétele, a várost jellemző kulturális, egészségügyi, gazdasági környezet milyensége befolyásolhatja a bűnügyi fertőzöttség szintjét.

Kutatás módszere:

Meglévő adatok másodelemzése. A bűnügyi adatok elemzése az egyes városok vonatkozásában. A bűnelkövetők demográfiai és egyéb adatainak elemzése, összevetése a társadalmat jellemző arányokkal, illetve a városokat jellemző sajátosságokkal.

- Az egyes bűncselekmény típusok városonkénti eltéréseinek okainak feltárása.
- Meghatározni, hogy az egyes bűncselekményekre milyen bűnelkövetői profil jellemző.
- Az adott város rendvédelmi szerveinek aktivitásainak hatása a bűnügyi fertőzöttségre.
- A várost jellemző gazdasági változások hatása a bűnügyi mutatókra.

Hipotézisek

1. Az egyes városok bűnügyi fertőzöttsége szignifikánsan eltér egymástól.
2. Az elmúlt 5 évhez képest javult a városok bűnügyi fertőzöttsége.
3. A munkanélküliség csökkenése a vagyon elleni bűncselekmények csökkenését hozta magával.
4. A bűnelkövetők között a férfiak felülreprezentáltak.
5. A határokhoz közel eső területen (Szeged), valamint közlekedési csomópontoknál (pl. Székesfehérvár) magasabb a bűnözés aránya.
6. A bűnelkövetők között sok olyan van, aki már volt elítélve bűncselekmény miatt, vagyis a visszaesők aránya magas.
7. A városokban leggyakrabban előforduló bűncselekmények minden városban hasonlóan alakulnak.

Fontos megjegyezni, hogy a pusztán tények nem egyértelműen köthetőek össze azzal, hogy a város bűnügyi fertőzöttsége milyen, hiszen számtalan tényező hatással lehet rá. Az elemzés során tehát mindig óvatosan következtetünk az egyes mutatók közötti összefüggésre.

Kutatásunk során figyelembe kellett venni azt a tényt is, hogy 2013. július 1-én hatályba lépett az új Büntető Törvénykönyv, ami a bűnügyi statisztika vezetésében is számos változást hozott. 2014-ben minden város esetében erőteljes csökkenés volt a bűncselekmények számát illetően, ami nem a bűnözés erőteljes visszaesésével, hanem a törvényi változással hozható elsősorban összefüggésbe. Ezért az adatok elemzése során a 2014-es adatokat mindig fenntartással kezeljük. (A társadalmi és gazdasági mutatókra csak 2013-ig vannak adataink, így az általános elemzés a 2009-2013 közötti adatok mentén történik).

2 Bűnügyi fertőzöttség társadalmi, gazdasági okai

Ahhoz, hogy a városok általános társadalmi vagy gazdasági állapotát, helyzetét értékelni tudjuk, szükséges megvizsgálni a városokra vonatkozó statisztikai adatokat, mutatókat.

Több száz mutató áll rendelkezésünkre, de az elemzéshez csak 10-20 olyan értéket veszünk figyelembe, amik leginkább meghatározhatják egy város helyzetét.

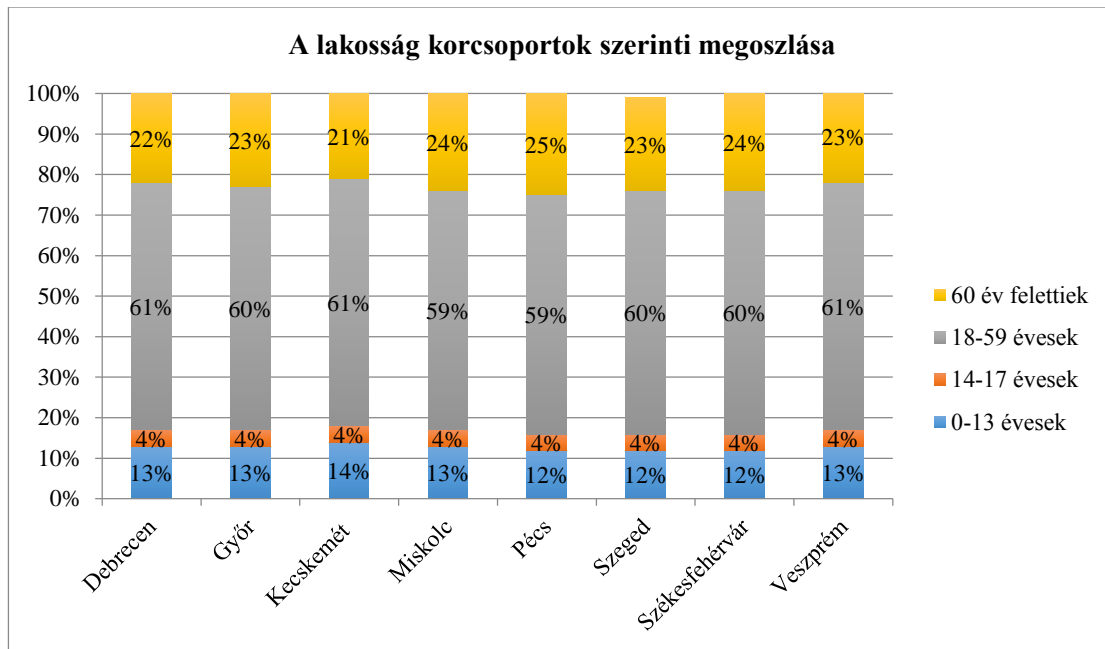
A vizsgálathoz 5 csoportot hoztunk létre, amikbe egyenként 2-10 mutatót rendeltünk. Ezek mentén tehát meghatározzuk a városok “minőségét”.

1. Demográfiai jellemzők
2. Kulturális jellemzők
3. Szociális jellemzők
4. Gazdasági jellemzők
5. Életszínvonal jellemzők

2.1 Demográfiai jellemzők

A bűnelkövetői statisztikánk 4 különböző korcsoportot különböztet meg (fiatalkorú, fiatal felnőtt, felnőtt és időskorú). Az általános korosztály szerinti beosztásunk szintén négy különböző csoportot különböztet meg, de a korcsoportok életkor szerinti felosztása eltér a bűnelkövetői korcsoport felosztásától.

Általános korcsoportok: 0-13 évesek aránya, 14-17 évesek aránya, 18-59 évesek aránya, 60 felettek aránya.

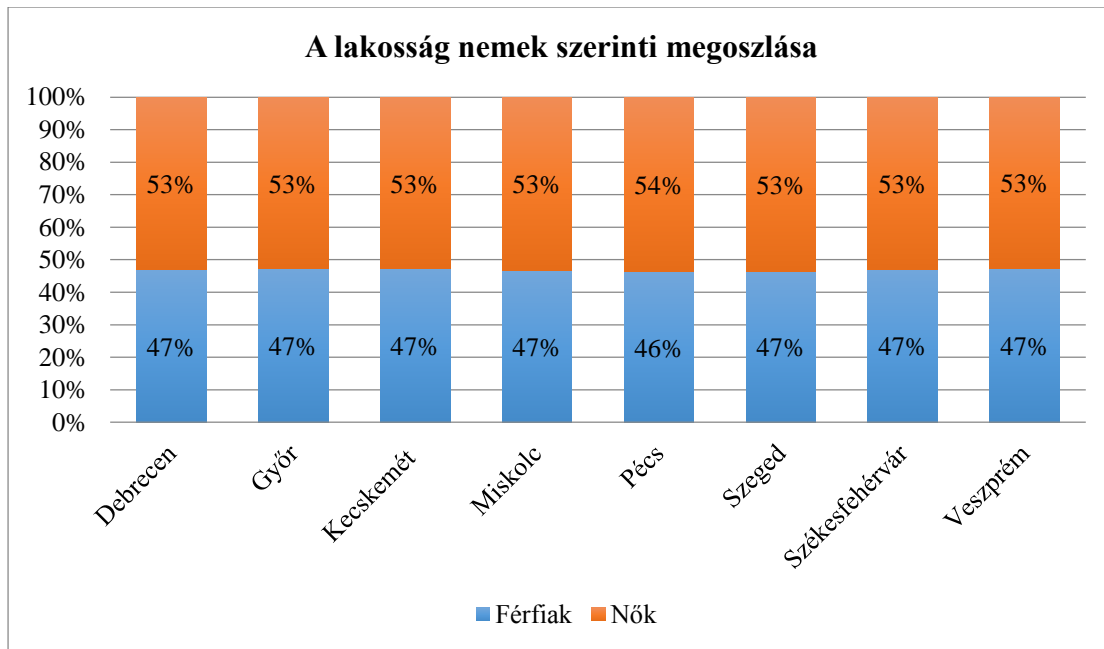
Magyarország lakosságának közel negyede olyan személy, aki már betöltötte a 60. életévét.

A vizsgálatunkban résztvevő városok az országos átlaghoz (23%) hasonló összetételűek. A legtöbb 60 éven felüli Pécs városában volt, ahol a lakosság negyede volt 60 év feletti. A “legfiatalosabb” város Kecskemét, ahol a lakosság kicsit több mint ötöde volt 60 éven felüli. Ebben a városban a fiatalok, gyereke aránya is magasabb volt az átlagnál.

A városok között tehát életkor összetételét tekintve jelentős eltéréssel nem találkozunk.

Férfiak és nők aránya

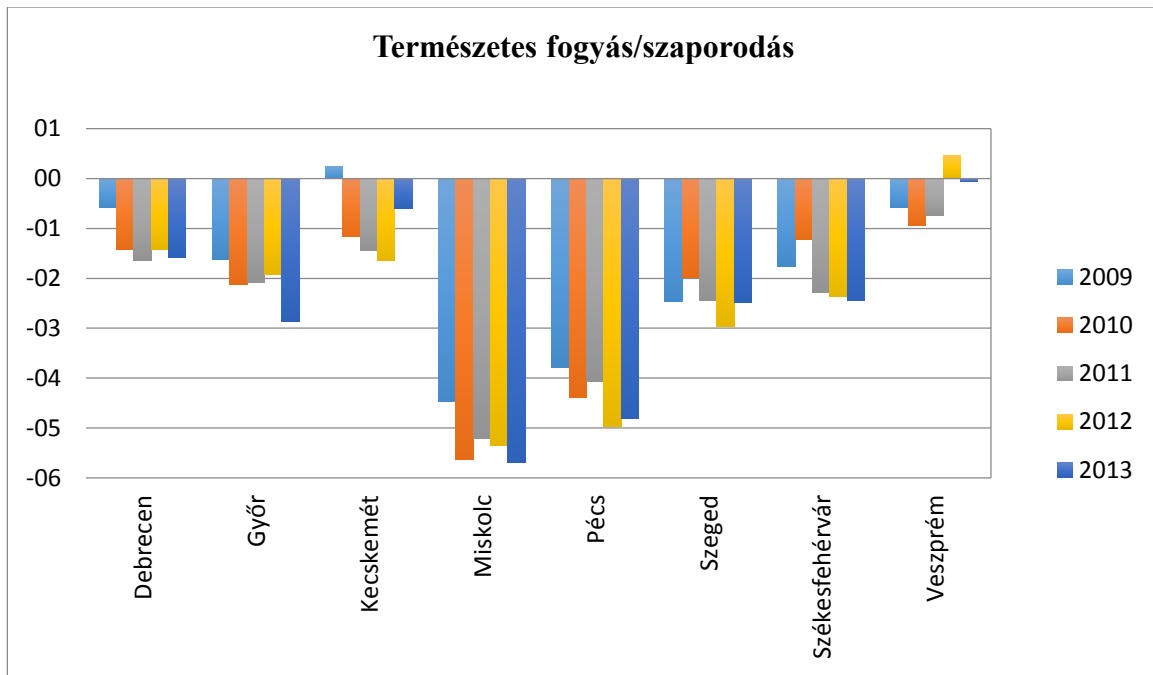
Nemek arányát tekintve is az országos átlagot mutatják a városok, ráadásul az egyes városok közötti különbségek is minimálisak.

Természetes fogyás/szaporodás, vagyis az élveszületések és halálozások különbözetét vizsgálva láthatjuk, hogy csupán két város esetében, egy-egy évben fordult elő, hogy a város lakossága nem fogyó, hanem növekvő tendenciát mutatott. Mivel ez a jelenség csak egy-egy év esetében fordult elő, így összességében természetes fogyásról beszélhetünk minden város esetében.

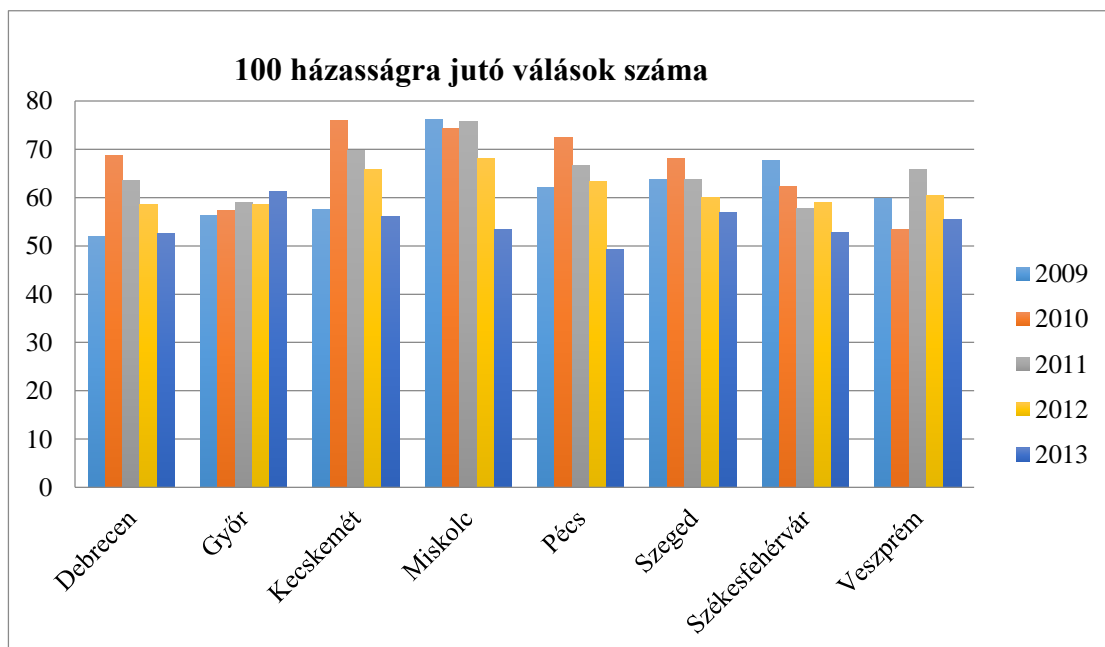
A legnagyobb fogyás Miskolcon és Pécsen tapasztalható, ahol 2009 és 2013 között átlagosan -5,3 és - 4,4 volt az ezer lakosra jutó természetes fogyás értéke (az országos átlag -3,86).

A többi város esetében bár szintén fogyásról beszélhetünk, de az országos átlagnál alacsonyabb mértékben.

Házasságkötések és válások száma

Általános tendencia, hogy a házasságok legalább fele válással végződik, vagyis 100 házasságra min. 50 válás jut. A legtöbb válás 2010-ben és 2011-ben volt, azóta néhány városban csökkenés tapasztalható. Egyedül Győr esetében beszélhetünk enyhén növekvő tendenciáról.

2.2 Kulturális jellemzők

A kulturális jellemzők vizsgálata során figyelembe vettük a települési könyvtárak beiratkozott olvasóinak számát, a közművelődési intézmények számát, a rendszeres művelődési foglalkozások számát, valamint a civil szervezetek számát.

A tízezer lakosra jutó települési könyvtárak beiratkozott olvasóinak számát tekintve legtöbbször Kecskeméten és Veszprémben voltak könyvtár tagok a vizsgált években, bár Veszprémben csökkenés tapasztalható 2013-ban. Szegeden évről évre csökken a beiratkozott olvasók száma, legkevesebben pedig Pécsen és Debrecenben voltak a települési könyvtár tagjai.

Szegeden és Veszprémben évről évre növekszik a százezer lakosra jutó közművelődési intézmények száma, és ezzel együtt a rendszeres művelődési programok száma is. Veszprém esetében 2011-ben kiugrást tapasztalunk, ami részben magyarázható azzal, hogy ebben az évben nyílt meg a Veszprémi Aréna, ahol rendszeresen voltak programok, bár a "rendszeres művelődési foglalkozások" kategória nem az ott szervezett eseményekkel azonos csoportba sorolható. A kiugrásra pontos magyarázatot nem találtunk, de ezt az évet figyelmen kívül hagyva is megállapítható némi növekedés évről évre.

A százezer lakosra jutó civil szervezetek száma kiegyensúlyozott, minden évben közel azonos értéket mutat városonként, egyedül Kecskemét esetében láthatunk csökkenő tendenciát.

Mutatóink mentén vizsgálva Veszprém, Pécs, Kecskemét a kulturálisan legaktívabb város.

2009-2013 között átlagosan	Tízezer lakosra jutó beiratkozott olvasók száma (települési könyvtárak)	Százezer lakosra jutó közművelődési intézmények száma	Tízezer lakosra jutó rendszeres művelődési foglalkozások száma	Százezer lakosra jutó civil szervezetek száma
Debrecen	1366	6	353	647
Győr	1875	12	484	560
Kecskemét	2834	15	485	551
Miskolc	1710	11	469	652
Pécs	1133	26	841	753
Szeged	1638	11	742	638
Székesfehérvár	2630	9	342	721
Veszprém	2804	31	804	900

1. ábra- Kulturális jellemzők városonként (színezés a legalacsonyabbtól a legmagasabb értékig terjed)

		Tízezer lakosra jutó beiratkozott olvasók száma (települési könyvtárak)	Százezer lakosra jutó közművelődési intézmények száma	Tízezer lakosra jutó rendszeres művelődési foglalkozások száma	Százezer lakosra jutó civil szervezetek száma
Debrecen	2009	1400	5	305	na.
	2010	1542	3	256	641
	2011	1428	8	414	640
	2012	1293	6	333	661
	2013	1169	8	458	646
Győr	2009	1817	15	497	na.
	2010	1825	11	430	559
	2011	1992	11	589	548
	2012	2057	12	492	567
	2013	1686	10	411	564
Kecskemét	2009	2821	15	357	na.
	2010	2772	10	396	571
	2011	2809	15	474	552
	2012	2860	17	603	541
	2013	2909	20	595	538
Miskolc	2009	1687	10	642	na.
	2010	1678	9	383	645
	2011	1786	14	449	641
	2012	1778	11	405	663
	2013	1620	10	467	659
Pécs	2009	1173	22	782	na.
	2010	778	26	750	739
	2011	1229	23	824	743
	2012	1247	30	942	768
	2013	1238	29	907	762
Szeged	2009	1762	7	650	na.
	2010	1721	8	526	608
	2011	1661	10	704	635
	2012	1609	12	811	660
	2013	1438	20	1019	651
Székesfehérvár	2009	2499	8	267	na.
	2010	2277	8	340	704
	2011	2723	9	353	708
	2012	2747	8	355	737
	2013	2903	9	396	735
Veszprém	2009	2882	19	686	na.
	2010	2839	22	594	872
	2011	2937	31	1214	891
	2012	2856	36	747	933
	2013	2506	48	780	903

2. ábra - - Kulturális jellemzők városenként, évenként (színezés a legalacsonyabbtól a legmagasabb értékig terjed összes város vonatkozásában)

2.3 Szociális jellemzők

A város lakosainak szociális, anyagi helyzete nagyban befolyásolhatja a város közbiztonságának helyzetét. A kérdőíves kutatás során a kitöltők többsége azt mondta, hogy a közbiztonság romlása leginkább a családi nevelés hiányával, a szegénységgel és a tartós munkanélküliséggel hozható összefüggésbe. Megvizsgáltuk, hogy milyen a városok helyzete különböző szociális mutatók mentén. Az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma minden városban csökkenő tendenciát mutat, ami egyrészt a munkanélküliekre vonatkozó szabályok változásával, másrészt a munkával rendelkezők arányának növekedésével magyarázható.

Azonban a többi mutató esetében nem tapasztalunk javulást, sőt sok esetben a támogatásra szorulóknak számának a növekedését tapasztaljuk.

A családsegítő szolgáltatást igénybe vevők száma 2009 és 2013 között Debrecenben, Győrben, Kecskeméten, Miskolcon csökkent, míg Veszprémben nőtt.

A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma Miskolcon a legmagasabb, bár 2013-ra csökkenés következett be, míg Pécsen az utolsó két évben erőteljes növekedéslátható, meghaladva még a miskolci értékeket is. A szociális étkeztetésben részesülők száma Debrecenben, Kecskeméten, Miskolcon, Veszprémben növekvő tendenciát mutat, Pécsen, Szegeden és Székesfehérváron pedig csökkenőt.

Az öt szociális mutatóból négy esetében Miskolcon volt a legmagasabb a százezer lakosra jutó támogatásban, segélyben részesülők száma. Ezen szociális mutatók mentén a városok sorrendje a következőképpen alakult: Miskolc, Debrecen, Kecskemét, Pécs, Szeged, Győr, Veszprém és végül Székesfehérvár.

2009-2013 között átlagosan	A családsegítő szolgáltatást igénybe vevők száma (fő)	Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	Lakásfenntartási támogatásban részesültek száma (fő)	Rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma (fő)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (fő)
Debrecen	4832	2903	3161	371	798
Győr	2802	1489	2353	226	1148
Kecskemét	2075	2757	3536	389	1494
Miskolc	3331	3834	6073	561	1523
Pécs	2374	2385	5059	306	772
Szeged	2528	1797	2980	228	1114
Székesfehérvár	1424	1770	1271	204	996
Veszprém	3494	1786	1964	213	710

3. ábra - - Szociális jellemzők városonként (színezés a legalacsonyabbtól a legmagasabb értékig terjed)

A vizsgált mutatók természetesen nem adhatnak teljes képet egy város szociális helyzetéről, így arról következtetéseket levonni csak óvatosan szabad. A kutatásunkban használt mutatók vizsgálata arra szolgált, hogy egy kisebb keresztmetszetet vegyünk a városok szociális helyzetéről, illetve pár mutató mentén összehasonlíthatóak legyenek.

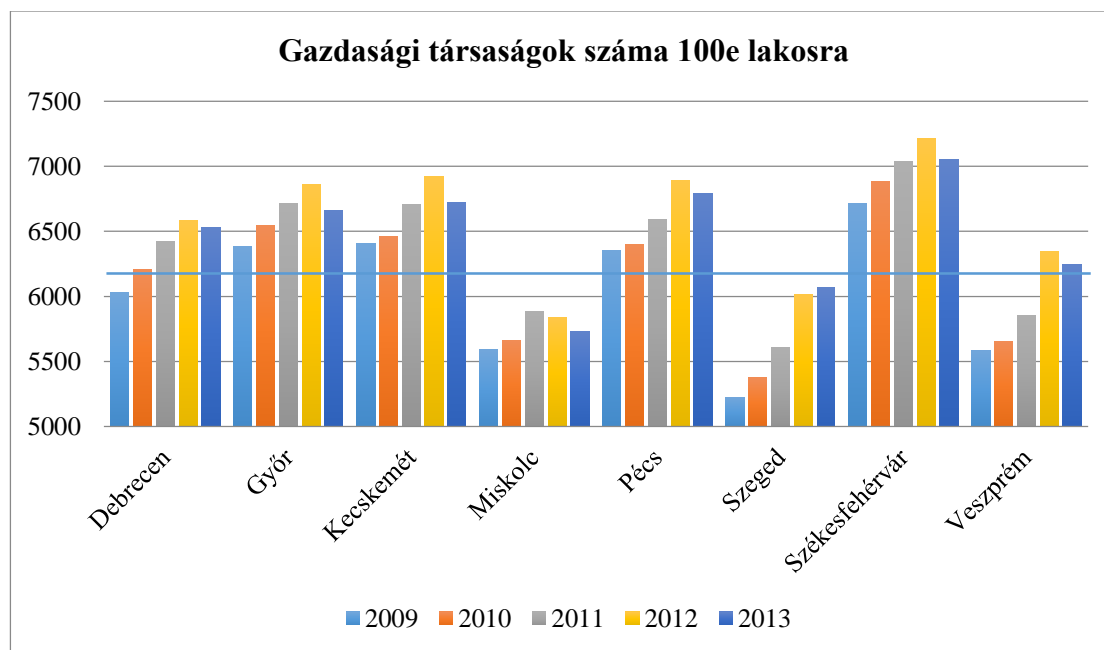
		A családsegítő szolgáltatást igénybe vevők száma (fő)	Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (fő)	Lakásfenntartási támogatásban részesültek száma (fő)	Rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma (fő)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (fő)
Debrecen	2009	6421	3733	2445	630	247
	2010	5673	3808	2706	276	526
	2011	5490	2823	2905	432	749
	2012	3124	2420	4391	264	1259
	2013	3454	1731	3356	254	1211
Győr	2009	2760	2278	1531	209	734
	2010	3017	2032	1669	191	1239
	2011	3008	1290	3369	252	1327
	2012	2719	1184	2789	224	1216
	2013	2504	663	2408	254	1222
Kecskemét	2009	2257	3804	3402	612	918
	2010	2233	3318	3483	293	1102
	2011	2222	2670	4036	442	1360
	2012	1939	2351	4717	255	1657
	2013	1723	1640	2041	344	2432
Miskolc	2009	5081	4969	5300	1008	915
	2010	3143	4808	6680	400	1209
	2011	3175	3905	6726	415	1339
	2012	2928	3002	6955	507	1801
	2013	2328	2485	4703	474	2349
Pécs	2009	2356	2792	2977	192	580
	2010	2014	2648	2979	278	826
	2011	2546	2504	5628	318	916
	2012	2558	2524	6388	342	795
	2013	2398	1458	7325	397	740
Szeged	2009	3225	2168	2376	121	942
	2010	2761	2041	3096	212	1224
	2011	3187	1819	2458	285	1183
	2012	1056	1802	3637	240	1111
	2013	2412	1153	3334	282	1110
Székesfehérvár	2009	1430	2499	1146	134	981
	2010	1617	2272	1160	184	1221
	2011	1324	1717	1720	262	1070
	2012	1221	1412	1426	152	879
	2013	1526	948	904	288	830
Veszprém	2009	3164	2407	1170	194	541
	2010	3008	2121	1225	169	552
	2011	3283	1665	2496	224	811
	2012	3979	1524	2878	217	836
	2013	4036	1216	2050	260	811

4. ábra - Szociális jellemzők városonként és évenként (színezés a legalacsonyabbtól a legmagasabb értékig terjed)

2.4 Gazdasági jellemzők

Gazdasági mutatónkba a jogi személyként működő gazdasági társaságok számát, számának változását vettük figyelembe.

/Gazdasági társaságok: korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság, közkereseti társaság, betéti társaság/

Szinte minden városban növekvő tendenciát mutat a gazdasági társaságok száma. Legdinamikusabban Szegeden nőtt, bár a többi városhoz képest alacsony a gazdasági társaságok száma. Miskolcon is elmarad az átlagtól a GT-ok száma, ráadásul itt 2012-ben és 2013-ban kisebb csökkenés volt tapasztalható. A legtöbb gazdasági társaság Székesfehérváron, Győrben és Kecskeméten található.

A 8 várost együtt vizsgálva 2009 és 2013 között átlagosan 6319 gazdasági társaság jutott százezer lakosra.

2.5 Életminőség jellemzői

A rendelkezésünkre álló adatok alapján nehezen meghatározható, hogy egy város lakosainak milyen az életminősége. Vizsgálni kellene a lakások állapotát, felszereltségét is ahhoz, hogy valós képet kapjunk. Jelen kutatásban négy mutató mentén vizsgáltuk a városok közötti különbséget. A tízezer lakosra jutó lakásállomány tekintetében nincs eltérés az egyes városok között a vizsgált időszakban.

A tízezer lakosra jutó épített lakások számát tekintve kiemelkedik Szeged a többi városhoz képest. 2009-ben volt kiugróan magas a lakásépítések száma, amikor összesen 1009 lakást építettek a városban. Szinte az összes városban csökkenő tendenciát mutat az épített lakások száma, 2009 és 2013 között átlagosan 18 lakás épült tízezer lakosra nézve, míg 2009-ben még 30 lakás, addig 2013-ban már csak 12.

A kábeltelevíziós hálózatba bekötött lakások aránya nem változott jelentősen az évek során.

Legtöbb autó Székesfehérváron, Kecskeméten volt, de egyik város esetében sem csökken az autó száma évről évre.

2009-2013 között átlagosan	Tízezer lakosra jutó lakásállomány	Tízezer lakosra jutó épített lakások száma	Kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások aránya	Tízezer lakosra jutó személygépkocsik száma
Debrecen	4517	15	66%	3004
Győr	4409	27	75%	3247
Kecskemét	4342	21	52%	3439
Miskolc	4573	10	68%	2643
Pécs	4644	19	63%	3048
Szeged	4739	32	72%	2812
Székesfehérvár	4377	11	76%	3562

		Tízezer lakosra jutó lakásállomány	Tízezer lakosra jutó épített lakások száma	Kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások aránya	Tízezer lakosra jutó személygépkocsik száma
Debrecen	2009	4370	23	66%	3064
	2010	4359	14	67%	2997
	2011	4555	10	65%	2951
	2012	4639	20	65%	2977
	2013	4661	7	66%	3032
Győr	2009	4276	34	73%	3229
	2010	4326	51	72%	3170
	2011	4399	6	75%	3154
	2012	4515	11	78%	3299
	2013	4529	31	78%	3384
Kecskemét	2009	4173	17	50%	3426
	2010	4172	30	51%	3386
	2011	4392	21	51%	3362
	2012	4490	20	53%	3499
	2013	4484	19	55%	3522
Miskolc	2009	4457	17	69%	2648
	2010	4494	12	68%	2611
	2011	4555	3	69%	2596
	2012	4646	6	68%	2649
	2013	4715	10	68%	2713
Pécs	2009	4462	41	61%	3034
	2010	4461	20	63%	2984
	2011	4575	15	63%	2954
	2012	4822	12	63%	3109
	2013	4900	5	64%	3161
Szeged	2009	4537	60	78%	2783
	2010	4552	35	73%	2750
	2011	4686	20	70%	2735
	2012	4947	30	70%	2876
	2013	4974	17	70%	2917
Székesfehérvár	2009	4215	20	76%	3568
	2010	4246	16	77%	3529
	2011	4395	5	76%	3464
	2012	4504	7	75%	3590
	2013	4525	5	76%	3657
Veszprém	2009	4131	23	86%	3110
	2010	4107	12	81%	3041
	2011	4113	21	82%	3014
	2012	4360	6	80%	3207
	2013	4353	2	82%	3254

3 Bűnügyi fertőzöttség alakulása 2009 és 2014 között

A bűnügyi fertőzöttség mértéket az ismertté vált közvádas bűncselekmények számának az adott területen élő népesség számhoz történő viszonyítása mutatja.

A bűncselekmények területi adatait vizsgálva figyelembe kell venni azt, hogy a vagyon elleni bűncselekmények aránya milyen magas, illetve a halmazati bűnelkövetés hatását. Az egyes városok bűnügy fertőzöttségét vizsgálva tehát nem minden esetben tudunk a város bűnügyi fertőzöttségét megítélni, hiszen egy-egy kirívó eset jelentősen eltorzíthatja a statisztikát.

Mint korábban említettük, kutatásunk során az egyes városokban leggyakrabban előforduló bűncselekményeket vizsgáljuk, nem bűncselekmény csoportokat.

Korábbi kutatásunk során nyolc városban vizsgáltuk az összefüggést a vállalkozási kedv és a közbiztonság helyzete között. Akkor feltételezésünk az volt, hogy a város közbiztonsági helyzete hatással van a vállalatok beruházási hajlandóságára.

Az eredmények alapján azt láttuk, hogy a város infrastruktúrája, az ott élők szakértelme az első és legfontosabb döntő tényező egy vállalkozás számára, amikor a város kiválasztásra kerül. Azonban a közbiztonság közvetve hatással van pl. az ott élők életére is, biztonságban érzik-e magukat, szívesen élnek-e ott, így hatással van a nagyvállalatok életére is.

Bár a nagyobb vállalatok saját biztonsági rendszerükkel védekezni tudnak a különböző bűncselekmények ellen, de a kisebb cégek életére a közbiztonság állapota közvetlen hatással is van.

Jelen tanulmányunkban azt vizsgáljuk, hogy milyen tényezők befolyásolhatják egy város közbiztonsági helyzetét, bűnügyi fertőzöttségét.

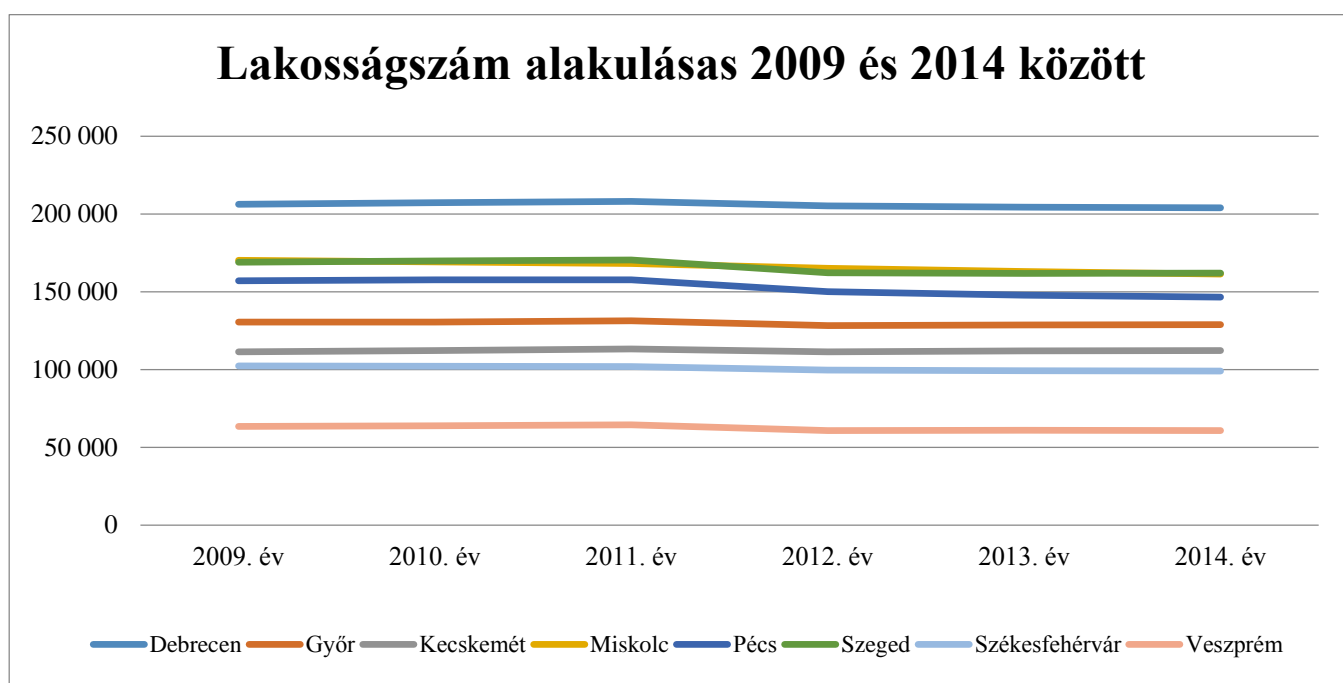
A vizsgálathoz szükséges a 8 város bűnügyi fertőzöttségének alapos vizsgálata, vagyis, hogy melyik városnak mi a jellegzetessége, milyen bűncselekmények dominálnak az egyes városokban, illetve milyen eltérések vannak a városok között.

A városok bűnügyi fertőzöttségének alapos vizsgálata mellett számos gazdasági, kulturális, szociális mutatóval vetjük össze adatainkat, hogy lássuk milyen összefüggések lehetnek.

Mindazonáltal a rendelkezésünkre álló adatokból egyértelmű összefüggéseket nem lehet megállapítani, hiszen különböző mutatók együtt járása nem feltétlen jelenti, hogy hatással voltak egymásra. Alapvetően az egyes városokat jellemző sajátosságokat lehet alaposan megvizsgálni.

Az elemzés egyik legfontosabb mutatója a lakosság szám, hiszen a bűnügyi adatainkat is lakosság szám figyelembevételével vizsgáljuk. Azért, hogy az egyes városok összehasonlíthatóak legyenek minden mutatónkat 1000, 10.000 vagy 100.000 lakosra vetítve adjuk meg.

	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év
Debrecen	206 225	207 270	208 016	205 076	204 333	203 914
Győr	130 476	130 478	131 267	128 193	128 567	128 902
Kecskemét	111 428	112 233	113 275	111 264	111 863	112 071
Miskolc	170 234	169 226	168 075	164 973	162 905	161 265
Pécs	156 974	157 680	157 721	149 992	147 719	146 581
Szeged	169 030	169 713	170 285	162 183	161 837	161 921
Székesfehérvár	102 335	101 973	101 943	99 617	99 247	99 060
Veszprém	63 405	63 898	64 339	60 763	60 876	60 788
8 városra vonatkozó átlag	138 763	139 059	139 365	135 258	134 668	134 312

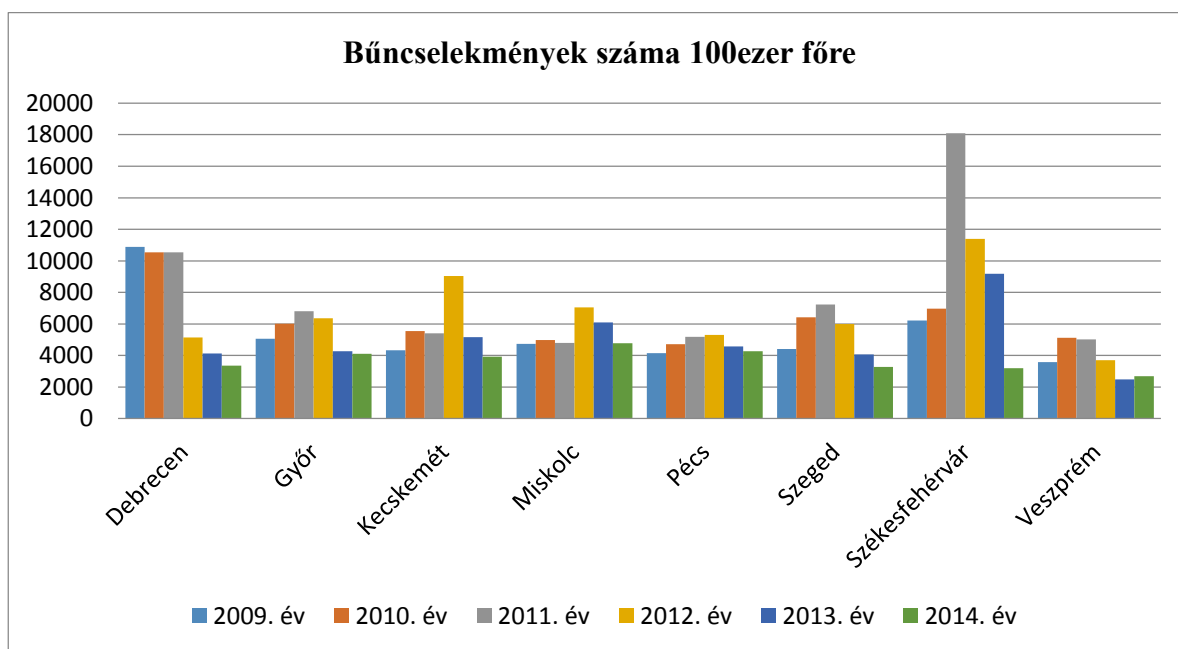
Egyik város lakossága sem változott jelentősen 2009 és 2014 között. A lakosság szám változása a természetes fogyással és az elvándorlások/odavándorlások különbözetével magyarázhatóak leginkább. 2009-hez képest a legnagyobb csökkenés Pécsen volt tapasztalható, ahol a 2014-es lakosság szám csupán 93%-a a 2009-es év lakosság számához képest. Kecskemét az egyetlen város, aminek lakossága emelkedett 2014-re 2009-hez képest (bár 2011-ben magasabb volt a lakosság szám, mint 2014-ben, de a különbség rendkívül alacsony).

3.1 Bűncselekmények számának alakulása 2009 és 2014 között

A vizsgálatunkban résztvevő városok regisztrált bűncselekmények számát vizsgáltuk 2009 és 2014 között. Az összehasonlíthatóság végett mindenképpen szükséges a városok lakosságát is figyelembe venni, így a bűncselekmények számát százezer főre vizsgálva elemezzük részletesebben.

Összes bűncselekmény száma	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év
Debrecen	22 461	21 831	21 937	10 550	8 441	6 838
Győr	6 611	7 844	8 936	8 148	5 484	5 291
Kecskemét	4 821	6 227	6 115	10 049	5 782	4 407
Miskolc	8 074	8 412	8 080	11 626	9 936	7 691
Pécs	6 497	7 429	8 188	7 959	6 757	6 253
Szeged	7 444	10 906	12 301	9 727	6 590	5 314
Székesfehérvár	6 365	7 109	18 449	11 341	9 110	3 168
Veszprém	2 267	3 273	3 231	2 244	1 517	1 631
Összesen	64 540	73 031	87 237	71 644	53 617	40 593

Bűncselekmények száma 100ezer főre	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év
Debrecen	10892	10533	10546	5144	4131	3 353
Győr	5067	6012	6807	6356	4265	4 105
Kecskemét	4327	5548	5398	9032	5169	3 932
Miskolc	4743	4971	4807	7047	6099	4 769
Pécs	4139	4711	5191	5306	4574	4 266
Szeged	4404	6426	7224	5998	4072	3 282
Székesfehérvár	6220	6971	18097	11385	9179	3 198
Veszprém	3575	5122	5022	3693	2492	2 683
8 városra vonatkozó átlag	5421	6287	7887	6745	4998	3699

Debrecen esetében 2009-2011-ben tapasztalunk kiugrást, míg Székesfehérvár esetében 2011-ben.

Az adatok alaposabb vizsgálata szükséges, hiszen ilyen kiugrások mögött általában nem a bűncselekmények számában történt valós különbségekről van szó, hanem a halmazati elkövetések adnak magyarázatot.

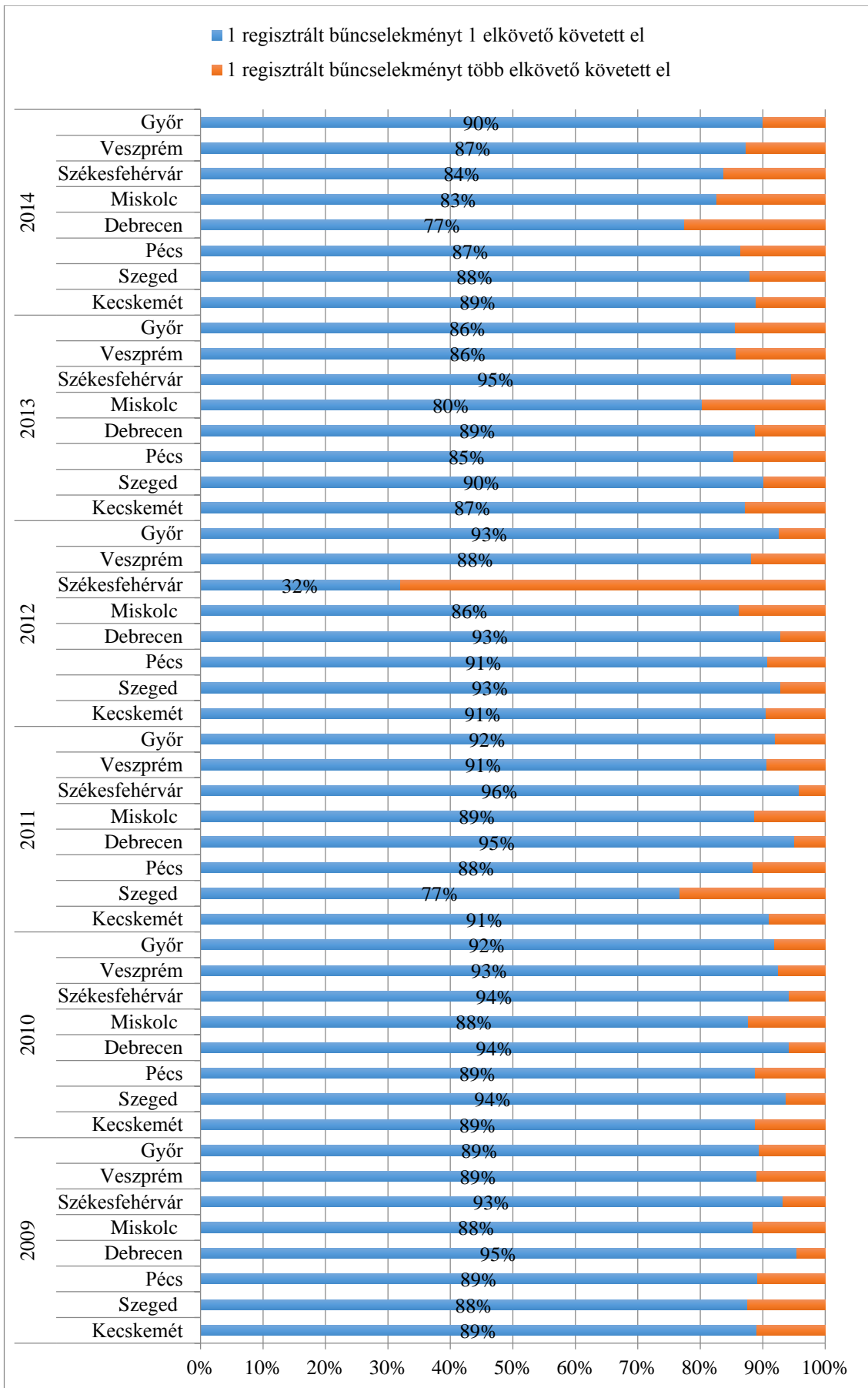
A bűnelkövetői statisztikát vizsgálva láthatjuk, hogy Debrecenben 2009-ben volt egy bűnelkövető, aki 12678 rendbeli csalást, 2010-ben egy fő 7405, egy fő pedig 3428 rendbeli csalást követett el. Tehát Debrecen esetében ez a pár eset okozza azt, hogy az ezer főre jutó bűncselekmények számát tekintve kiugró értékeket mutat.

Hasonló a helyzet Székesfehérváron, ahol 2012-ben és 2013-ban volt kiugróan magas az százezer főre jutó bűncselekmények száma. 2012-ben 12.511 csalást rögzítettek a városban, ami a többi évhez képest rendkívül nagy kiugrás. A bűnelkövetői statisztikában összesen 40 bűncselekmény került rögzítésre ebben az évben, vagyis a bűncselekmény vagy nem lett felderítve vagy nem helyi állandó vagy ideiglenes lakos követte el.

A vizsgált időszakunk során, 2013. július 1-én lépett hatályba az új BTK, ami számos bűncselekmény megnevezését megváltoztatta, a bűncselekmények rögzítésére vonatkozólag is történtek változások. Így az elemzésünk során ezt a tényt nem hagyhattuk figyelmen kívül, ugyanis egyes bűncselekmények esetében 2014-re jelentős csökkenés történt a regisztrált bűncselekmények számát tekintve, ami az új szabályozás hatása miatt is lehet.

Van arra vonatkozóan is adatunk, hogy a bűncselekményeket egyedül vagy többedmagukkal követték-e el. Azonban a rendelkezésünkre álló statisztika csak évente mutatja a városokat, külön bűncselekményekre bontva nem áll rendelkezésünkre az adat, de jelen elemzés szempontjából nem is releváns

Kiugrást láthatunk 2012-ben Székesfehérváron. Ebben az évben összesen 18449 bűncselekményt regisztráltak a városban, amiből a bűncselekmények 68%-ában a 1 bűncselekményt több elkövető követett el (a kiugró eset csalás bűncselekmény volt, amiről később,a városnál még részletesen írunk).

3.2 A leggyakrabban regisztrált bűncselekmények 2009 és 2014 között

Bár a városok földrajzi, gazdasági, társadalmi szempontok alapján is mutatnak eltérések, mégis azt mondhatjuk, hogy a regisztrált bűncselekmények szempontjából jelentős eltérések nem tapasztalhatóak. **Szinte mindegyik városban ugyanazon bűncselekmények esetében volt a legmagasabb a regisztrált esetek száma.**

Általánosságban elmondható, hogy a 10 legtöbbet regisztrált bűncselekmény

A következő:

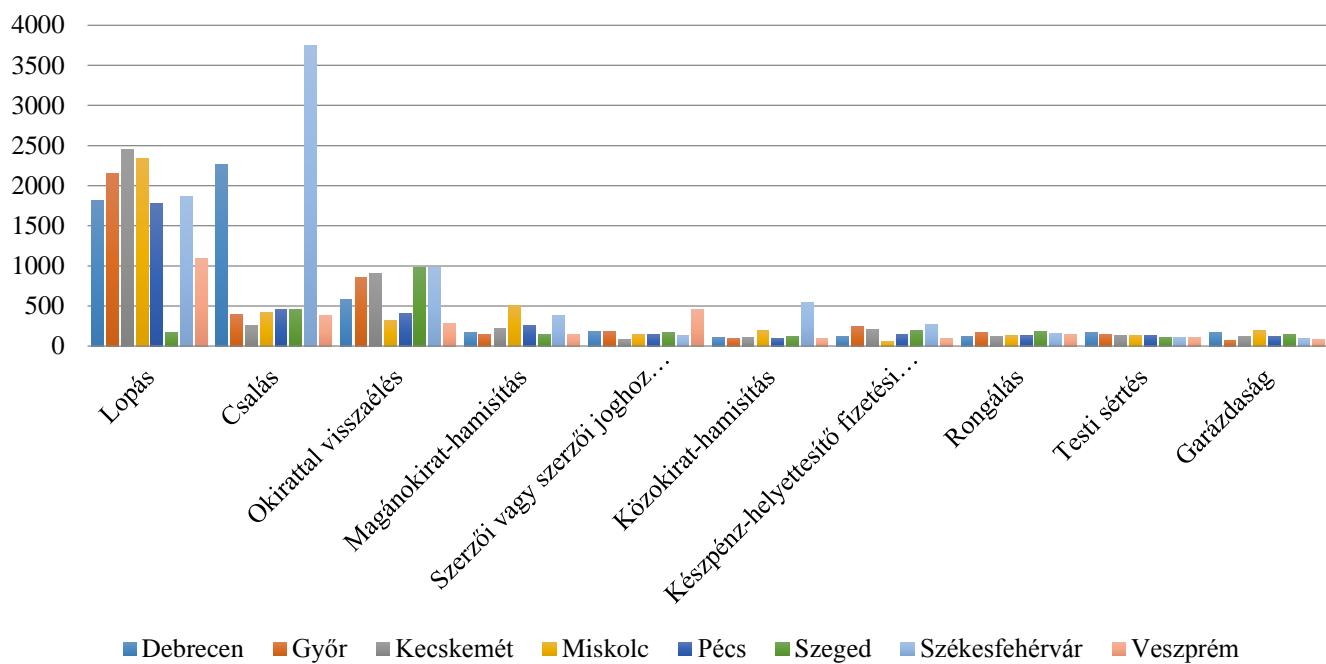
1. *Lopás*
2. *Csalás*
3. *Okirattal visszaélés*
4. *Magánokirat-hamisítás*
5. *Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése*
6. *Közokirat-hamisítás*
7. *Kézpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés*
8. *Rongálás*
9. *Testi sértés*
10. *Garázdaság*

Kivételek: Debrecenben a gazdasági titok megsértése bűncselekmény volt a harmadik helyen, de ez egy 2011-es eset miatti kiugrás. Győrben a tizedik helyen a zaklatás állt (garázdaság maradt ki – 13. Helyen állt), Kecskeméten a szerzői jog maradt ki (13. Helyen), járművezetés ittas vagy bódult állapotban került be. Miskolcon a kézpénz-helyettesítő maradt ki (15.), visszaélés a kábítószerrel került be.

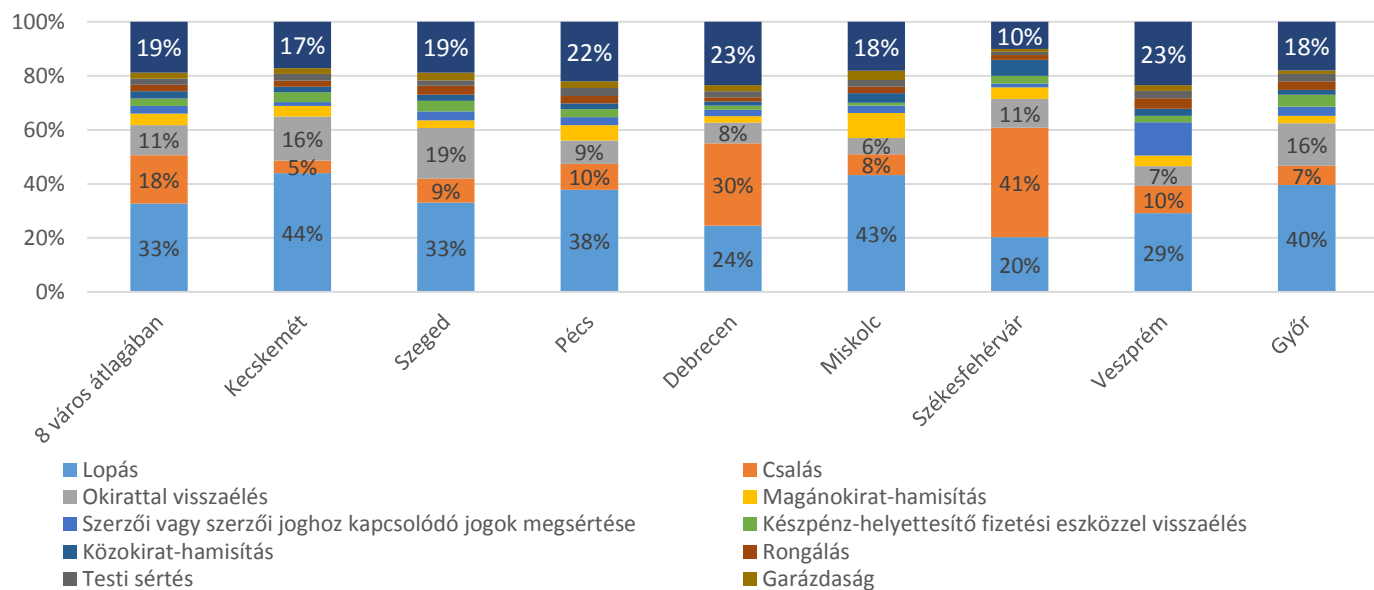
Pécs közokirat-hamisítás (12. helyen) és a garázdaság (11. hely) maradt ki, visszaélés a kábítószerrel és a járművezetés ittas állapotban került be.

Székesfehérváron költségvetési csalás került be, garázdaság nem került be (11. Helyen). Veszprémben a garázdaság nem került be (11. helyen), a költségvetési csalás igen.

A leggyakrabban előforduló bűncselekmények

Egyes bűncselekmények aránya az összes bűncselekményen belül

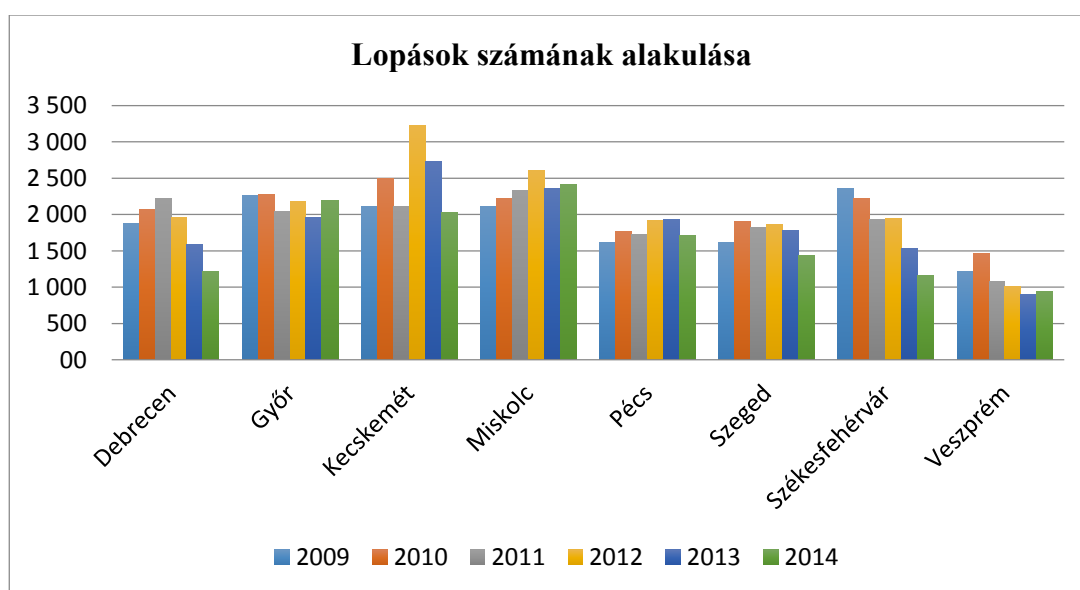
2009 – 2014 (100 ezer lakosra)	Debrecen	Győr	Kecskemét	Miskolc	Pécs	Szeged	Székesfehérvár	Veszprém
Bűncselekmények száma	7433	5435	5568	5406	4698	5234	9202	3765
Bűnelkövetők száma	1495	1023	879	1792	1418	1311	535	278
Lopás	1823	2152	2447	2341	1777	1736	1859	1102
Csalás	2264	386	259	416	459	465	3748	379
Okirattal visszaélés	576	856	910	322	408	975	981	277
Magánokirat-hamisítás	170	152	218	505	260	150	384	147
Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése	176	181	81	147	137	172	128	456
Közokirat-hamisítás	109	100	111	190	101	115	537	99
Kézpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés	123	238	206	57	139	204	271	90
Rongálás	116	174	121	128	129	176	162	144
Testi sértés	170	146	138	135	138	105	119	106
Garázdaság	166	72	120	186	117	152	93	77

Lopás

A legtöbbet regisztrált bűncselekmény szinte minden városban a lopás volt. Székesfehérvár és Debrecen esetében bár a csalás megelőzte a regisztrált lopás bűncselekmények számát, de azok egy-egy kirívó esetként nem mutatják a csalásra vonatkozó általános tendenciát.

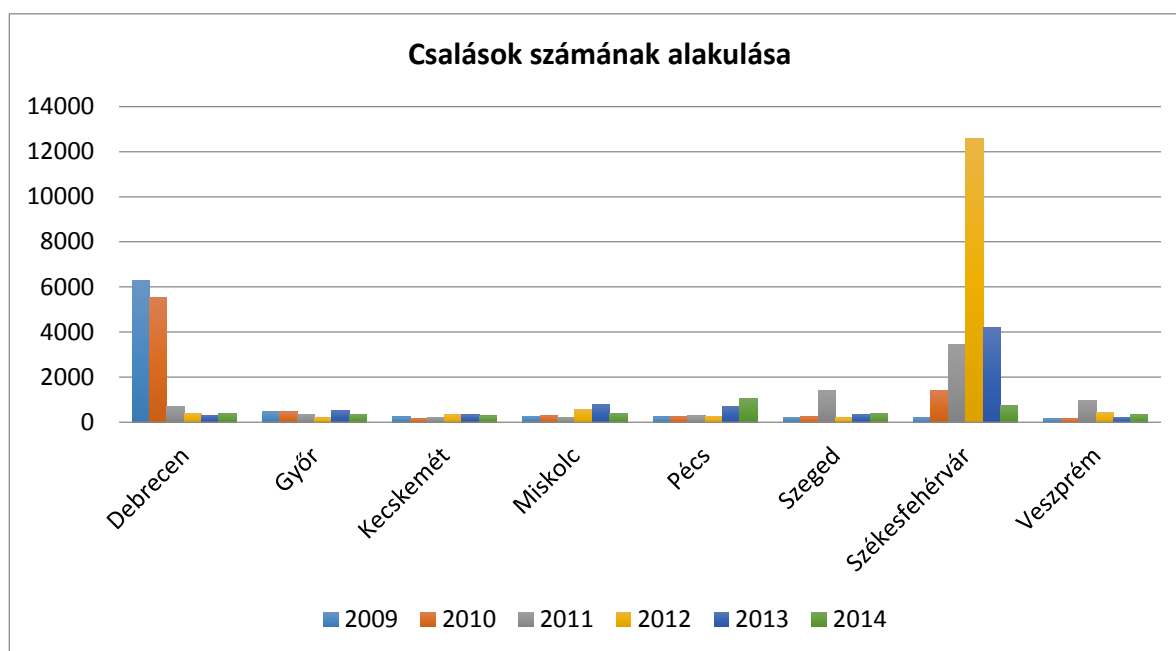
A lopások számát illetően kiugró eseteket nem látunk, minden évben hasonló számban követnek el lopást a városokban.

Kecskeméten 2012-ben volt kiugróan magas az esetek száma, az összes város közül itt volt a legtöbb regisztrált lopás egy év során. Veszprémben rögzítették minden évben a legkevesebb lopást (százezer főre vetítve).

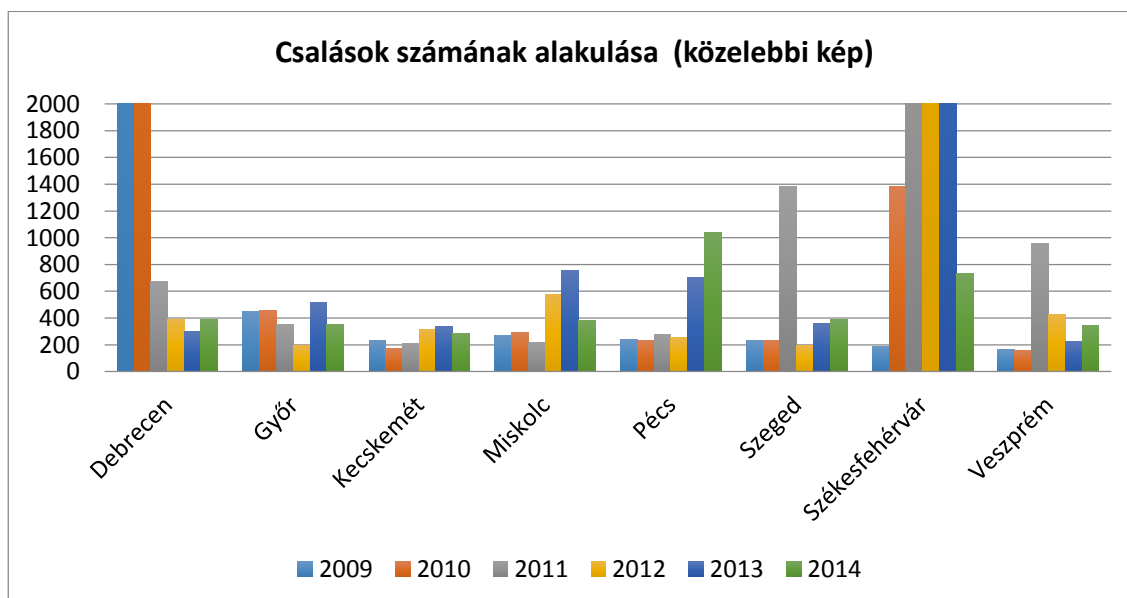

Csalás

A legtöbb csalást Székesfehérváron rögzítették, ahol 2012-ben több volt a regisztrált csalások száma, mint a másik öt évben együtt.

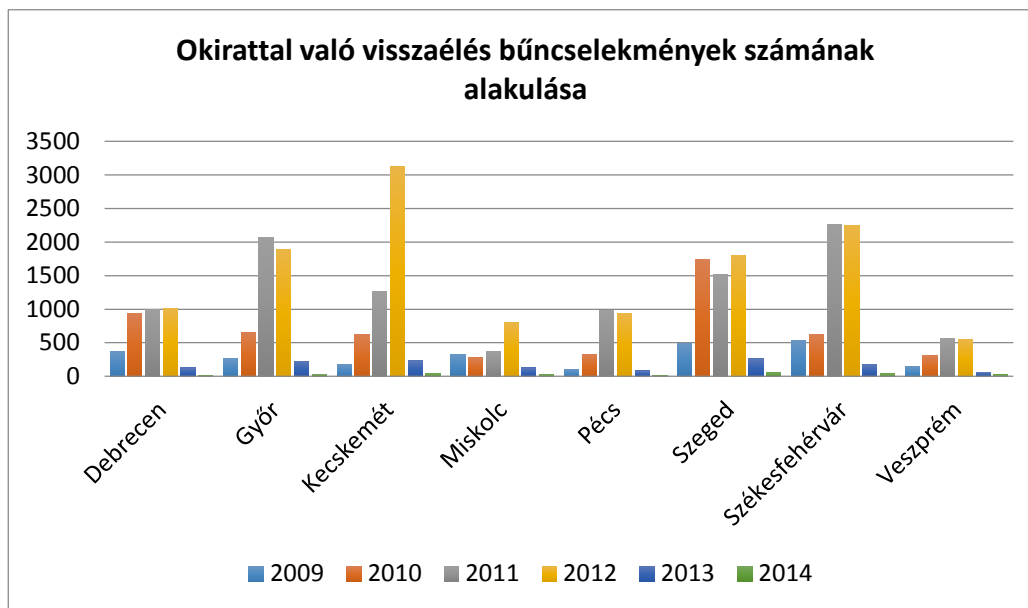

Minden városban ingadozó a csalások száma, mivel ennél a bűncselekménynél jellemző, hogy egy (esetleg több) bűnelkövető sokrendbeli csalást követ el. Pécssett 2012 óta növekedett a regisztrált csalások száma, de Szegeden is emelkedés tapasztalható, bár ott 2011-ben volt az átlagtól eltérően magas az esetek száma.

Okirattal visszaélés

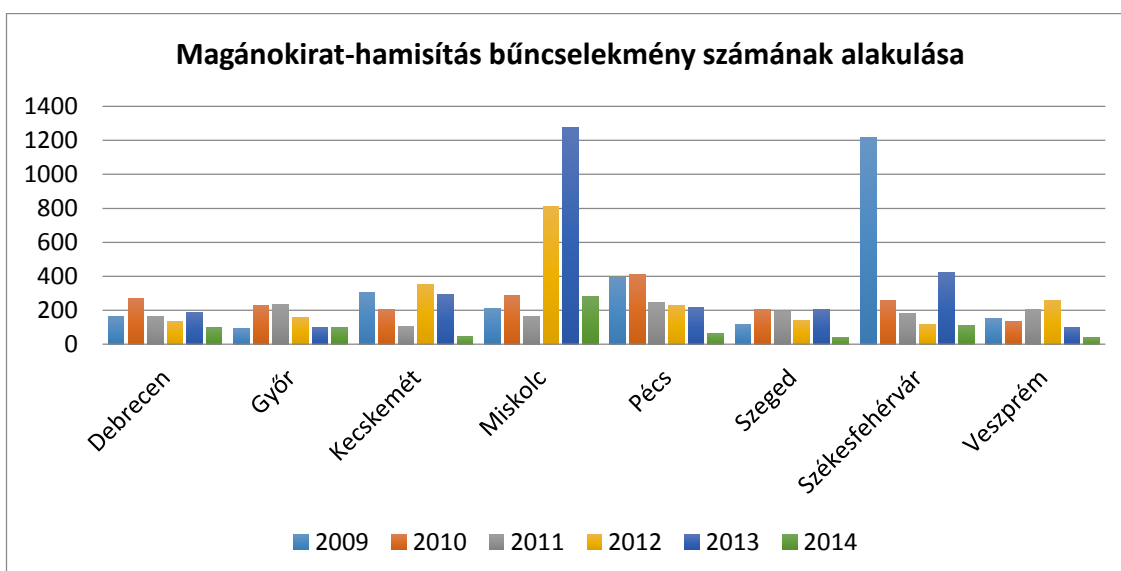
Szinte minden városban 2012-ben volt a legmagasabb a regisztrált bűncselekmények száma.

Magánokirat-hamisítás

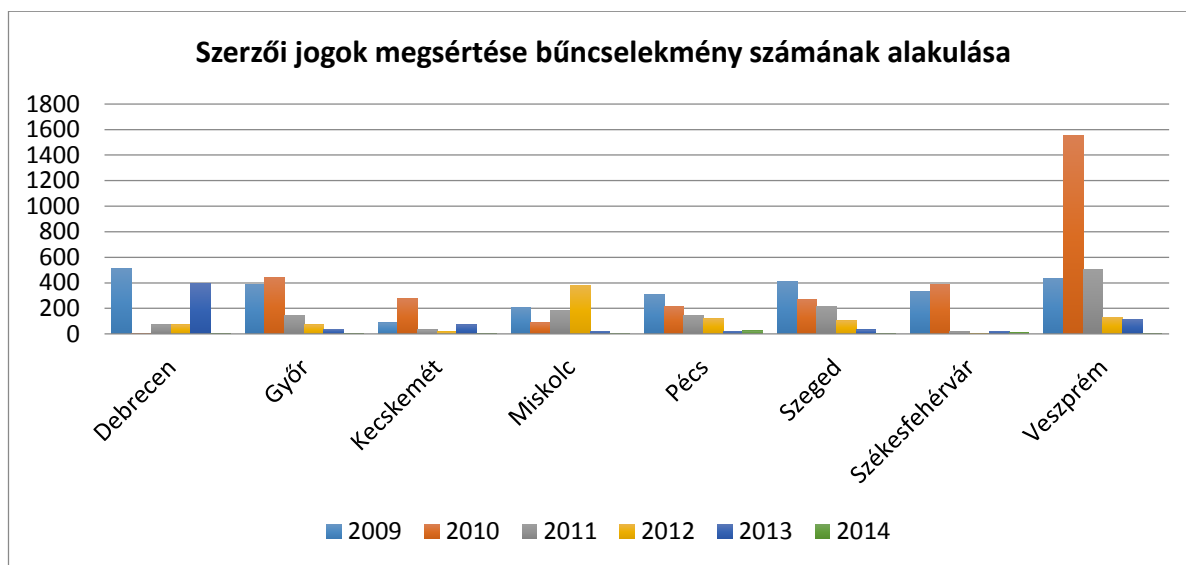
Miskolcon 2012-ben és 2013-ban volt kiugróan magas a regisztrált esetek száma, a vizsgált időszak alatt elkövetett magánokirat-hamisítások 69%-a ebben a két évben volt (Miskolcon belül).

Kiugróan magas volt az esetek száma Székesfehérváron 2009-ben.

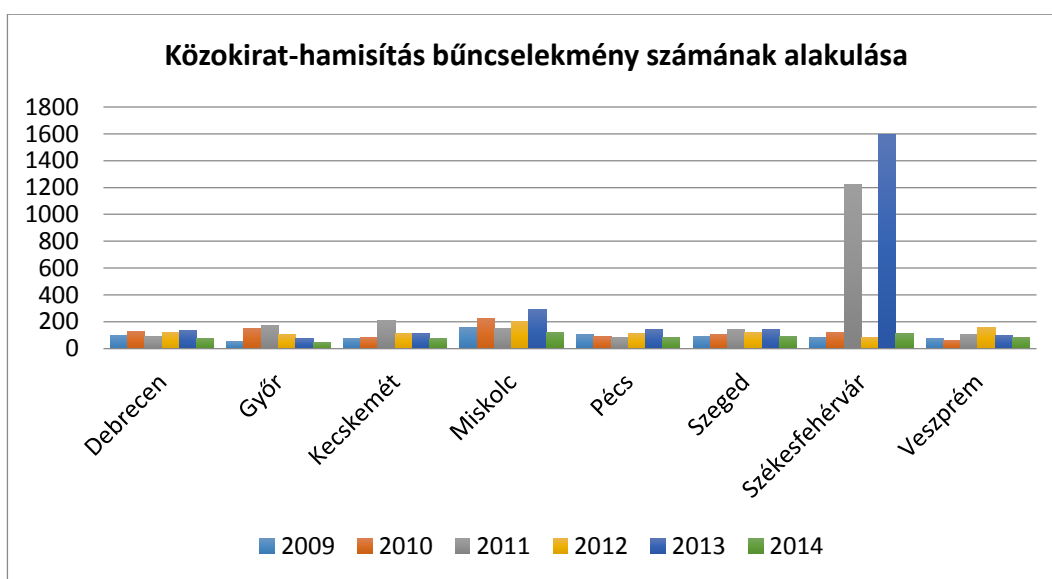
Szerzői vagy szerzői jogok megsértése

A vizsgált időszakban a legtöbb esetet Veszprémben rögzítetteék, ahol 2010-ben kiugróan magas volt a bűncselekmények száma. Egyik városban sem volt a hat év alatt összesen annyi a regisztrált bűncselekmények száma, mint Veszprémben 2010-ben.

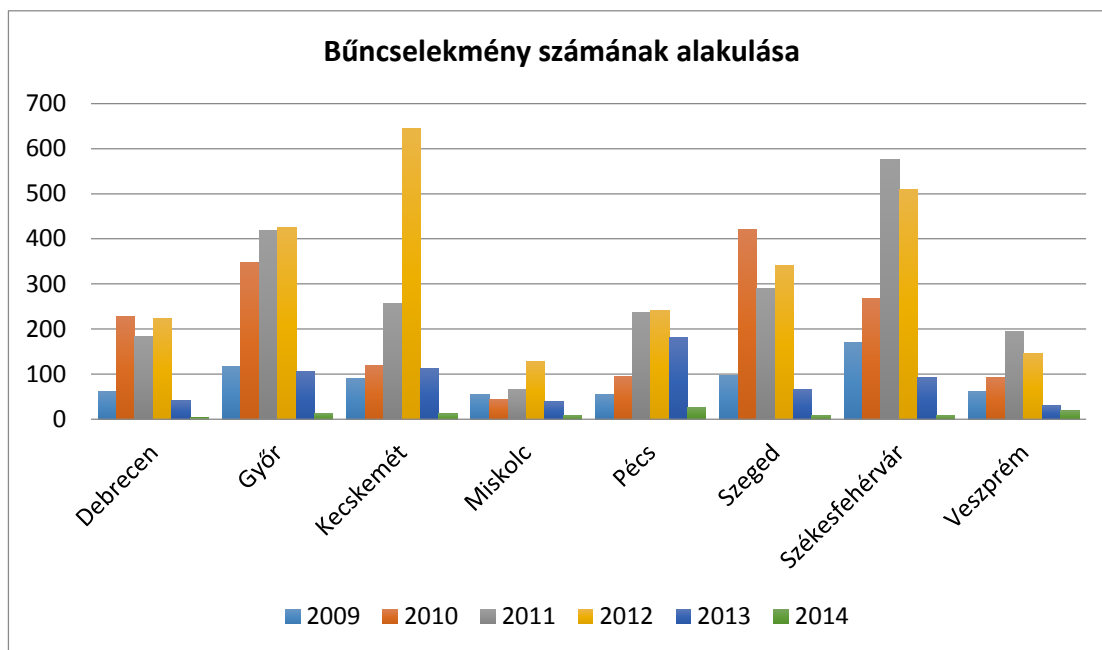
Közokirat-hamisítás

Az előző bűncselekményhez hasonlóan itt is egy város egy évben rögzített bűncselekményeinek száma meghaladta a többi város 6 évre vonatkozó összes bűncselekményének számát. Székesfehérváron 2013-ban közel 1600 esetet rögzítettek. A többi városban viszonylag kiegyensúlyozott volt az esetek száma.

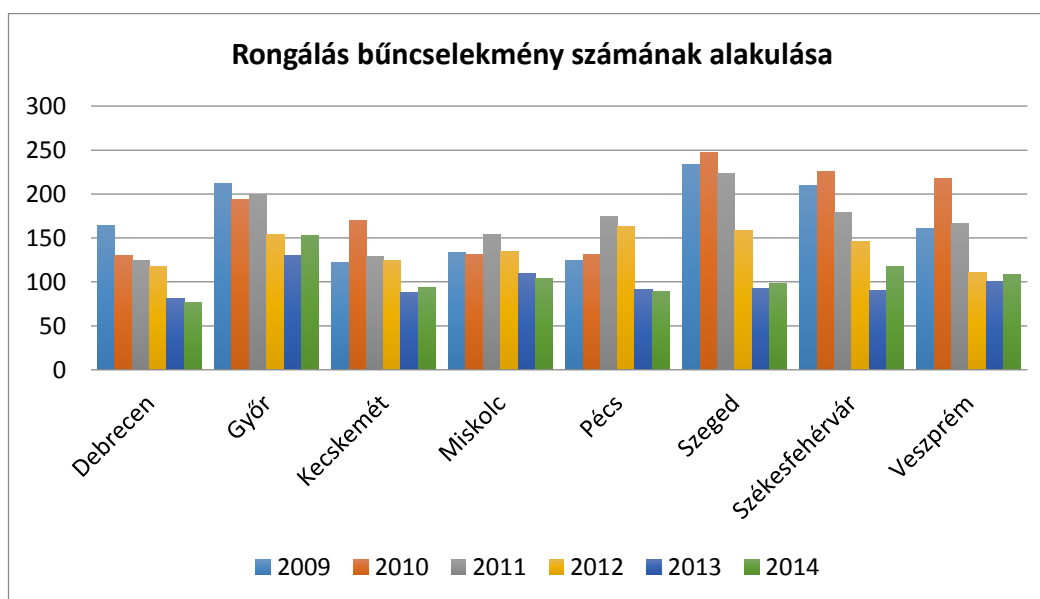
Készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés

Szinte minden városban 2012-ben volt a legmagasabb a regisztrált esetek száma. Székesfehérváron és Győrben volt a hat év során a legtöbb eset, míg a legkevesebb Miskolcon.

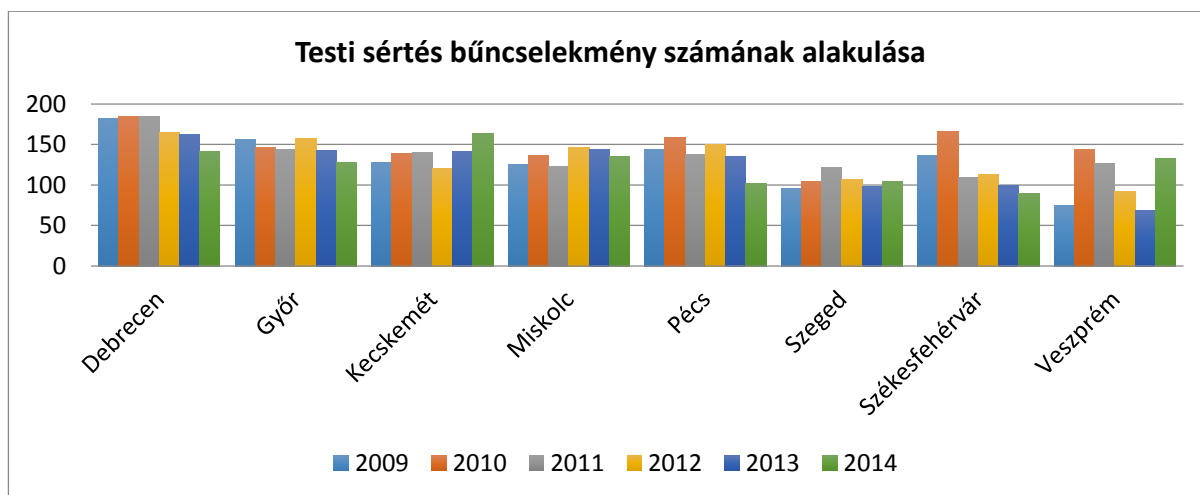
Rongálás

A százezer lakosra jutó esetek száma Szegeden és Győrben volt a legmagasabb, Kecskeméten a legalacsonyabb. Kiugróan magas értékek nem voltak a vizsgált időszakban, a városok többségében ráadásul csökkenő tendenciát mutat a regisztrált bűncselekmények száma.

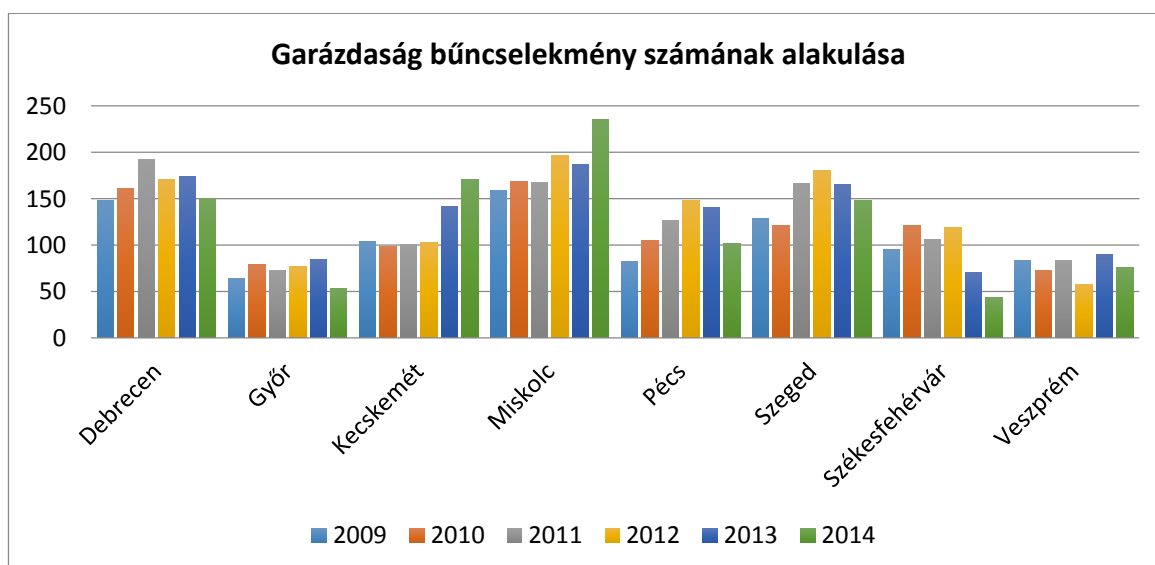
Testi sértés

A bűncselekmények száma nem változott jelentősen évről évre, kiugró esetszámot csak Székesfehérváron tapasztaltunk 2010-ben, de a bűncselekmények száma nem volt jelentősen magasabb a többi város legmagasabb esetszámaihoz képest. A legingadozóbb esetszámokat Veszprémben rögzítették.

Garázdaság

Győrben, Kecskeméten, Miskolcon, Pécsen és Szegeden is növekvő tendenciát mutat az egy év során rögzített bűncselekmények száma 2009 és 2013 között. A legkevesebb esetet Győrben és Veszprémben rögzítették, míg a legtöbb esetet Miskolcon.

3.3 Bűnelkövetők jellemzői

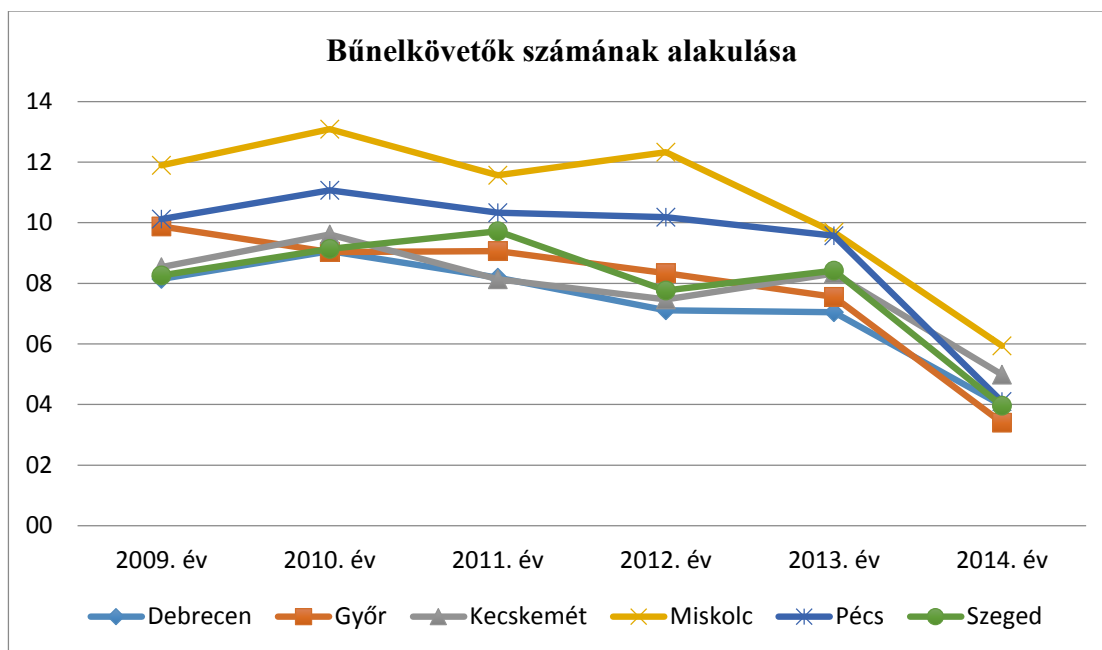
A bűnelkövetői statisztika vizsgálatával tudunk az egyes városok társadalmi, gazdasági összefüggéseire esetlegesen utalni.

A bűnelkövetői statisztika hiányossága, hogy a bűnelkövetés helyszíne nincs rögzítve, vagyis csak arról áll rendelkezésünkre adat, ha valaki helyi állandó vagy ideiglenes lakosként követte el az adott városban a bűncselekményt. A többi esetben, amikor valaki átutazó, bűncselekmény elkövetése céljából érkezett, stb. Nem áll rendelkezésünkre az adat, hogy hol követte el a bűncselekményt, csak az, hogy mi a lakhelye.

A bűnelkövetők számában 2014-ben visszaesést látunk, ami az új 2013-ban életbe lépett BTK miatt is lehet. A többi évben nincs jelentős eltérés a bűnelkövetők számát tekintve, tehát minden évben közel azonos a helyi ideiglenes vagy állandó lakosú bűnelkövetők száma.

Bűnelkövetők száma százezer lakosra	2009	2010	2011	2012	2013	2014	összesen
Debrecen	1 680	1 878	1 702	1 458	1 440	809	8 967
Győr	1 288	1 179	1 190	1 068	971	439	6 135
Kecskemét	951	1 079	921	831	931	559	5 272
Miskolc	2 025	2 215	1 944	2 033	1 577	957	10 751
Pécs	1 588	1 745	1 630	1 528	1 413	601	8 505
Szeged	1 396	1 550	1 654	1 259	1 363	642	7 864
Székesfehérvár	687	648	654	460	486	277	3 212
Veszprém	370	313	323	287	264	109	1 666
Grand Total	9 985	10 607	10 018	8 924	8 445	4 393	52 372

Lakosság számát figyelembe véve Miskolcon jut a legtöbb helyi bűnelkövető ezer lakosra, legkevesebb pedig Veszprémben.

Korcsoport szerinti megoszlás

A bűnelkövetői statisztika 5 különböző korcsoportot tartalmaz.

Gyermekkorú: 0-13 éves

Fiatalkorú: 14-17 éves

Fiatal felnőtt: 18-24 éves

Felnőtt: 25-59 éves

Időskorú: 60 év feletti

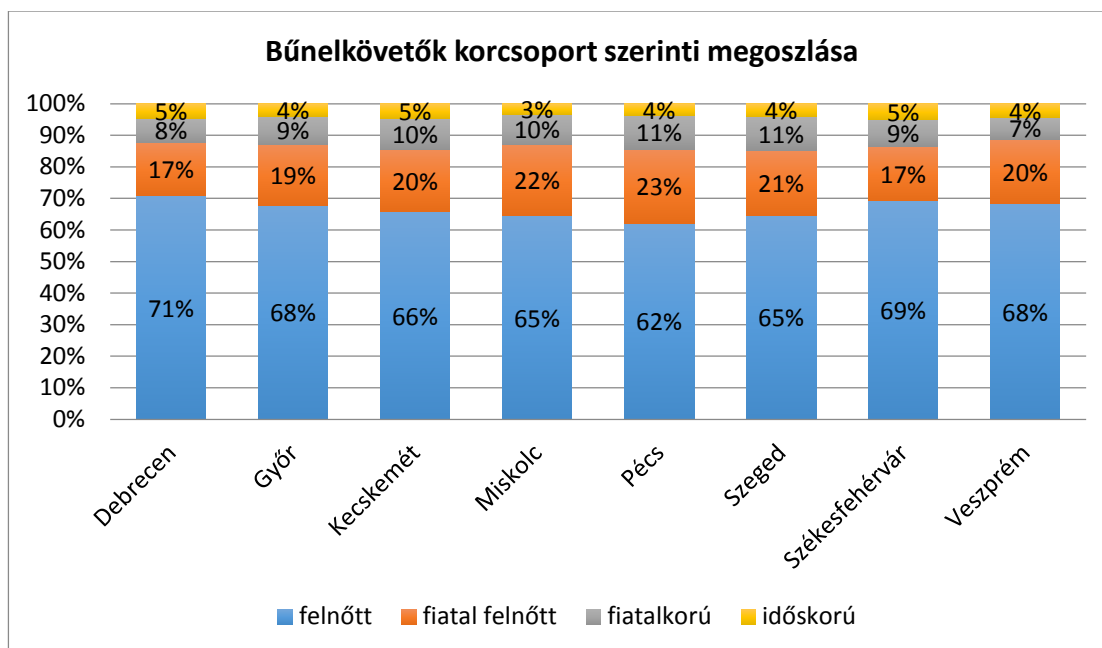
A korcsoportok megoszlása nagyban függnek a bűncselekmény típusától. Van olyan bűncselekmény, ahol a fiatalkorúak aránya ötöde a teljes bűnelkövetői csoportnak, míg más bűncselekmények esetében az arány 1-2% körül mozog.

A gyermekkorú mindösszesen egy fő volt (Kecskeméten 2014-ben, egy rablásban résztvevő férfi/fiú).

A korcsoportok megoszlása minden városban azonos, a bűnelkövetők kb. Kétharmada volt felnőtt korú, ötöde fiatal felnőtt, a fiatalkorúak aránya 7-11%, míg az időskorúaké 3-5% között van.

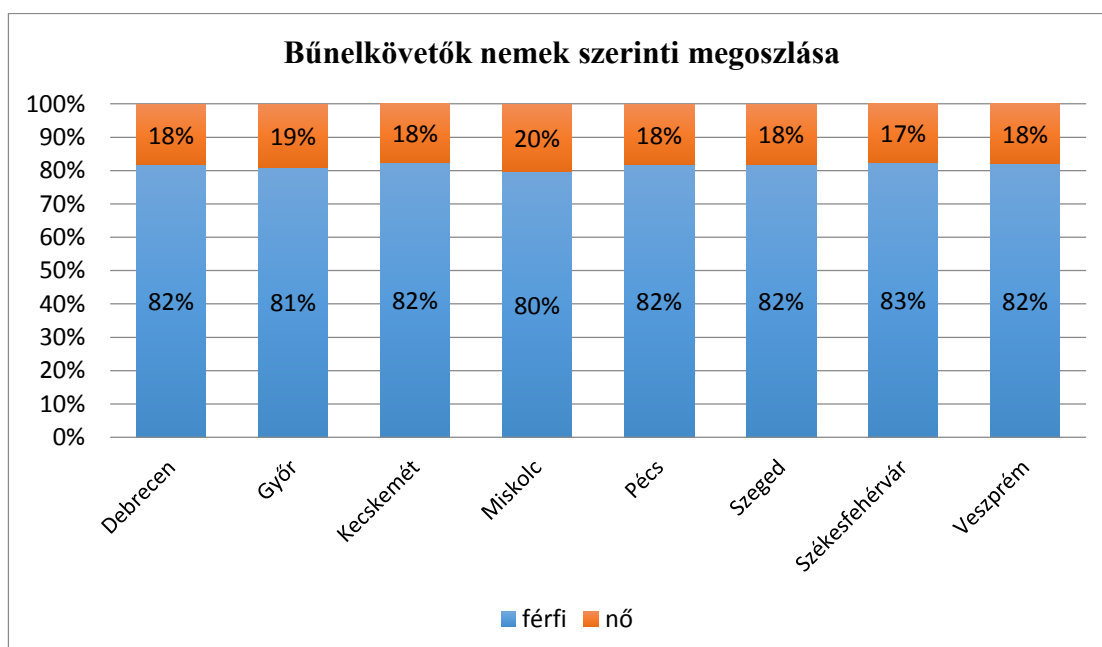
A felnőttek aránya Debrecenben volt a legmagasabb, legalacsonyabb pedig Pécsen. A két város közötti különbség szignifikáns.

Évenként vizsgálva nem látunk eltérést a korcsoport megoszlásban.

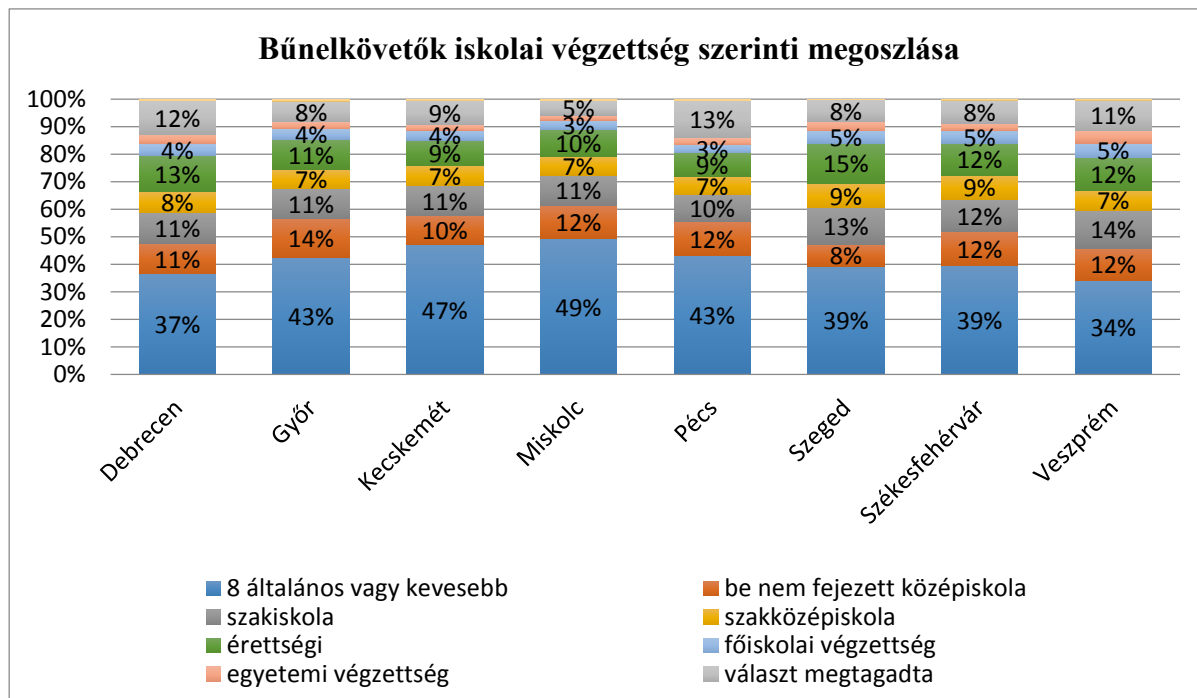
Nemek szerinti megoszlás

A férfiak és nők aránya még inkább kiegyensúlyozott városonként. A nők aránya Miskolcon volt a legmagasabb, a bűnelkövetők ötöde volt nő.

Iskolai végzettség

A bűnelkövetők felének nem volt középiskolai végzettsége. A felsőfokú iskolai végzettségük aránya Miskolcon volt a legalacsonyabb, Veszprémben a legmagasabb.

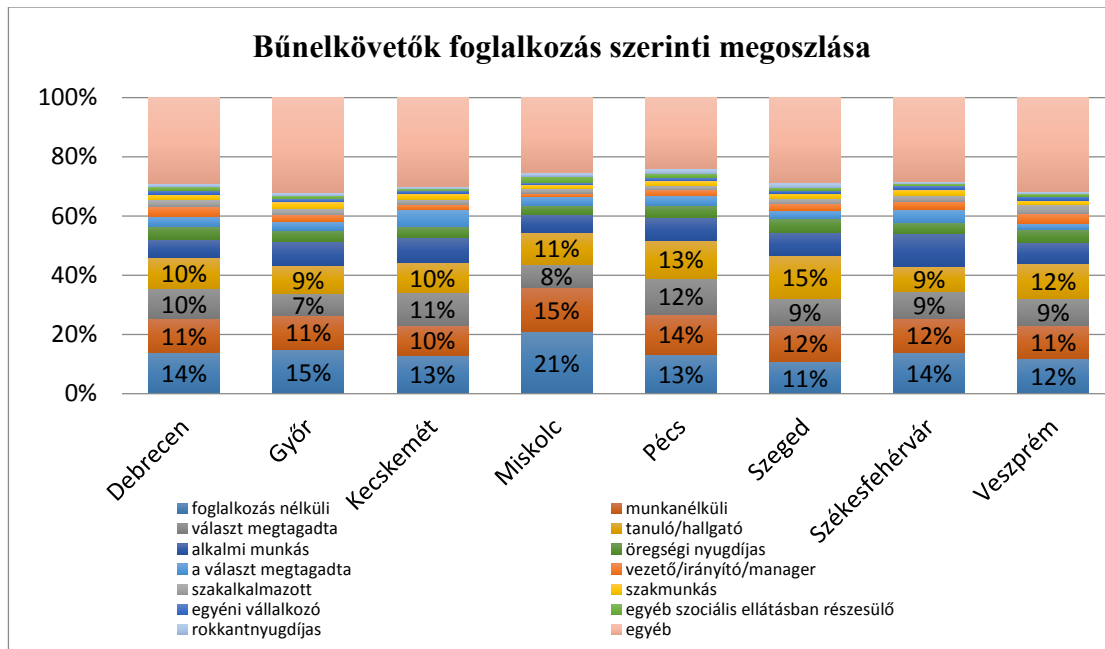

A bűnelkövetői adatbázisban az iskolai végzettség, nem, korcsoport hovatartozáson kívül rendelkezésünkre áll még adat a foglalkozásról, együttélési státuszról.

Foglalkozásokra vonatkozó adatok nagyon széleskörűek, a teljes bűnelkövetői adatbázisban több mint 400 különböző foglalkozást tartanak nyilván.

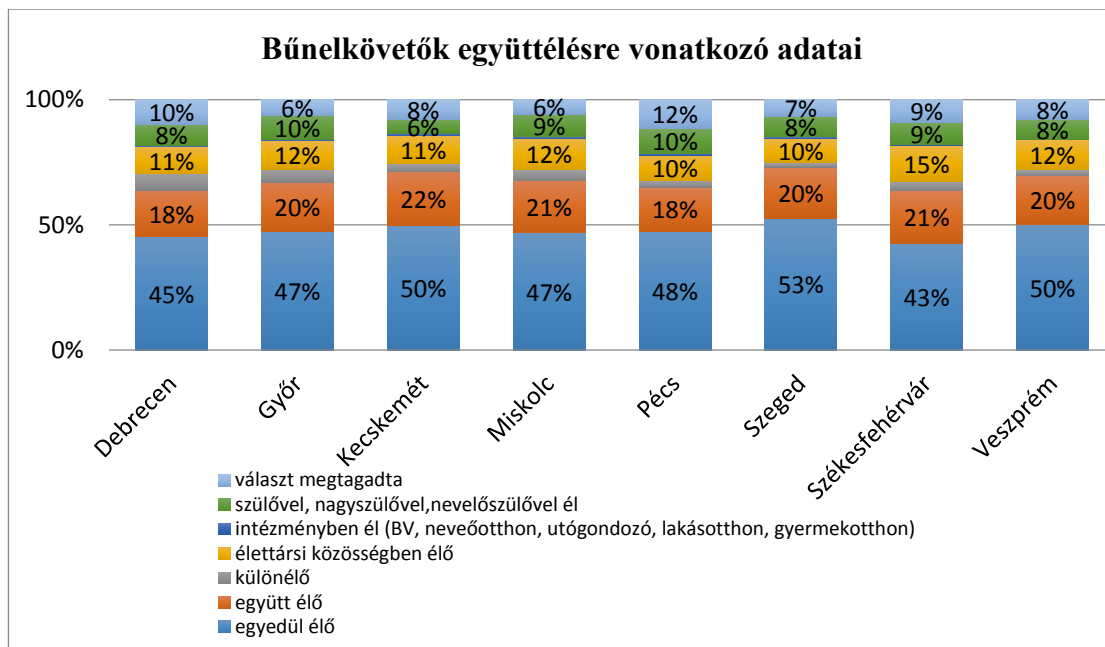
Néhány foglalkozás, munkastátusz azonban gyakrabban fordul elő.

Annak ellenére, hogy nagyon sokféleképpen regisztrálják a foglalkozást, látható, hogy a foglalkozás nélküliek és munkanélküliek aránya jelentős a többihez képest.

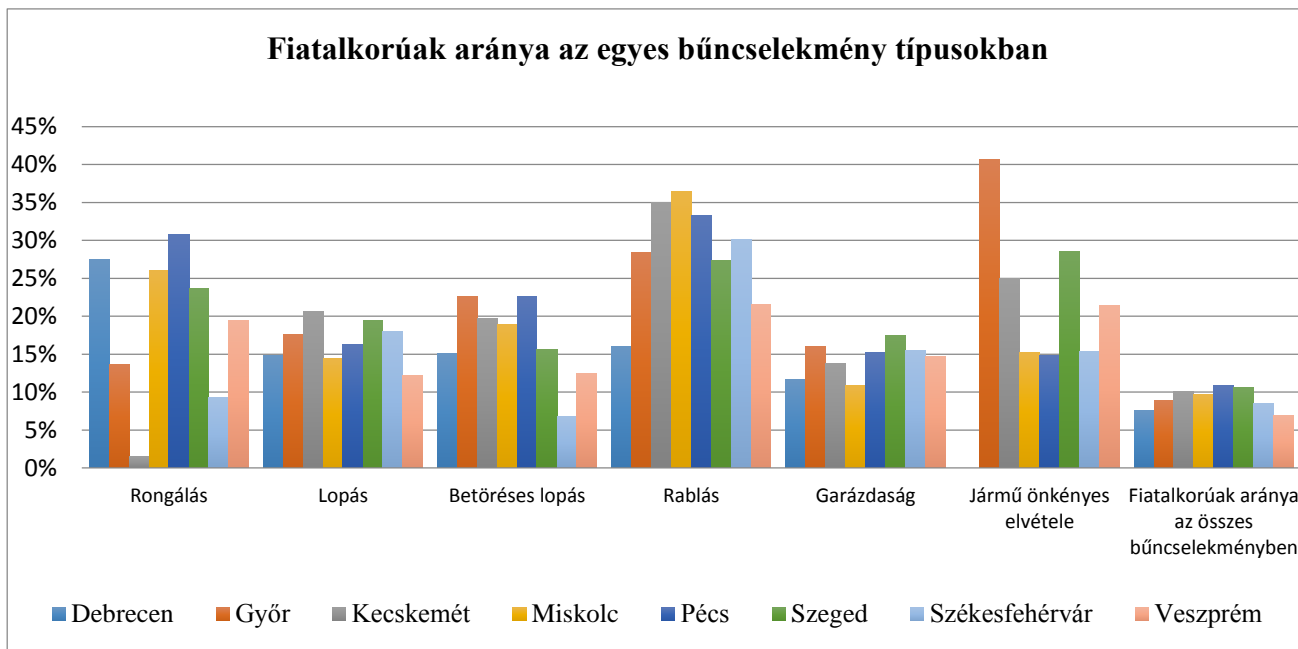

A bűnelkövetők fele vallotta azt, hogy egyedül él.

Az intézményben élők aránya rendkívül alacsony, Kecskeméten, Miskolcon és Pécsen éri el az 1%-ot.

A fiatalok részvétele egyes bűncselekményekben is változó. Legnagyobb arányuk elsősorban rablás, rongálás, lopás, betöréses lopás, garázdaság, jármű önkényes elvétele, bűncselekménnyel regisztráltak.

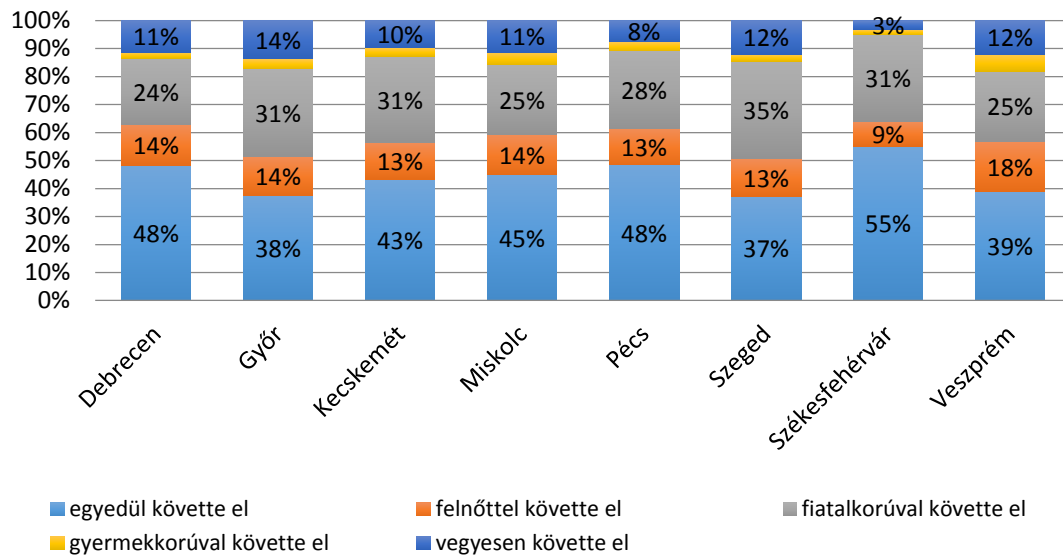
A fiatalokra vonatkozóan még rendelkezésünkre áll az adat, hogy a bűncselekményt egyedül követték-e el vagy mással együtt.

A fiatal bűnelkövetők több mint fele (kivéve Székesfehérvár) nem egyedül követte el a bűncselekményt. A fiatalok esetében a társaság nagyon fontos, hiszen gyakran úgy keverednek bele bűncselekmények elkövetésébe.

A bűncselekmények típusától nagyban függ, hogy egyedül vagy társaságban követik-e el a bűncselekményt.

A lopás bűncselekményt sokkal nagyobb arányban szokták társaságban elkövetni (a fiatalok kétharmada).

Fiatalkorúak társas elkövetésére vonatkozó adatai

4 Debrecen

Magyarország második legnépesebb városa, lakóinak száma közel 200.000 fő.

Debrecen ma Magyarország egyik legdinamikusabban fejlődő városa, számos nemzetközi cég választotta telephelyének már eddig is a várost. Az elmúlt 5-10 év során repülőtere egyre nagyobb forgalmat bonyolítva, számos európai várossal közvetlen összeköttetésben állva kapcsolódott be a nemzetközi “vérkeringésbe”.

Debrecen nagy múltú iskolaváros, meghatározó szerepe a XVI. századig nyúlik vissza. A Debreceni Egyetem az ország legnagyobb egyeteme a hallgatói létszámát tekintve.

Jelenleg közel 34 ezer diák tanul a városban, számtalan külföldi hallgató van köztük. Az orvosi karon a külföldiek aránya már eléri a 40%-ot.

A város lakossága nem változott jelentősen a vizsgált öt év során. 2011-ben tapasztalható egy emelkedés (népszámlálás éve, tehát az adatok ekkor sokkal pontosabban támasztották alá a valóságot, mint a többi évben, amikor születések/halálozások, vándorlások, stb. alapján vezetik a tovább a számokat).

A regisztrált bűncselekmények száma 2009-2011 között rendkívül magas volt, évente kétszer annyit regisztráltak, mint a többi évben. A bűncselekmények részletes elemzésénél látni fogjuk, hogy mi az oka ennek a kiugrásnak.

A bűnelkövetők száma 2010-ben volt a legmagasabb, de a többi évben is közel azonos szinten állt.

A regisztrált bűncselekmények száma nincs összefüggésben a vizsgált mutatókkal, hiszen mindhárom évben, amikor a kiugró értéket tapasztaltunk, pár eset miatt volt az átlagnál jóval magasabb a regisztrált bűncselekmények száma.

Nemcsak a regisztrált bűncselekmények számában tapasztalunk változást 2012 óta, hanem számos más mutató esetében is. Kis mértékben ugyan, de **csökkent a működő kórházi ágyak és a házi orvosok száma**. 2009-es évhez képest a közel a felére csökkent a családsegítő szolgáltatást igénybevevők és az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma is. **A nyilvántartott álláskeresők száma** 2009-2012 között 8-9% között mozgott, azonban **2013-ban már csak 7%-on állt**.

A gazdasági társaságok száma 2009-ről 2014-re 8%-kal növekedett, amit a személyes interjúink során elhangzottak is alátámasztanak. **Debrecen szerencsés a beruházási kedv szempontjából**, mivel megfelelő infrastruktúrájú nagyváros, jól képzett szakemberekkel, ahova a cégek szívesen telepednek le.

Debrecen	2009	2010	2011	2012	2013
Lakosság	206 225	207 270	208 016	205 076	204 333
100 ezer lakosra jutó bűncselekmények száma	10 892	10 533	10 546	5 144	4 131
100 ezer lakosra jutó bünelkövetők száma	815	906	818	711	705
Tízezer lakosra jutó személyi sérüléssel járó közlekedési balesetek	17	16	19	18	18
100 házasságra jutó válások száma	52	69	64	59	53
60 év feletti aránya a teljes lakosságban	21%	21%	22%	22%	23%
Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők aránya	28%	27%	27%	27%	27%
Tízezer lakosra jutó, működő kórházi ágyak száma	146	145	145	140	140
Százezer lakosra jutó háziorvosok száma (felnőtt és gyermekorvosok)	73	72	72	73	70
Tízezer lakosra jutó rendszeres művelődési foglalkozások száma	305	256	414	333	458
Tízezer lakosra jutó települési könyvtárakba beiratkozott olvasók száma	1 400	1 542	1 428	1 293	1 169
Tízezer lakosra jutó családsegítő szolgáltatást igénybe vevők száma	642	567	549	312	345
Tízezer lakosra jutó ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	373	381	282	242	173
Tízezer lakosra jutó lakásfenntartási támogatásban részesültek száma	245	271	291	439	336
Tízezer lakosra jutó szociális étkeztetésben részesülők száma	25	53	75	126	121
Nyilvántartott álláskeresők aránya	8%	9%	8%	9%	7%
Tízezer lakosra jutó lakásállomány	4370	4359	4555	4639	4661
Kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások aránya	66%	67%	65%	65%	66%
Tízezer lakosra jutó személygépkocsik száma	3064	2997	2951	2977	3032
Százezer lakosra jutó civil szervezetek száma		641	640	661	646
Százezer lakosra jutó nonprofit szervezetek száma		713	714	739	726
Százezer lakosra jutó regisztrált egyéni vállalkozók száma	42	43	43	42	45
Százezer lakosra jutó gazdasági társaságok száma	6030	6204	6419	6584	6533

4.1 Bűncselekmények alakulása

A vizsgált időszakban (2009-2014) a regisztrált bűncselekmény között a legnagyobb számban előforduló bűncselekmény a **csalás** volt, bár a száma 2009-2010-ben volt kiugróan magas.

A második leggyakrabban regisztrált bűncselekmények, vagyis a **lopások** száma 2011-ben volt a legmagasabb azóta csökkenés tapasztalható, ami összefüggésben állhat az új BTK-val is, de az továbbra is látható, hogy ez a bűncselekmény típus a leggyakrabban regisztrált bűncselekmény Debrecenben.

A **gazdasági titok megsértése** bűncselekmény volt az esetek számát tekintve a harmadik a városban, azonban mind a 9976 regisztrált bűncselekményt 2011-ben rögzítették. A többi évben egy eset sem lett regisztrálva, így ezt a kategóriát az elemzésből, táblázatból kivettem, mivel egyedi esetről van szó, amiről ráadásul bünelkövetőre vonatkozó adatokkal sem rendelkezünk.

Ezen felül is volt néhány bűncselekmény, amik egy-egy évben mutatnak kiugróan magas értéket, így bekerülve a húsz legtöbbet regisztrált bűncselekmények közé. Ilyen volt a tiltott pornográf felvétellel való visszaélés, amiből 575 eset 2009-ben regisztráltak. A bűncselekmény elkövetője egy helyi, egyedül élő, öregségi nyugdíjas férfi volt.

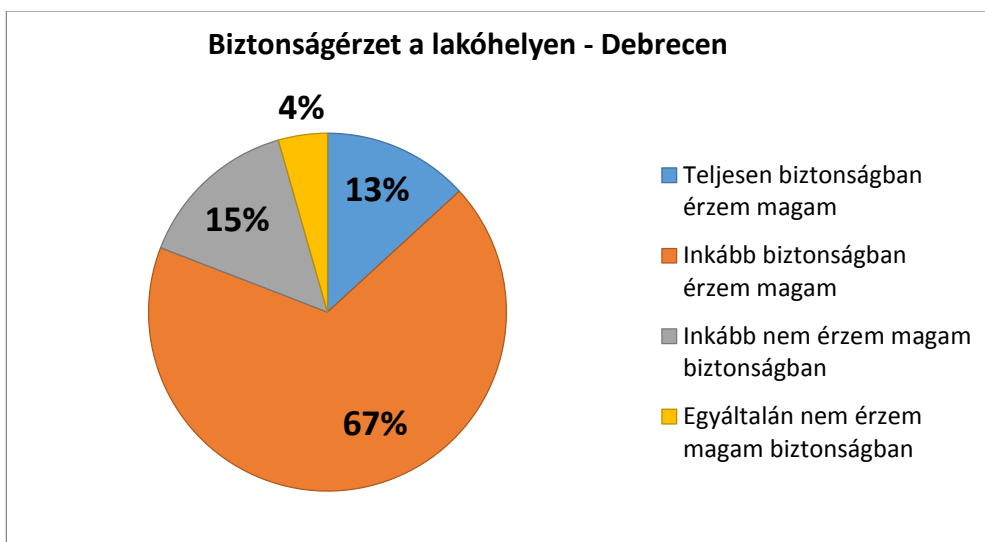
Az üzleti titok megsértése és a hamis magánokirat felhasználása bűncselekmények szintén egy, illetve két évben jelentek meg csak a statisztikákban.

A **járművezetés ittas vagy bódult állapotban** bűncselekmény 2013-as BTK változás után külön bűncselekményként szerepel (járművezetés ittas állapotban, illetve járművezetés bódult állapotban), de jelent táblázatunkba az adatokat összevontuk, hogy a változás némileg követhető legyen.

		összesen	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1	Csalás	28 057	6290	5 540	670	390	300	390
2	Lopás	22 538	1880	2 070	2210	1 960	1590	1 220
3	Okirattal visszaélés	7 144	370	940	990	1 020	120	20
4	Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése	2 176	510	10	70	70	400	0
5	Magánokirat-hamisítás	2 106	160	270	170	140	190	100
6	Testi sértés	2101	180	180	190	160	160	140
7	Garázdaság	2048	150	160	190	170	170	150
8	Kézpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés	1524	60	230	180	220	40	0
9	Rongálás	1431	160	130	120	120	80	80
10	Közokirat-hamisítás	1344	100	130	90	120	140	80
11	Sikkasztás	1000	60	40	60	40	50	260
12	Költségvetési csalás	972	50	110	110	50	80	70
13	Járművezetés ittas vagy bódult állapotban	782	90	60	60	40	50	90
14	Zaklatás	776	50	80	60	80	60	50
15	Visszaélés kábítószerrel	709	40	70	90	70	60	20
16	Tiltott pornográf felvétellel visszaélés	582	279	0,4	0	3	0	0
17	Hamis magánokirat felhasználása	564	0	0	0	0	28	248
18	Üzleti titok megsértése	496	0	0	0	0	0	243
19	Egyedi azonosító jellel visszaélés	395	40	30	30	40	20	30
20	Közúti baleset okozása	375	30	30	40	30	20	40

A 2013-as kérdőíves kutatásunk során Debrecen városából 137 kitöltőnk volt.

Ötödük válaszolta az, hogy nem érzi magát biztonságban lakóhelyén, míg 39%-uk mondta azt, hogy az elmúlt két év során (2013 előtti két év) követtek el bűncselekményt az ő vagy családtagja sérelmére. A legtöbb bűncselekmény betörés/lopás volt (63%), de 10%-uk esetében személy elleni bűncselekményt említettek meg (testi sértés, fegyveres rablás, stb.).

Az 2013-as önkormányzati interjúban elhangzott, hogy a lakosság elsősorban az erőszakos, garázda bűncselekményektől fél. Helyszínt tekintve a közterületeken, magánházakban elkövetett bűncselekményektől tartanak.

A statisztikák szerint évente százezer lakosra 150-190 garázdaság bűncselekmény jut. Testi sértést pedig 140-190 bűncselekményt regisztráltak évente százezer főre számítva. A nyolc város közül Debrecenben volt a legmagasabb a százezer főre jutó testi sértések száma, míg a garázda bűncselekmények esetében a második helyen állt.

A vizsgált időszakban legtöbb gyilkosságot 2010-ben követték el, amikor 9 regisztrált bűncselekmény volt a városban, a többi évben általában 2-4 emberölés történik évente. Az emberölések száma rendkívül alacsony, az egyik legritkább bűncselekmények közé tartozik.

A kábítószeres bűncselekmények száma viszonylag stabil évről évre, 709 bűncselekményt regisztráltak 2009 és 2014 között. A százezer főre jutó bűncselekmények száma ebben a kategóriában átlagosan 58, ami a többi városhoz képest átlag alatti, csak Veszprémben és Kecskeméten volt alacsonyabb az ilyen bűncselekmények száma.

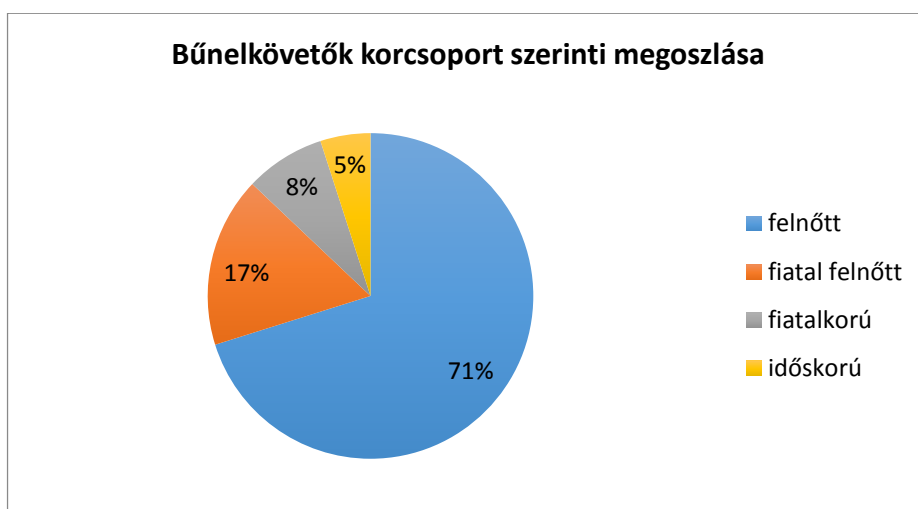
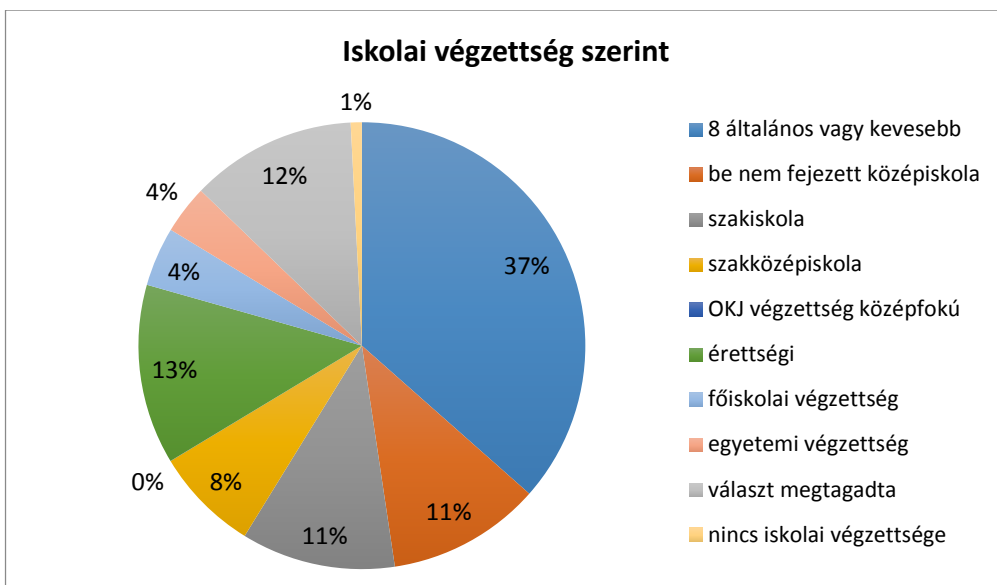
Az okirattal való visszaélés bűncselekmény a 2013-as törvénymódosítást követően csökkenést mutat, mely a megváltozott szabályozás számlájára írható. Megjelent a hamis magánokirat felhasználása bűncselekmény, amiből 2013-ban 58, 2014-ben pedig már 506 esetet regisztráltak.

4.2 Bűnelkövetők jellemzői

		Összesen regisztrált bűncselekmény	Összes bűncselekmény száma bűnelkövetők alapján	Összes bűnelkövető száma (helyi állandó vagy ideiglenes lakos)
1	Csalás	28 057	27 405	506
2	Lopás	22 538	3447	1446
3	Okirattal visszaélés	7 144	73	20
4	Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése	2 176	1718	63
5	Magánokirat-hamisítás	2 106	499	335
6	Testi sértés	2101	1076	752
7	Garázdaság	2048	2048	1200
8	Késpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés	1524	45	30
9	Rongálás	1431	276	102
10	Közokirat-hamisítás	1344	1344	538
11	Sikkasztás	1000	559	213
12	Költségvetési csalás	972	80	45
13	Zaklatás	776	522	305
14	Visszaélés kábítószerrel	709	435	389
15	Járművezetés ittas vagy bódult állapotban	586	464	442
16	Egyedi azonosító jellel visszaélés	395	21	12
17	Közúti baleset okozása	375	231	228
18	Rablás	372	237	100
19	A közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény	309	97	77
20	Tartási kötelezettség elmulasztása	265	16	15

Debreceni lakóhellyel 11.571 bűnelkövető volt regisztrálva 2009-2014 között, de a bűnelkövetők egy része nem a városban követte el bűncselekményét. A rendelkezésre álló adatok szerint **erre az időszakra 8967 bűnelkövetők regisztráltak, aki helyi állandó vagy ideiglenes lakos.**

Bűnelkövetők demográfiája szinte minden évben azonos, nagyobb eltéréseket nem tapasztaltunk. Általánosan elmondható, hogy a bűnelkövetők nagy többsége 8 általános vagy kevesebb iskolai végzettséggel rendelkező, felnőtt férfi.

Korábban már láthattuk, hogy a regisztrált bűncselekmények között, hogy a leggyakrabban regisztrált bűncselekmények közé tartozik a csalás, lopás és az okirattal való visszaélés.

A legtöbb bűnelkövetőt lopás, garázdaság, testi sértés, közokirat-hamisítás, csalás bűncselekményekkel regisztrálták 2009 és 2014 között.

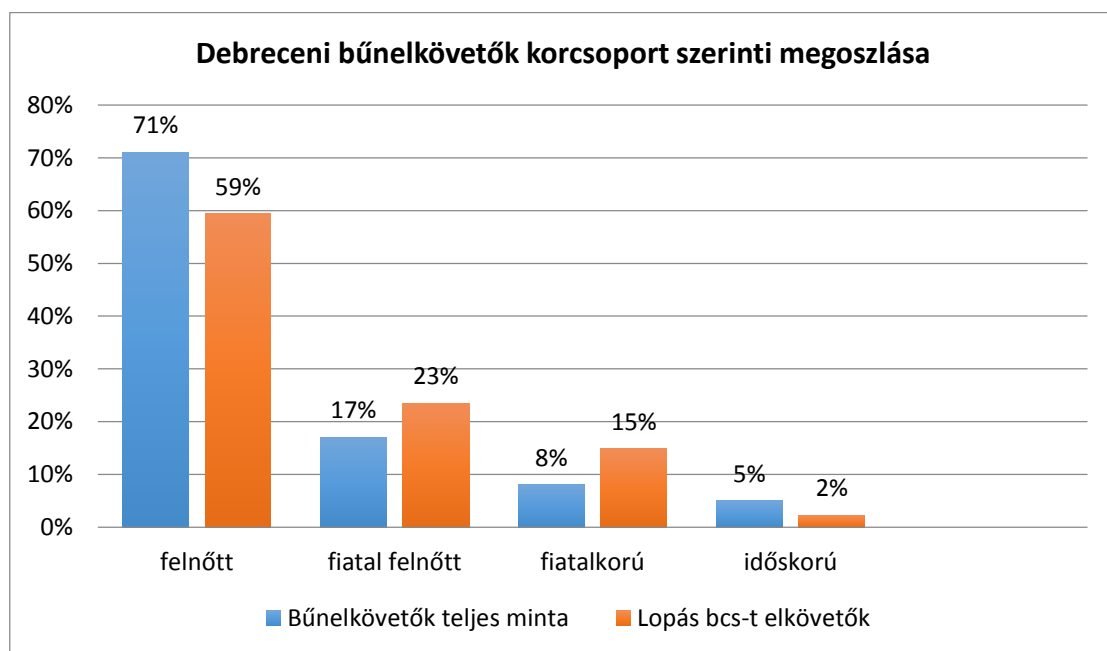
4.3 Legjelentősebb bűncselekmények

4.3.1 Lopás

A regisztrált bűncselekmények között a lopás volt a második leggyakoribb bűncselekmény Debrecenben.

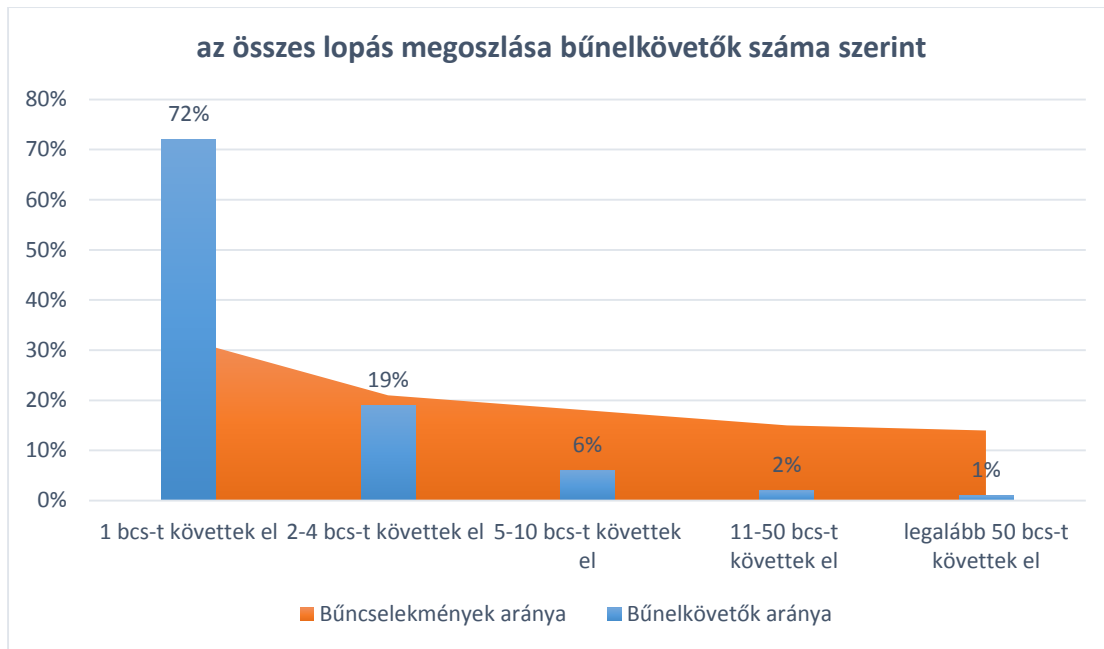
Évente 1200-2200 regisztrált lopás jut százezer főre, vagyis 2500-4600 eset.

A bűncselekmény elkövetői között a fiatalabb korosztály felülreprezentált az összes bűncselekményt elkövetők korcsoport szerinti megoszlásához viszonyítva.

Az 1446 lopást elkövetett bűnelkövetőből 1053 volt, aki egy lopást követett el, 269 fő, aki 2 és 4 lopás között, 120 fő, aki 5 és 49 lopás között, 4 fő, aki több mint 50 lopást követett el.

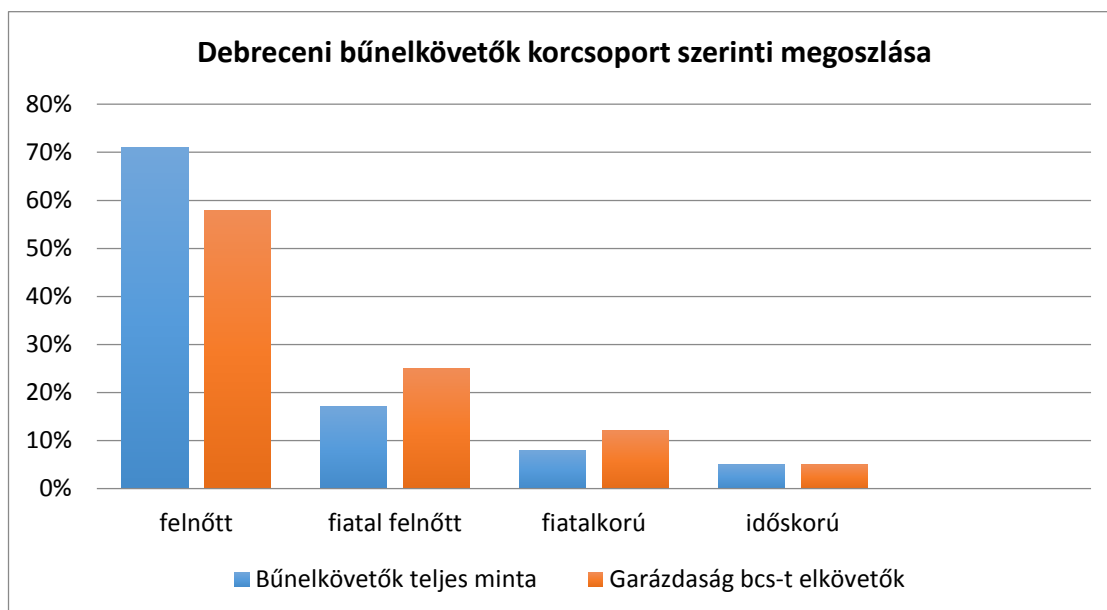
Összesen tehát az 1446 bűnelkövetőhöz 3288 lopást regisztráltak. A legtöbb lopás 188 esetet tartalmaz. Az összes lopás majdnem feléért felel az összes bűnelkövető csupán 9%-a.

4.3.2 Garázdaság

A regisztrált bűncselekmények adatai alapján 2048 esetet regisztráltak 2009 és 2014 között. Kiegyensúlyozott az esetek száma, évente százezer lakosra 150-190 esetet regisztrálnak.

1200 bűnelkövetőről van adatunk, akit ezzel a bűncselekménnyel regisztráltak és helyi állandó vagy ideiglenes lakos. A fiatal felnőtt és a fiatalkorúak ennél a bűncselekménnyel is enyhén felülreprezentáltak.

Az 1200 bűnelkövető összesen 1941 bűncselekményt követett el.

40%-uk mondta, hogy alkohol hatása alatt állt, amikor elkövette a bűncselekményét, vagyis több mint kétszer annyian, ahányan általánosságban bármilyen bűncselekmény elkövetésekor szokták mondani. Ennél a bűncselekménynél általános tapasztalat, hogy **alkoholos befolyásoltág hatással van a bűncselekmény elkövetésére**. A személyes interjúk során is elmondták, hogy a belvárosban a garázda bűncselekmények fordulnak elő leggyakrabban.

Aktívabb közterület-felügyelettel vagy polgárőrség működésével esetleg ki lehet védeni az ilyen jellegű bűncselekményeket.

Ennél a bűncselekmény típusnál nem jellemző a halmazati elkövetés, az összes garázda bűncselekmény 90%-ért felel az összes bűnelkövető 96%-a.

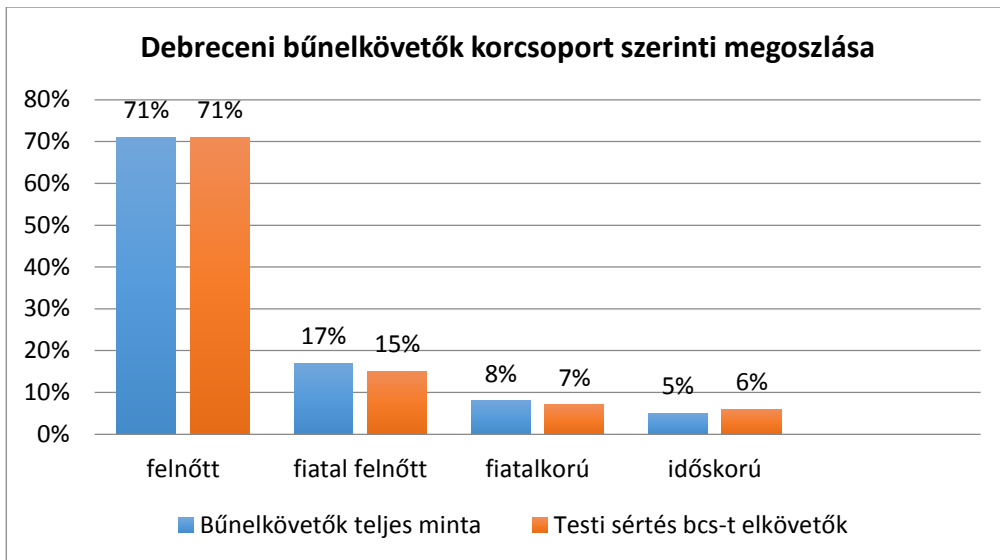
4.3.3 Testi sértés

2009 és 2014 között 2101 esetet regisztráltak Debrecenben, ami százezer lakosra számítva a legmagasabb arány volt a nyolc város között. Évente átlagosan 290-390 eset történik, a vizsgált időszakban jelentős kiugrás a regisztrált bűncselekmények számában nem volt.

A bűnelkövetői adatbázisban 752 bűnelkövető szerepel összesen 1076 esettel, vagyis az adatokból feltételezhető, hogy a bűncselekmények felét nem helyi állandó vagy ideiglenes lakosok követik el.

A férfiak aránya rendkívül magas, 90% volt.

Korosztály tekintetében azonban nem tapasztalunk hasonló eltéréseket, mint a garázdaság vagy a lopás esetében, vagyis a debreceni bűnelkövetőket általánosságban jellemző korcsoport megoszlást tapasztaltuk ennél a bűncselekménynél.

A bűnelkövetők közel egyharmada mondta azt, hogy alkohol hatása alatt volt a bűnelkövetéskor. Iskolai végzettség tekintetében nincs jelentős eltérés a teljes bűnelkövetői mintához képest, vagyis a többségük 8 általános vagy kevesebb végzettséggel rendelkezik.

4.3.4 Csalás

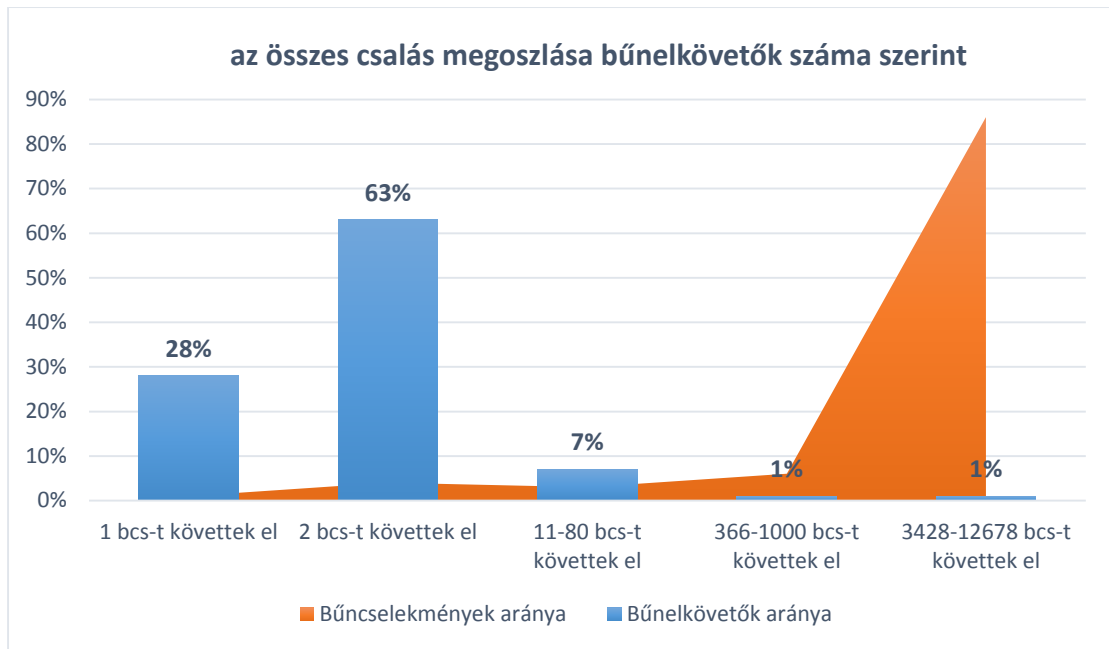
A bűncselekmények között a csalás volt a legnagyobb számmal regisztrálva.

A bűnelkövetői statisztikákat tekintve 506 fő bűnelkövető esetében regisztráltak 27.405 esetet, vagyis egy bűnelkövetőre átlagosan 54 eset jut, ami kiugróan magas a többi bűncselekményhez képest.

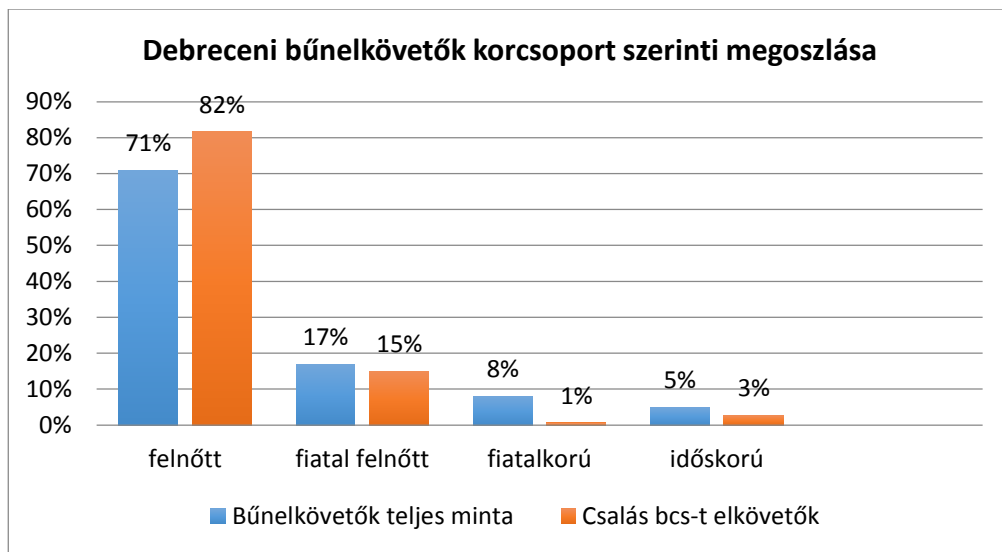
2009-ben és 2010-ben kiugróan magas volt a százezer lakosra jutó csalások száma (6290 és 5540), de ezek a kivételek a bűnelkövetői statisztikát vizsgálva nyilvánvalóvá válnak, hogy egy-egy bűnelkövetőhöz köthető esetek.

Az összes csalás mindössze 2%-át követte el a bűnelkövetők 98%-a.

A csalásra vonatkozó adatok jól példázzák azt, hogy egy-egy kirívó eset miatt nem lehet messzemenő következtetéseket levonni egy város, régió bűnügyi fertőzöttségére vonatkozóan, hiszen a várost nem általánosan jellemző bűncselekmény elkövetési “szokásról” beszélünk, hanem kivételekről.

A csalás bűncselekményt elkövetők között a fiatalkorúak alulreprezentáltak, ami erre a bűncselekmény típusra általánosan jellemző.

Az átlagosnál magasabb a női elkövetők aránya ennél a bűncselekménynél, az összes bűnelkövető negyede volt nő nemű.

A nagyobb rendbeli csalások közül (több mint 100) egy esetben volt női elkövető.

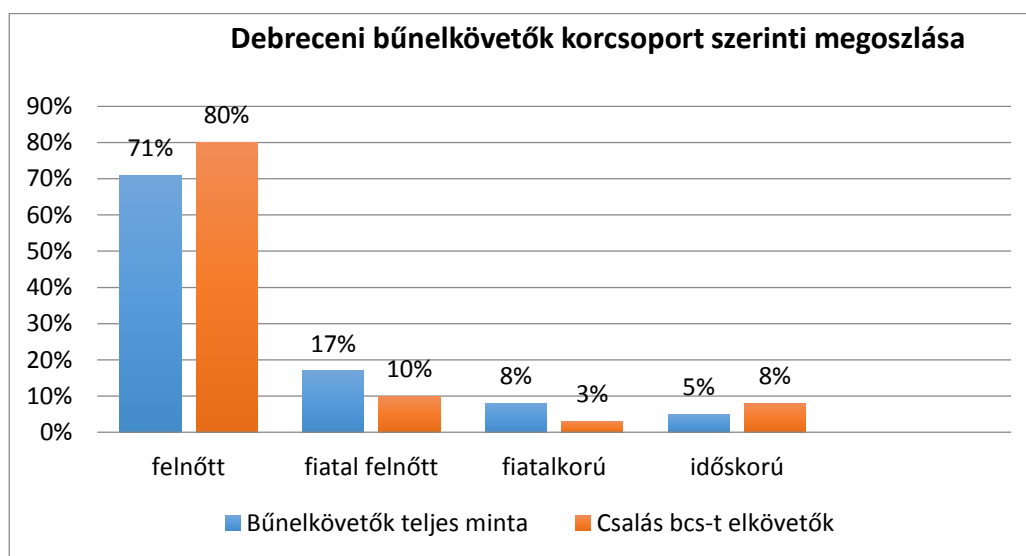
Az iskolai végzettségre vonatkozó adatok esetében elmondhatjuk, hogy jóval átlag fölött van a válasz megtagadóknak az aránya (24%), mint általában.

Az alacsony iskolai végzettségűek aránya is alacsonyabb. Feltételezhető, hogy az ilyen jellegű bűncselekményeket magasabb iskolai végzettségűek követik el (a többi város esetében is így tapasztaltuk), de a válasz megtagadás miatt Debrecen esetében biztosan nem tudunk kijelenteni.

4.3.5 Közokirat-hamisítás

2009 és 2014 között összesen 1344 bűncselekményt regisztráltak, vagyis 80-140 esetet százezer lakosra számítva.

Összesen 538 bűnelkövetőt 851 esettel regisztráltak ezzel a bűncselekménnyel. Ennél a bűncselekménynél is a fiatal felnőttek és a fiatalok alulreprezentáltak.

A nők aránya különösen magas ennél a bűncselekmény típusnál (az átlaghoz képest).

A halmazati bűnelkövetés nem jellemző ennél a bűncselekménynél. Az összes közokirat-hamisítás bűncselekmény 83%-át követte el a bűnelkövetők 99%-a.

4.3.6 Egyéb bűncselekmények

Néhány bűncselekmény esetében a városban regisztrált bűncselekmények és a bűnelkövetői szám között rendkívül nagy különbséget tapasztaltunk.

Ennek oka az lehet, hogy a bűnelkövető nem helyi vagy ideiglenesen lakos. A különbség különösen nagy az okirattal való visszaélés, készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel való visszaélés bűncselekmények esetében.

4.4 Összegzés

Debrecenben tehát a lopás, magánokirat-hamisítás, testi sértés és garázdaság bűncselekmények azok, amik minden évben hasonló számban fordulnak elő. Az interjúk alapján a lakosság ezektől a bűncselekményektől tart elsősorban, ami a statisztikai adatokat figyelembe véve érthető.

A rendőrség a bűncselekmények megelőzésére számos felületen keresztül hívja fel a lakosság figyelmét, pl. rendelőkben, járműveken reklámokat helyeznek ki. A megjelenések többnyire ingyenesek, mert nincs keret ilyen jellegű megjelenésekre (sem). A parkolók környékén osztogattak, illetve kihelyeztek a bűncselekmények megelőzéséről szóló matricákat.

A lakosságot nagyobb körben érintő bűncselekmények megelőzéséről (lopás, betörés, stb.) szóróanyagokat, kiadványokat adtak ki. Éves szinten 250 előadást tartanak különböző helyszíneken, többek között iskolákban, nevelő szülői hálózatonál, nyugdíjas klubokban, stb.

5 Győr

Magyarország hatodik legnépesebb városa, lakóinak száma 130 ezer fő körül mozog. A megye és a város munkanélküliség rátája is jóval az országos átlag alatt van.

A folyamatos beruházások miatt az egyik legdinamikusabban fejlődő városunk. Kiváló közlekedési adottságokkal rendelkezik, jelentős gazdasági, ipari, vallási, oktatási, kulturális és sportközpont.

A százezer lakosra jutó bűncselekmények száma 2011-ben volt a legmagasabb, míg a helyi állandó vagy ideiglenes lakosú bűnelkövetők száma 2009-ben.

A városban évről évre nő a száz házasságra jutó válások száma, de a nyolc város átlagánál alacsonyabb az arány. A 60 feletti aránya a teljes lakosságban szintén növekedik, de ez a jelenség általánosságban elmondható szinte minden város esetében.

Az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma és a nyilvántartott álláskeresők aránya jelentősen csökkent 2009-hez képest, ami részben az elmúlt éveket jellemző beruházásoknak köszönhetőek.

Győr	2009	2010	2011	2012	2013
Lakosság	130 476	130 478	131 267	128 193	128 567
100 ezer lakosra jutó bűncselekmények száma	5067	6012	6807	6356	4265
100 ezer lakosra jutó bűnelkövetők száma	987	904	907	833	755
Tízezer lakosra jutó személyi sérüléssel járó közlekedési balesetek	17	17	20	22	19
100 házasságra jutó válások száma	56	57	59	59	61
60 év feletti aránya a teljes lakosságban	22%	23%	23%	24%	24%
Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők aránya	28%	27%	28%	28%	27%
Tízezer lakosra jutó, működő kórházi ágyak száma	110	102	102	115	115
Százezer lakosra jutó házi orvosok száma (felölt és gyerekorvosok)	66	67	66	66	66
Tízezer lakosra jutó rendszeres művelődési foglalkozások száma	497	430	589	492	411
Tízezer lakosra jutó települési könyvtárakba beiratkozott olvasók száma	1817	1825	1992	2057	1686
Tízezer lakosra jutó családsegítő szolgáltatást igénybe vevők száma	276	302	301	272	250
Tízezer lakosra jutó ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	228	203	129	118	66
Tízezer lakosra jutó lakásfenntartási támogatásban részesültek száma	153	167	337	279	241
Tízezer lakosra jutó szociális étkeztetésben részesülők száma	73	124	133	122	122
Nyilvántartott álláskeresők aránya	5%	5%	4%	4%	3%
Tízezer lakosra jutó lakásállomány	4276	4326	4399	4515	4529
Kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások aránya	73%	72%	75%	78%	78%
Tízezer lakosra jutó személygépkocsik száma	3229	3170	3154	3299	3384
Százezer lakosra jutó civil szervezetek száma	0	559	548	567	564
Százezer lakosra jutó nonprofit szervezetek száma		642	628	640	640
Százezer lakosra jutó regisztrált egyéni vállalkozók száma	55	56	56	54	54
Százezer lakosra jutó gazdasági társaságok száma	6382	6547	6714	6857	6663

5.1 Bűncselekmények számának alakulása

2011-ben volt a legmagasabb a regisztrált bűncselekmények száma a városban.

Győr összesen	2009	2010	2011	2012	2013	2014
42314	6611	7844	8936	8148	5484	5291

Az interjúnk során elmondták, hogy a városban a leginkább félelmet keltő bűncselekmények közé a **vagyon elleni** cselekmények, főként a **személygépkocsik** feltörése és **lakásbetörések** valamint az esetenként előforduló **fegyveres rablások** tartoznak. Ezzel szemben a **kábítószerrel kapcsolatos cselekmények** számának alakulásáról tanúskodik, hogy ezen a területen a rendészeti tevékenység hatékony.

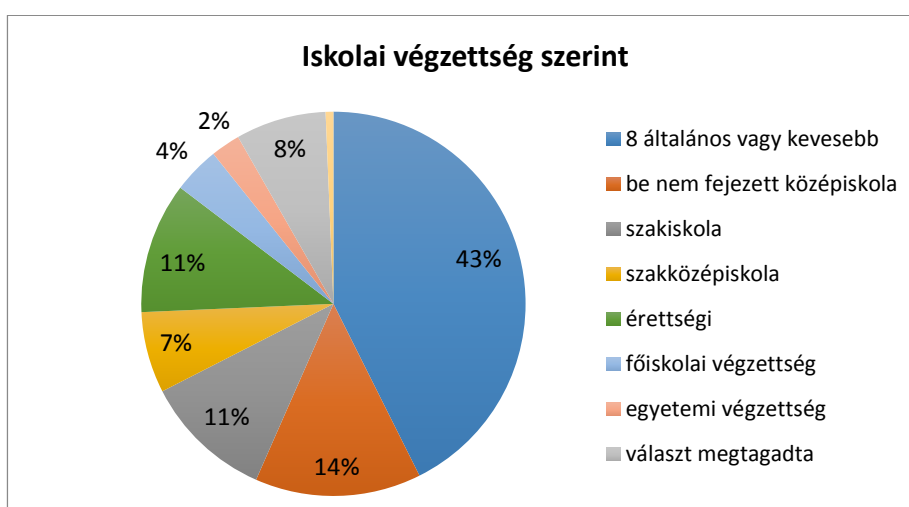
Győr	összesen	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1 Lopás	16 745	2270	2 280	2040	2 180	1960	2 190
2 Okirattal visszaélés	6 667	260	660	2070	1 880	230	30
3 Csalás	3 004	450	460	350	190	510	350
4 Készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés	1 857	120	350	420	430	110	10
5 Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése	1 418	390	440	140	70	40	0
6 Rongálás	1354	210	190	200	150	130	150
7 Magánokirat-hamisítás	1186	90	230	240	160	100	100
8 Testi sértés	1133	160	150	140	160	140	130
9 Járművezetés ittas vagy bódult állapotban	960	130	130	100	130	140	220
10 Közokirat-hamisítás	780	50	150	170	100	70	50
11 Zaklatás	712	60	100	100	110	100	70
12 Visszaélés kábítószerrel	672	150	80	90	80	90	20
13 Garázdaság	560	60	80	70	80	80	50
14 Sikasztás	476	40	90	50	40	50	100
15 Egyedi azonosító jellel visszaélés	472	60	60	40	70	70	60
16 Tartási kötelezettség elmulasztása	419	50	70	60	50	50	50
17 Közúti baleset okozása	313	40	40	40	40	40	30
18 A számvitel rendjének megsértése	268	50	60	60	20	10	10
19 Rablás	247	50	30	30	40	30	20
20 Költségvetési csalás	216	10	30	40	30	30	30

5.2 Bűnelkövetők jellemzői

Győrben 2009 és 2014 között 6135 helyi állandó vagy ideiglenes lakosú bűnelkövetőt regisztráltak. Az elkövetők számában jelentős változás csak 2014-ben látható, de ez a visszaesés az új törvényi szabályozás hatása miatt is lehet, így egyértelműen nem állapítható meg, hogy csökkent volna a bűnelkövetők száma, bár 2009-hez képest 2012-re is tapasztalható visszaesés.

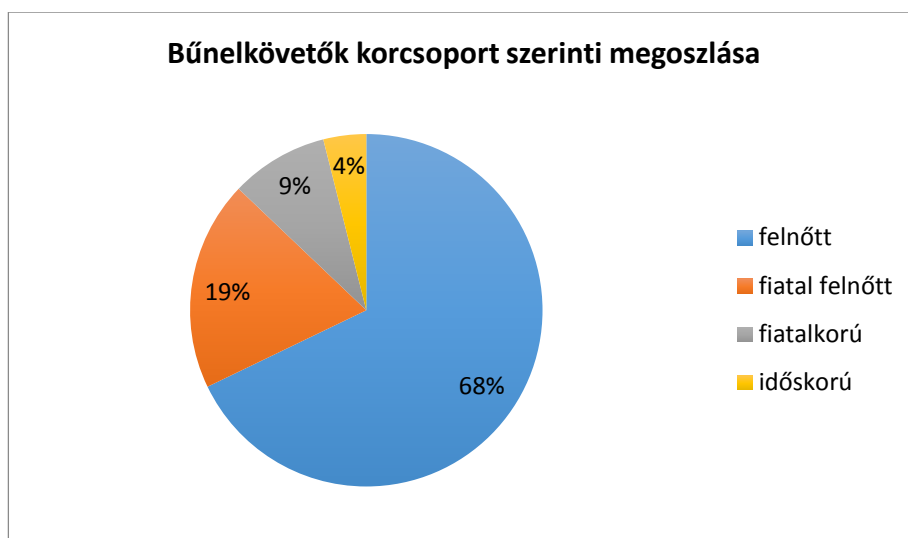
Bűnelkövetők száma összesen	2009	2010	2011	2012	2013	2014
6135	1288	1179	1190	1068	971	439

A bűnelkövetők 57%-nak nem volt középfokú végzettsége, míg a felsősokú végzettségűek aránya csupán 6% volt.

A férfiak és nők aránya a többi városhoz hasonlóan alakul.

A regisztrált bűncselekmények számát tekintve Győrben a lopás, az okirattal való visszaélés, a csalás, a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel való visszaélés, szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése bűncselekmények fordultak elő leggyakrabban.

A legtöbb bűnelkövetőt lopással, testi sértéssel, garázdasággal, kábítószerrel való visszaéléssel, ittas vagy bódult állapotban történő járművezetéssel és csalással regisztrálták.

Győr		összesen	Összes bűncselekmény száma bűnelkövetők alapján	Összes bűnelkövető száma (helyi állandó vagy ideiglenes lakos)
1	Lopás	16 745	2 997	1 212
2	Okirattal visszaélés	6 667	109	17
3	Csalás	3 004	2 186	373
4	Készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés	1 857	112	47
5	Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése	1 418	1 119	42
6	Rongálás	1354	196	139
7	Magánokirat-hamisítás	1186	296	118
8	Testi sértés	1133	668	414
9	Közokirat-hamisítás	780	493	200
10	Zaklatás	712	447	255
11	Visszaélés kábítószerrel	672	463	403
12	Járművezetés ittas vagy bódult állapotban	960	523	494
13	Garázdaság	560	628	414
14	Sikkasztás	476	292	163

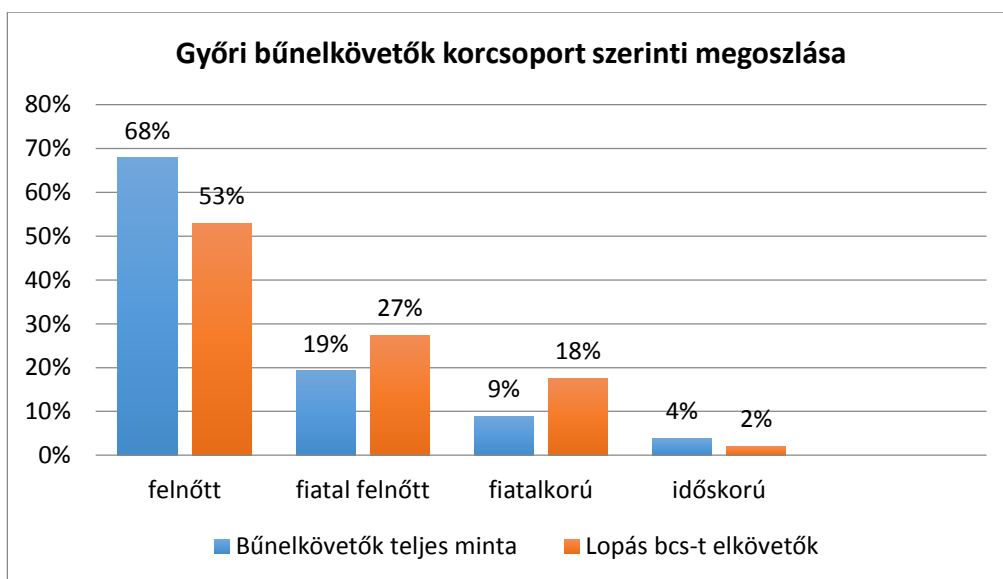
15	Egyedi azonosító jellel visszaélés	472	7	7
16	Tartási kötelezettség elmulasztása	419	279	274
17	Közúti baleset okozása	313	149	147
18	A számvitel rendjének megsértése	268	149	129
19	Rablás	247	304	102
20	Költségvetési csalás	216	13	5

5.3 Legjelentősebb bűncselekmények

5.3.1 Lopás

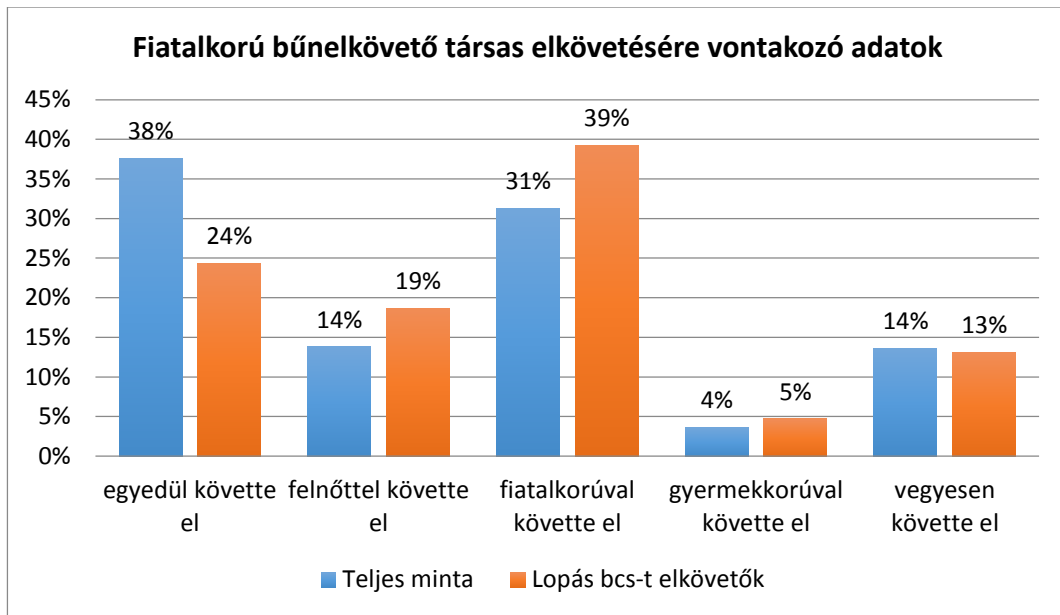
2009 és 2014 között 1212 helyi állandó vagy ideiglenes lakost regisztráltak. Ők együtt összesen 2997 bűncselekményt követtek el.

A fiatalkorúak és a fiatal felnőttek felülreprezentáltak ebben a bűncselekményben, a bűnelkövetők majdnem ötöde volt fiatalkorú.

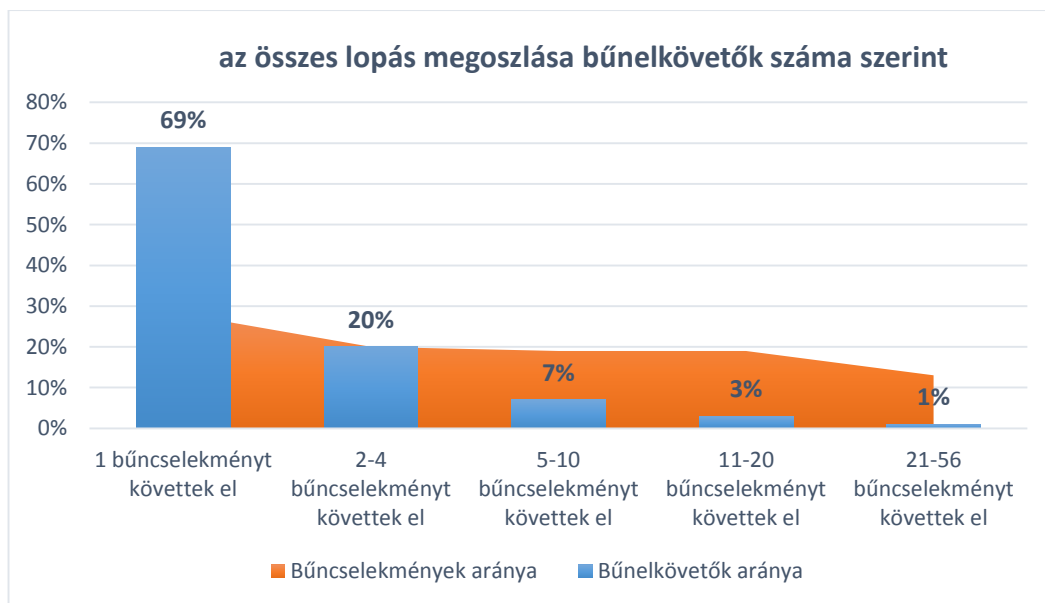

A fiatalkorú bűnelkövetők negyede egyedül követte el bűncselekményét, ez szignifikánsan alacsonyabb arány, mint a győri fiatalkorú bűnelkövetők teljes mintájában.

Az összes fiatalkorú bűnelkövető 39%-a követett el lopást.

A bűnelkövetők 90%-a követte el a bűncselekmények közel felét. A bűnelkövetők jellemzően több bűncselekményt követnek el, de kirívóan magas eset számokkal Győr esetében nem találkoztunk.

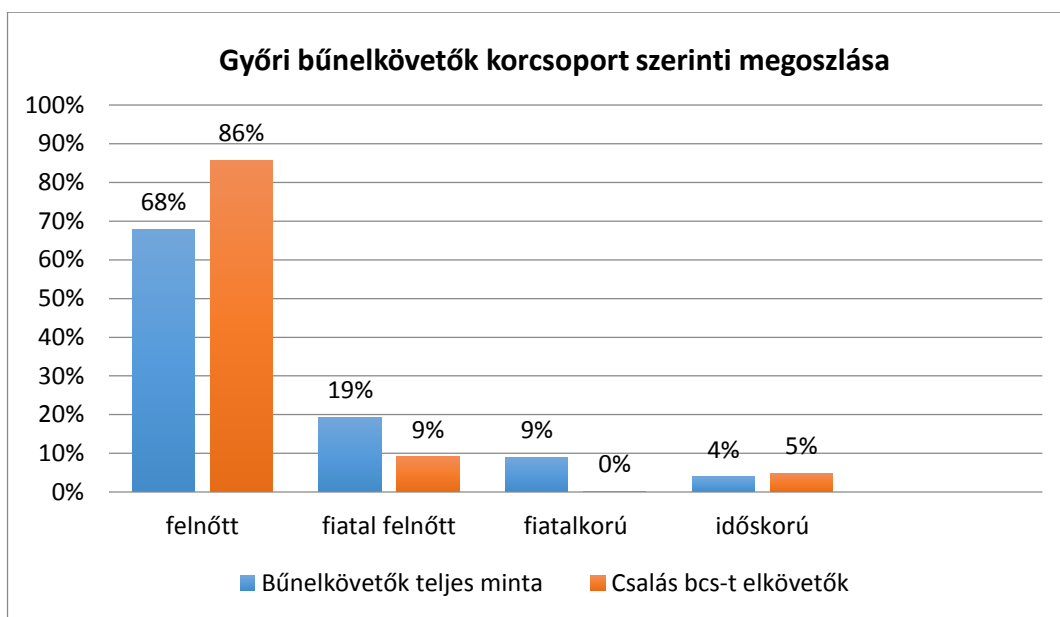

5.3.2 Csalás

2009 és 2014 között összesen 3004 bűncselekményt és 373 bűnelkövetőt regisztráltak. A bűnelkövetők összesen 2186 bűncselekményt követtek el, vagyis 6 bűncselekmény jutott egy bűnelkövetőre.

A legnagyobb esetszám egy 278 rendbeli csalás volt, amit egy 8 általános iskolai végzettségű férfi követett el (az esetet 2009-ben regisztrálták).

A felnőttek aránya kiemelkedik ennél a bűncselekménynél.

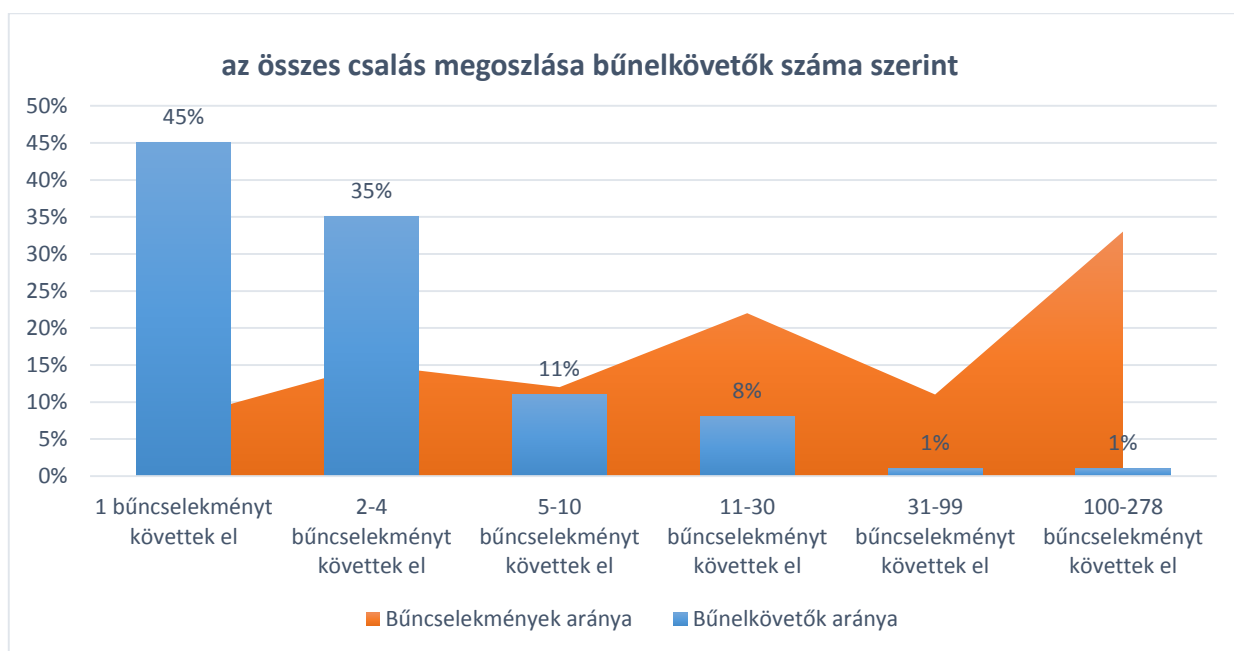
Hat olyan bűnelkövető volt, aki több mint 50 rendbeli csalást követett el.

Egy bűnelkövető volt, akinek nem volt középfokú végzettsége (a 278 rendbeli csalásért felelős férfi), két főnek egyetemi végzettsége is volt, továbbá a hat főből két nő volt.

Győrben a nők aránya szignifikánsan magasabb volt, mint a többi nyolc város esetében (egyedül Miskolcon volt a nők aránya több)

Az egy bűnelkövetőre jutó bűncselekmények számát tekintve Győr alulreprezentált, viszonylag kevés volt a sok esetet tartalmazó bűnelkövető.

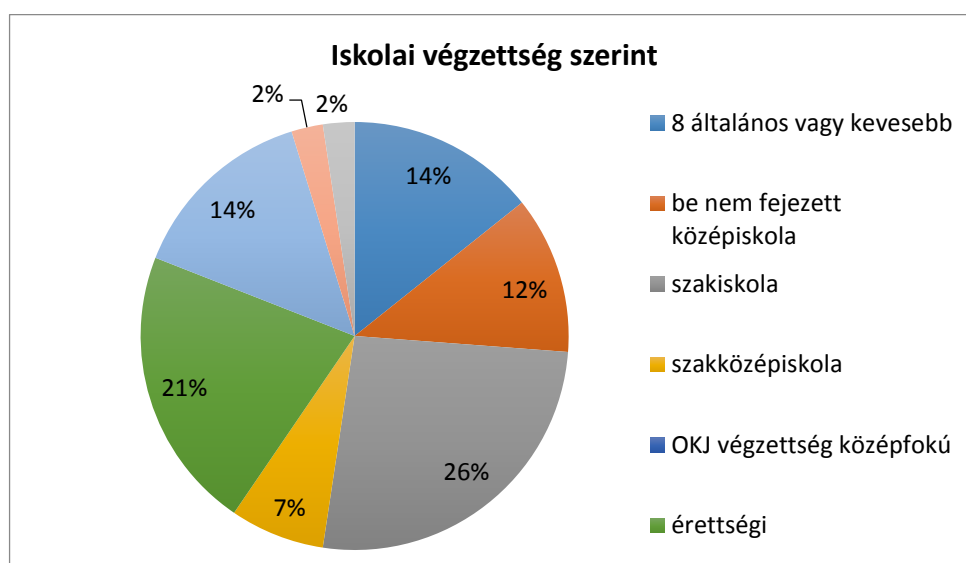
5.3.3 Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése

Ennél a bűncselekménynél a helyi állandó vagy ideiglenes lakosú bűnelkövetők száma nagyon alacsony, csupán 42 fő volt 2009 és 2014 között, de az általuk elkövetett bűncselekmények száma 1119.

A korcsoport szerinti megoszlás nem tér el jelentősen az átlagtól.

A nők aránya magasabb, mint az átlag, 29% volt.

A bűnelkövetők körében a középfokú iskolai végzettséggel nem rendelkezők aránya csupán 26% (teljes mintában 57%). Szintén érdekes tény, hogy a bűnelkövetők közel ötöde tanuló volt, ami ennél a bűncselekménynél általánosan jellemző, de a teljes elkövetői mintához képest nézve magas arány.

5.3.4 Egyéb bűncselekmények

A regisztrált bűncselekmények számát tekintve még kiemelkedett az okirattal, a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel való visszaélés, valamint a rongálás, magánokirat-hamisítás.

A helyi állandó vagy ideiglenes lakosú bűnelkövetők száma ezeknél a bűncselekmények alacsonyak voltak. Az okirattal visszaélés bűncselekményt elkövetők (17 fő) 23%-a volt fiatalkorú, vagyis 4 fő.

A készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel való visszaélést elkövetők (47 fő) 40%-a volt nő, ami jóval magasabb, mint az átlag. A magánokirat-hamisítást elkövetők körében a felnőttek aránya magasabb, mint az átlag (elkövetők 76%-a) volt felnőttkorú.

A rongálás bűncselekményt elkövetők között azonban a fiatalkorúak reprezentáltak felül, de arányuk nem olyan magas, mint a többi városban (Kecskeméten és Székesfehérváron volt alacsonyabb a fiatalkorúak aránya a bűncselekményt elkövetők körében).

5.4 Összegzés

A személyes interjúk során elmondták, hogy a város közbiztonsággal összefüggő technikai helyzete jónak mondható, önkormányzati finanszírozásból kiépített térfigyelő rendszer működik. A helyi és regionális rendészeti munka erősségének számít, hogy a rendőrség az önkormányzattal igen jó munkakapcsolatot ápol, utóbbi anyagi és technikai támogatást is nyújt a rendőrségnek, egyebek között saját gazdasági társaságai (pl. vagyongazdálkodás) révén. A városban közterületi kamerarendszer van kiépülőben, illetve folyik a régi térfigyelő eszközök technikai felülvizsgálata.

Győrben az újabb keletű intézkedések keretében folynak bűnügyi prevenciók oktatások (akkreditálás alatt) időskorúak és különösen veszélyeztetett szakmák számára, a helyi TV-ben prevenciók oktatófilmek vetítése folyik (lakossági kommunikáció). Rablás esetén az üldözésben szolgálati ágtól függetlenül minden kolléga forrónyomon vesz részt. A bűnüldözési és megelőzési prioritásokba (pl. környezetkárosítás elleni küzdelem, illegális szemétkerakók, zöld iskola projekt, környezetvédelmi kisbusz) építve a rendőrség jelentősen hozzájárul az élhetőbb lakó-munka és gazdálkodási környezet kialakulásához.

6 Kecskemét

Magyarország nyolcadik legnépesebb városa, lakóinak száma kb. 110 ezer fő. A beruházások (munkalehetőségek) és az átlagnál alacsonyabb természetes fogyás hatására, **a város lakossága, ha lassan is, de növekszik.** Vizsgálatunkban résztvevő városok közül egyedül Kecskeméten nőtt a lakosság 2009-hez képest, bár a növekedés nem jelentős (kevesebb, mint 1%).

A város munkanélküliség rátája évről évre egyre alacsonyabb, ami a nagyobb vállalkozások (Mercedes gyár, HBPO Manufacturing Hungary Kft., Imtech Hungary Kft.) elindulásának is köszönhető.

Kecskemét az **ország minden részéből könnyen megközelíthető**, Budapesttől autópályán kb. 45 percnnyire fekszik, ami pozitívan befolyásolja a vállalkozások letelepedési szándékát is. Nemzetiség szerint a város lakossága homogén, magyar nemzetiségű, mindössze néhány ezerfős cigány és német nemzetiségű él itt, akik önálló kisebbségi önkormányzatokat hoztak létre.

A városban egy főiskola működik három karral (Kecskeméti Főiskola - Gépipari Automatizálási Műszaki Főiskola Kar, Kertészeti Főiskola Kar, Tanítóképző Főiskola Kar).

2009-hez képest **nőtt a rendszeres művelődési foglalkozások és a települési könyvtárakba beiratkozott olvasók száma is** (a tízezer lakosra jutó beiratkozott olvasók száma a többi városhoz képest átlagon felüli).

A tízezer lakosra jutó **kórházi ágyak számában 2013-ban ugrásszerű emelkedés történt**, ami annak köszönhető, hogy 2011-től folyamatosan egészségügyi fejlesztések folynak a városban, kórházaknak új szárnyakat adtak át.

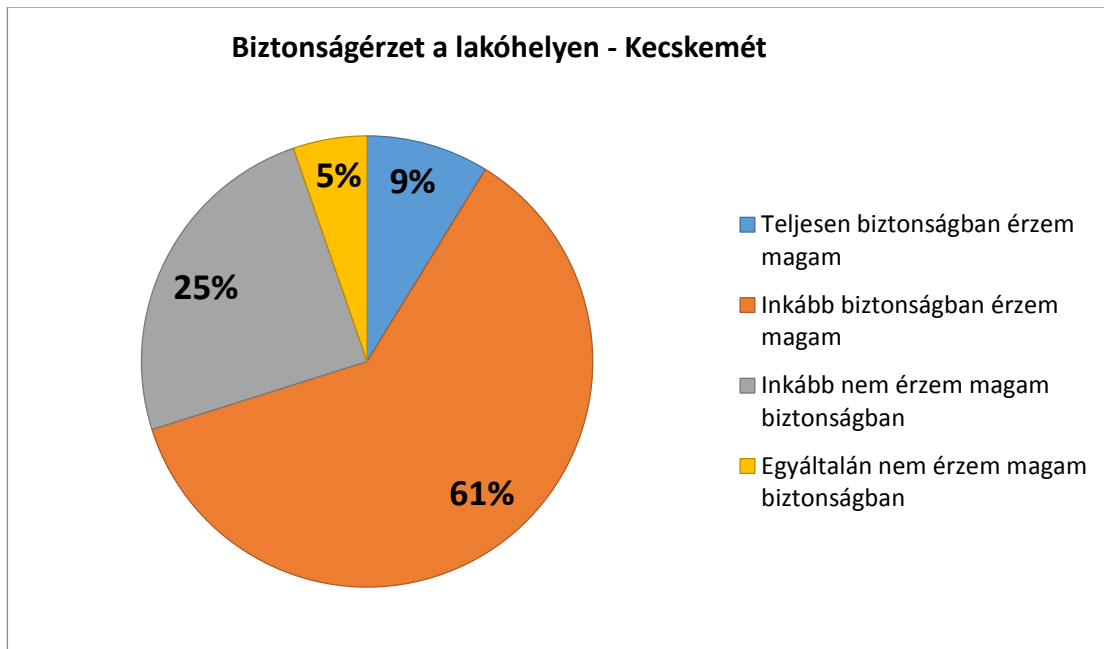
Míg a családsegítő szolgáltatást igénybevevők és a lakásfenntartási támogatásban részesülők aránya csökkent, addig a szociális étkeztetésben részesülők aránya emelkedett. A nyolc város átlagát tekintve családsegítő szolgáltatást igénybevevők száma átlag alatti.

Kecskemét	2009	2010	2011	2012	2013
Lakosság	111 428	112 233	113 275	111 264	111 863
100 ezer lakosra jutó bűncselekmények száma	4327	5548	5398	9032	5169
100 ezer lakosra jutó bűnelkövetők száma	853	961	813	747	832
Tízezer lakosra jutó személyi sérüléssel járó közlekedési balesetek	16	18	21	20	19
100 házasságra jutó válások száma	58	76	70	66	56
60 év felettiek aránya a teljes lakosságban	20%	21%	21%	21%	22%
Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők aránya	26%	26%	26%	26%	26%
Tízezer lakosra jutó, működő kórházi ágyak száma	104	104	103	106	158
Százezer lakosra jutó házi orvosok száma (felnőtt és gyerekorvosok)	70	68	64	67	67
Tízezer lakosra jutó rendszeres művelődési foglalkozások száma	357	396	474	603	595
Tízezer lakosra jutó települési könyvtárakba beiratkozott olvasók száma	2821	2772	2809	2860	2909
Tízezer lakosra jutó családsegítő szolgáltatást igénybe vevők száma	226	223	222	194	172
Tízezer lakosra jutó ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	380	332	267	235	164
Tízezer lakosra jutó lakásfenntartási támogatásban részesültek száma	340	348	404	472	204
Tízezer lakosra jutó szociális étkeztetésben részesülők száma	92	110	136	166	243
Nyilvántartott álláskeresők aránya	8%	7%	7%	7%	5%
Tízezer lakosra jutó lakásállomány	4173	4172	4392	4490	4484
Kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások aránya	50%	51%	51%	53%	55%
Tízezer lakosra jutó személygépkocsik száma	3426	3386	3362	3499	3522
Százezer lakosra jutó civil szervezetek száma		571	552	541	538
Százezer lakosra jutó nonprofit szervezetek száma		658	643	623	620
Százezer lakosra jutó regisztrált egyéni vállalkozók száma	47	48	47	46	47
Százezer lakosra jutó gazdasági társaságok száma	6404	6463	6705	6920	6726

6.1 Bűncselekmények számának alakulása

2012-ben volt kiugróan magas a regisztrált bűncselekmények száma. A többi évben általában feleannyi bűncselekményt regisztráltak, mint az említett évben.

A 2013-as kérdőíves kutatásunk során Kecskemét városából 59 kitöltőnk volt, ami elég alacsony mintaelemszám, így ezt az elemzésnél fenntartással kezeltük. Az eredmények a többi városhoz hasonló tendenciát rajzoltak ki. A kitöltők 30%-a mondta, hogy nem érzi biztonságban magát a lakóhelyén. **Kecskeméten mondták a legkevesebben azt (9%), hogy teljesen biztonságban érzik magukat a lakóhelyükön.**

A 2013-as rendőrségi interjú során elmondták, hogy a lakosság körében elsősorban az erőszakos bűncselekmények (emberölés, testi sértés) **keltenek félelmet**. A bűnmegelőzési osztályvezető asszony elmondta, hogy az utóbbi években megszorodtak lopások, betörések, gépkocsi-feltörések, ezért ez szintén félelmet kelt az emberekben.

2009 és 2014 között összesen 932 testi sértést regisztráltak, míg emberölést 21 esetben.

Százezer lakosra vizsgálva a testi sértések számát tekintve, Kecskemétet csak Debrecen és Győr előzte meg.

Emberölések száma százezer lakosra vizsgálva tényleg magasak, a nyolc város közül Pécs volt rosszabb az átlag, Miskolcon pedig azonos.

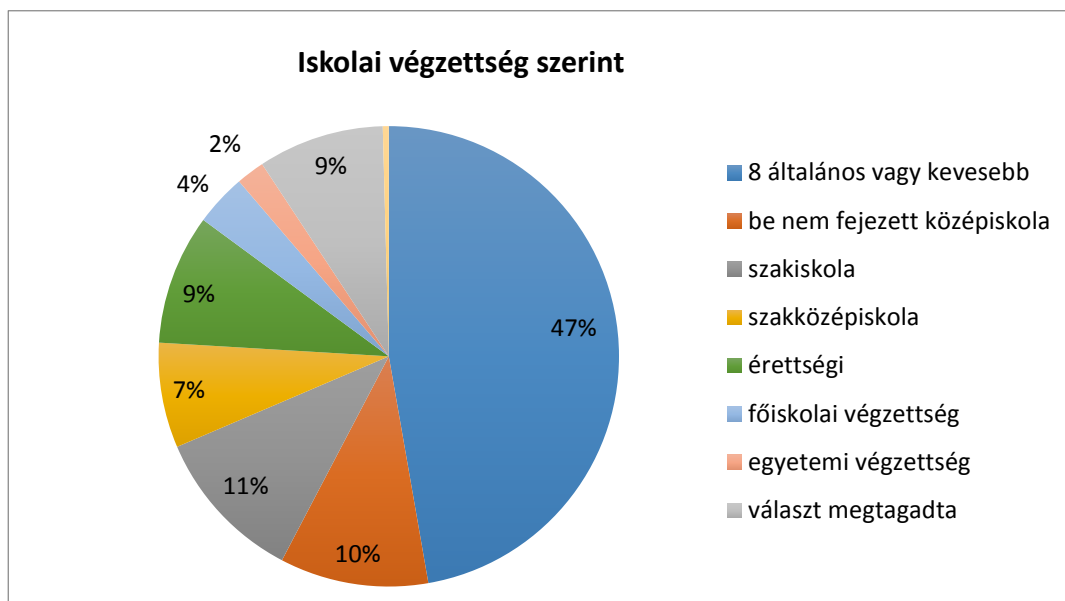
	Kecskemét	összesen	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1	Lopás	16 440	2110	2500	2110	3220	2720	2030
2	Okirattal visszaélés	6 103	180	620	1260	3120	230	40
3	Csalás	1 740	230	170	210	320	340	290
4	Magánokirat-hamisítás	1 461	310	200	100	360	290	40
5	Kézpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés	1 383	90	120	260	640	110	10
6	Járművezetés ittas vagy bódult állapotban	959	130	130	100	130	140	220
7	Testi sértés	932	130	140	140	120	140	160
8	Rongálás	815	120	170	130	120	90	90
9	Garázdaság	805	100	100	100	100	140	170
10	Közokirat-hamisítás	747	80	80	210	110	110	80
11	Zaklatás	674	80	150	90	100	70	120
12	Költségvetési csalás	622	60	130	40	120	150	60

13	Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése	546	90	270	30	20	70	0
14	Egyedi azonosító jellel visszaélés	409	60	70	70	40	50	60
15	Sikkasztás	343	40	70	80	50	40	20
16	Visszaélés kábítószerrel	276	50	60	60	30	40	20
17	Közúti baleset okozása	258	30	50	30	40	40	40
18	Tartási kötelezettség elmulasztása	212	40	40	20	40	30	20
19	A számvitel rendjének megsértése	185	40	70	40	10	10	0
20	Rablás	169	30	30	20	30	20	30

6.2 Bűnelkövetők jellemzői

Kecskeméten 5272 helyi állandó vagy ideiglenes lakosú bűnelkövetőt regisztráltak 2009 és 2014 között.

A 8 általános vagy kevesebb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az átlagnál magasabb volt, egyedül Miskolcon volt több alacsony iskolai végzettségű bűnelkövető.

A kecskeméti bűnelkövetők között **volt egy gyermekkorú is**, aki egy fiatalkorúval együtt követett el rablást 2014-ben. A gyermekkorúak büntethetősége a 2013.július 1-én lépett hatályba az új BTK alapján.

A fiatalkorú bűnelkövetők aránya átlag (9%) feletti volt a vizsgált időszakban.

A regisztrált bűncselekmények számát tekintve Kecskeméten lopás, okirattal való visszaélés, csalás, magánokirat-hamisítás, készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel való visszaélés bűncselekmények fordultak elő leggyakrabban.

Bűnelkövetői statisztikát nézve a legtöbb bűnelkövetőt lopással, garázdasággal, járművezetés ittas vagy bódult állapotban, testi sértéssel, csalással vagy zaklatással regisztráltak.

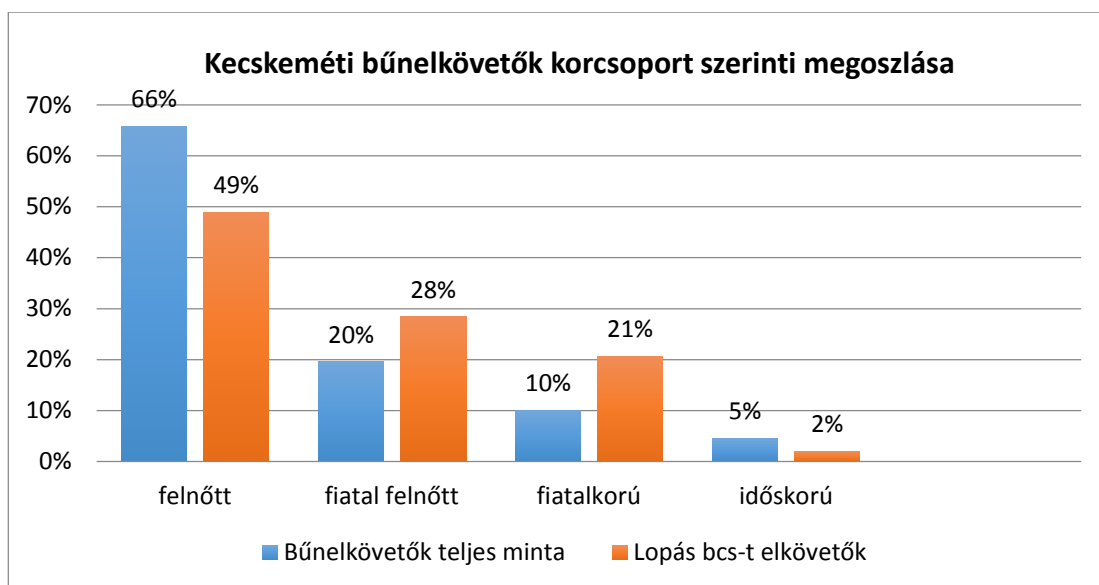
Kecskemét		Összesen regisztrált bűncselekmény	Összes bűncselekmény száma bűnelkövetők alapján	Összes bűnelkövető száma (helyi lakos) állandó vagy ideiglenes
1	Lopás	16 440	2 284	1 060
2	Okirattal visszaélés	6 103	79	13
3	Csalás	1 740	831	220
4	Magánokirat-hamisítás	1 461	234	144
5	Késpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés	1 383	48	21
6	Járművezetés ittas vagy bódult állapotban	959	602	572
7	Testi sértés	932	423	265
8	Rongálás	815	129	66
9	Garázdaság	805	976	603
10	Közokirat-hamisítás	747	227	242
11	Zaklatás	674	333	200
12	Költségvetési csalás	622	33	16
13	Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése	546	369	23
14	Egyedi azonosító jellel visszaélés	409	5	3
15	Sikkasztás	343	268	144
16	Visszaélés kábítószerrel	276	208	183
17	Közúti baleset okozása	258	140	138
18	Tartási kötelezettség elmulasztása	212	149	148
19	A számvitel rendjének megsértése	185	68	55
20	Rablás	169	83	179

6.3 Legjelentősebb bűncselekmények

6.3.1 Lopás

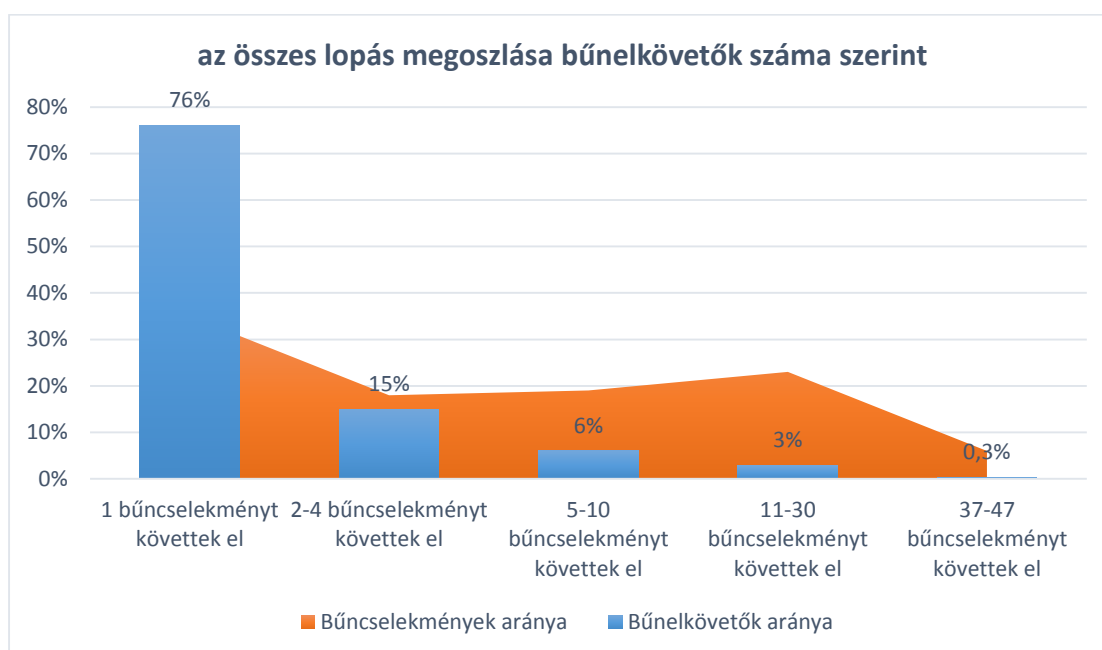
A regisztrált bűncselekmények és a bűnelkövetői statisztika tekintetében is a lopás volt a leggyakoribb bűncselekmény Kecskeméten. Az összes regisztrált bűncselekmény **44%-át tették ki a lopások**, ami a legmagasabb arány volt a nyolc város között.

A bűncselekmény elkövetői között a fiatalabb korosztály felülreprezentált az összes bűnelkövető korcsoport szerinti megoszlásához viszonyítva.

Az 1060 lopást elkövetett bűnelkövetőből 802 elkövető 1-1 bűncselekményt követett el, 159 bűnelkövető követett el 2-4 bűncselekményt, 64-en követtek el 5-10 bűncselekményt, 32-en 11-30 bűncselekményt, 3 fő volt, akik 37-47 rendbeli lopást követett el.

A 16440 regisztrált lopásból 2284-et követett el helyi állandó vagy ideiglenes lakos, vagyis a regisztrált bűncselekmények 14%-át.

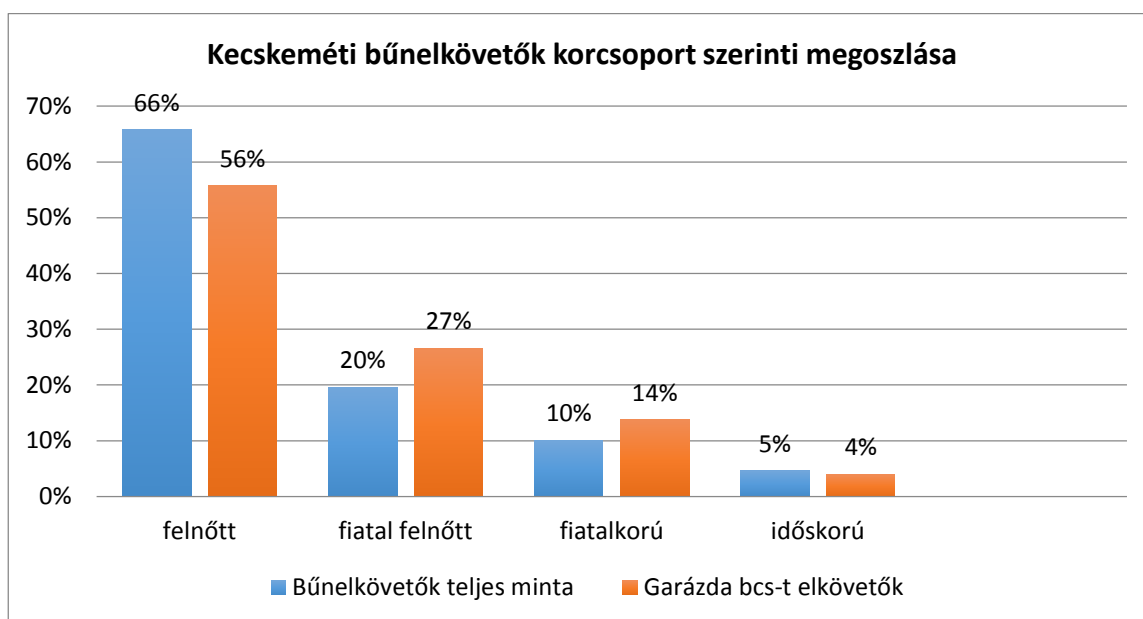
6.3.2 Garázdaság

2009 és 2014 között 805 regisztrált bűncselekmény volt Kecskeméten. Bűnelkövetői statisztikát tekintve 603 bűnelkövető, 976 esetet mutat.

Mivel a garázda bűncselekmények esetében gyakoriak, hogy nem egyedül követik el a bűncselekményt, így a bűnelkövetőket tartalmazó statisztika tartalmazhat több esetet.

Arra vonatkozóan nincs pontos adat, hogy milyen esetek tartoznak össze.

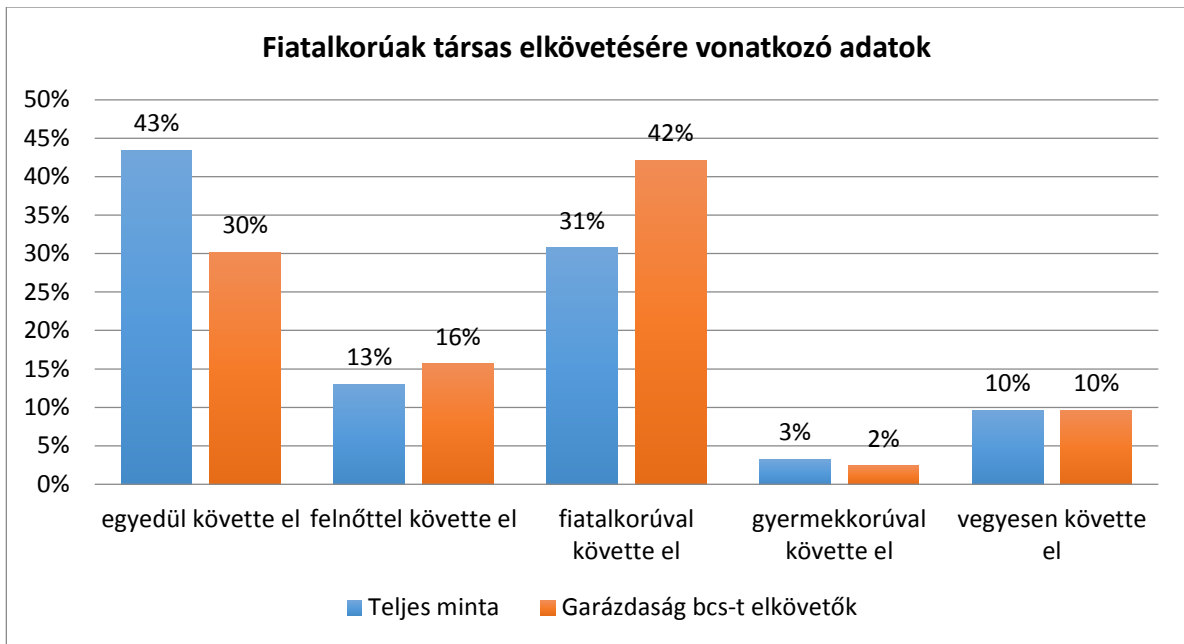
(fiatalkorúak esetében kell tölteni, hogy a bűncselekményt más társaságával együtt követte-e el).

A fiatal felnőttek és fiatalkorúak aránya magasabb, mint az átlag (nyolc városra vonatkoztatva).

Az összes garázda bűncselekmény 14%-át követte el fiatalkorú személy (83 fő), 30%-uk egyedül követte el bűncselekményét.

Az összes kecskeméti fiatalkorú bűnelkövető körében (530 fő) a garázda bűncselekményeket egyedül elkövetők aránya alacsonyabb az összes bűncselekmény arányaihoz képest.

A bűnelkövetők közel harmada (fiatalkorúak 22%-a) állt alkohol vagy más tudatmódosító szer hatása alatt bűncselekménye elkövetése közben. (a teljes mintában ez az arány csak 22%, fiatalkorúak esetében 10%).

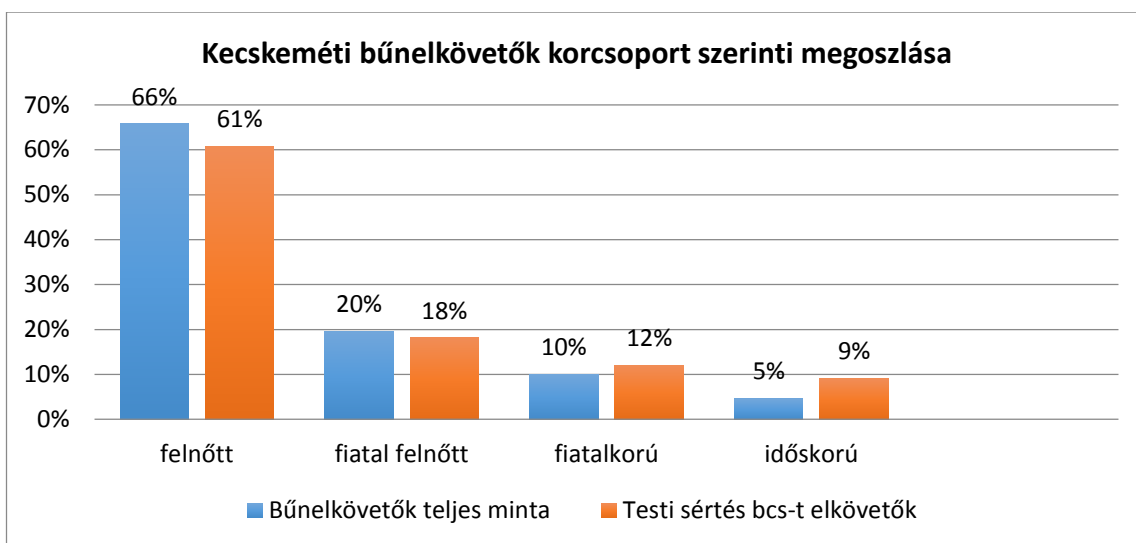
Az alacsony iskolai végzettségűek aránya sokkal magasabb, mint az átlag. A legalább középfokú végzettséggel rendelkezők aránya ennél a bűncselekménynél 26%, míg a kecskeméti bűnelkövetők teljes mintájában ez az arány 33%.

6.3.3 Testi sértés

A rendőrségi interjú során elmondták, hogy **a lakosság többek között a testi sértésektől fél.** A városban ez a bűncselekmény volt a hatodik a regisztrált bűncselekmények között. A többi városhoz képest az **átlagnál magasabb arányban követtek el ilyen bűncselekményt.**

2009 és 2014 között összesen 932 esetet regisztráltak. A bűnelkövetői statisztikát tekintve 265 bűnelkövetőről van adatunk, aki helyi állandó vagy ideiglenes lakos, ők összesen 423 bűncselekményt követtek el.

Az időskorúak aránya ebben a bűncselekményben szignifikánsan magasabb, mint a teljes mintában.

A bűnelkövetők 26%-a volt valamilyen szer hatása alatt a bűncselekmény elkövetése során.
A nők aránya alacsonyabb az átlagnál (14%).

A bűnelkövetők 98%-a 1-4 bűncselekményt követett el. Egy férfit, aki 32 rendbeli testi sértés követett el 2010-ben (egy fiatal felnőtt fogvatartott).

6.3.4 Egyéb bűncselekmények

A regisztrált **Járművezetés ittas vagy bódult állapotban** bűncselekmények száma Kecskeméten volt a legmagasabb. A százezer lakosra jutó bűncselekmények száma 2009 és 2014 között átlagosan 141 volt (többi városban átlagosan 96 eset).

959 bűncselekményt regisztráltak 2009 és 2014 között Kecskeméten, 572 bűnelkövető volt, aki helyi állandó vagy ideiglenes lakos volt, ők összesen 602 bűncselekményért felelnek.

A bűnelkövetők körében a felnőttek aránya magasabb, mint az átlag, míg a nők aránya rendkívül alacsony, csupán 8% volt.

Ezt a bűncselekménytípust 2013-ban az új BTK-val megváltoztatták, így 2013-ban és 2014-ben már járművezetés ittas állapotban néven szerepel. Kecskemét esetében az új BTK-val rögzített bűncselekmény is felkerült a 20 legtöbb regisztrált bűncselekmény listájára, mivel 2013-ban és 2014-ben összesen 277 esetet regisztráltak. (2013-ban az esetek egy részét még a régi jogcímen regisztrálták, valamint 2014-ben is került 5 esetet a régi jogcím alá).

Regisztrált bűncselekmények számát tekintve a csalás volt a harmadik legtöbbet regisztrált bűncselekmény Kecskeméten. Az évenkénti statisztikát vizsgálva látjuk, hogy a többi városhoz képest

nincs kiugró év a statisztikákban, nagyjából minden évben azonos a csalással kapcsolatos bűncselekmények regisztrált száma.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Regisztrált bűncselekmények száma	261	190	239	352	376	322

A csalások aránya az összes bűncselekményen belül itt volt a legalacsonyabb (csupán 5%).

6.4 Összegzés

Kecskemét a harmadik helyen volt a százezer lakosra jutó bűncselekmények számát tekintve.

A 2012-ben regisztrálták a legtöbb bűncselekmény, összesen 10049-et, aminek a harmadát az okirattal való visszaélés nevű bűncselekmény tette ki.

A rendőrség a közbiztonság javítása érdekében **nagyon sok szervezettel működik együtt.** A rendőrségnek kb. 50-60 megállapodása van, aminek 80%-a bűnmegelőzéssel kapcsolatos. A 2013-as interjú során elmondták, hogy a jelenlegi tábornok nagyon jól összefogja a kommunikációt a társ szervezetekkel. A kisebbségi önkormányzatokkal is van kapcsolat, együttműködés, de ennek koordinálása a rendészeti részleghez kapcsolódik. **A polgárőrséggel az utóbbi időben kezd egyre szorosabbá válni a kapcsolat, együttműködés.** Több szerveztük is van. **A fertőzöttebb területen ellenőriznek,** így azokon a helyeken is, ahol sok a gépkocsi-feltörés, betörés. **Az egyik legjelentősebb és legjobb kezdeményezés a kecskeméti Katona József Színházzal közös szervezésben történik, ami akkor egyedülálló volt az országban¹.**

Tetthely néven fut a program, ami zárt közösségeknek kerül megrendezésre. A 15 perces epizódok során a fiatalok interaktív előadás részesei. A rendőrség bűnmegelőzési osztálya célirányosan toborozza résztvevőket, voltak már fiatalok szakiskolából, de nevelőotthonból is. Korosztályt tekintve elsősorban a középiskolásoknak rendezik meg a programot, de tervben van, hogy más korosztály felé is nyitnak. Az elmúlt másfél év során kb. 1000 gyerek vett részt a programon. A program során a fiatalok a bűnmegelőzésről és a korosztályt érintő problémákról tanulhatnak (drogprevenció).

A színházi program mellett évek óta folyamatos a kapcsolat a könyvtárral. Megyei szinten működnek együtt a pl. gyámhivatallal.

A személyes interjú során a város közbiztonság helyzetét pozitívnak ítélték meg, de a bűnügyi statisztikát vizsgálva azonban a többi városhoz képest nincs annyira pozitív helyzetben.

¹ Részletek: <http://www.kecskemeti-hirhatar.hu/hirek/bunmegelozesi-szituacios-eloadas-a-studioszinhazban>

7 Miskolc

Magyarország negyedik legnépesebb városa, lakóinak száma azonban évről évre csökken. 2009-hez képest 2014-re 5%-kal. **A város munkanélküliségi rátája magas**, átlagosan 10%.

Az időskorúak aránya 2013-ban már elérte a teljes lakosság negyedét.

Az átlagosnál alacsonyabb a települési könyvtárakba beiratkozott olvasók vagy a rendszeres művelődési programok száma.

Miskolc	2009	2010	2011	2012	2013
Lakosság	170 234	169 226	168 075	164 973	162 905
100 ezer lakosra jutó bűncselekmények száma	4743	4971	4807	7047	6099
100 ezer lakosra jutó bűnelkövetők száma	1190	1309	1157	1232	968
Tízezer lakosra jutó személyi sérüléssel járó közlekedési balesetek	14	12	14	12	12
100 házasságra jutó válások száma	76	74	76	68	53
60 év feletti aránya a teljes lakosságban	23%	24%	24%	25%	25%
Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők aránya	31%	30%	30%	30%	30%
Tízezer lakosra jutó, működő kórházi ágyak száma	191	191	231	218	221
Százezer lakosra jutó háziorvosok száma (felnőtt és gyerekorvosok)	77	75	76	76	77
Tízezer lakosra jutó rendszeres művelődési foglalkozások száma	642	383	449	405	467
Tízezer lakosra jutó települési könyvtárakba beiratkozott olvasók száma	1687	1678	1786	1778	1620
Tízezer lakosra jutó családsegítő szolgáltatást igénybe vevők száma	508	314	318	293	233
Tízezer lakosra jutó ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	497	481	390	300	249
Tízezer lakosra jutó lakásfenntartási támogatásban részesültek száma	530	668	673	696	470
Tízezer lakosra jutó szociális étkeztetésben részesülők száma	92	121	134	180	235
Nyilvántartott álláskeresők aránya	11%	11%	10%	9%	8%
Tízezer lakosra jutó lakásállomány	4457	4494	4555	4646	4715
Kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások aránya	69%	68%	69%	68%	68%
Tízezer lakosra jutó személygépkocsik száma	2648	2611	2596	2649	2713
Százezer lakosra jutó civil szervezetek száma	0	645	641	663	659
Százezer lakosra jutó nonprofit szervezetek száma		756	751	775	769
Százezer lakosra jutó regisztrált egyéni vállalkozók száma	36	38	38	37	38
Százezer lakosra jutó gazdasági társaságok száma	5589	5665	5885	5841	5732

7.1 Bűncselekmények számának alakulása

Miskolcon is 2012-ben volt a legmagasabb a regisztrált bűncselekmények száma.

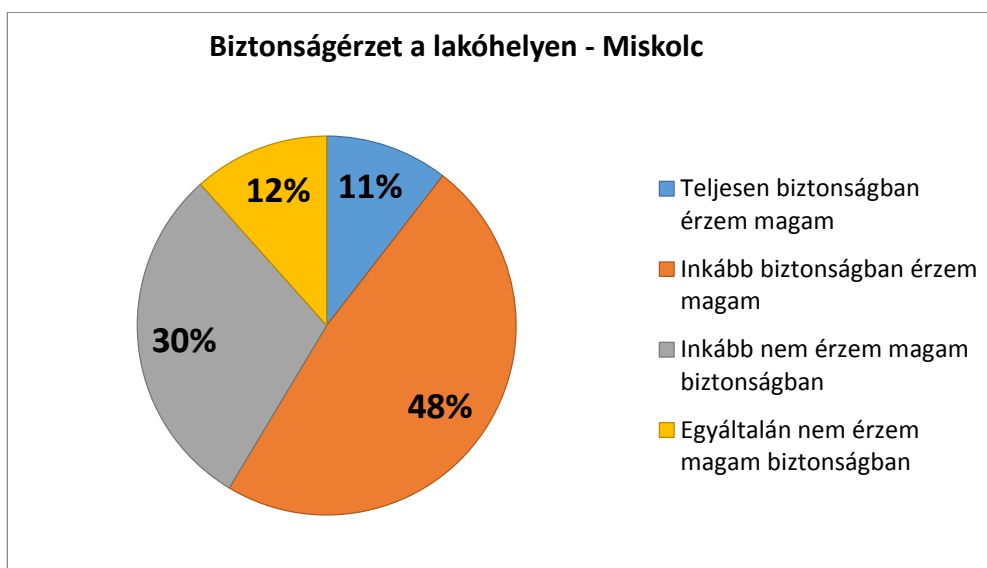
Miskolc – regisztrált bűncselekmények száma összesen	2009	2010	2011	2012	2013	2014
53819	8074	8412	8080	11626	9936	7691

A 2013-as kérdőíves kutatásunk során Miskolc városából 181 kitöltőnk volt.

A kitöltők majdnem fele (42%) mondta, hogy nem érzi biztonságban magát a lakóhelyén.

A kutatásban résztvevő hat város közül Miskolcon volt a legmagasabb azoknak az aránya, akik nem érzi magukat biztonságban a lakóhelyükön.

A kitöltők harmada mondta, hogy az elmúlt két év során követtek el az ő vagy családtagjuk sérelmére bűncselekményt. Ezek a bűncselekmények többnyire lopások, rablások voltak, vagyis személyes vagyontárgyak eltulajdonítása.

Az interjúinkban elhangzottak alapján Miskolcon leginkább az alábbi bűncselekmények keltenek félelmet: erőszakos garázdálkodások, rablás, kis értékben elkövetett betöréses lopások.

A város közbiztonságának helyzetét negatívan befolyásolhatja, hogy az egyre többen kerülnek mélyszegénységbe, csúsznak le, a munkanélküliség is emelkedik.

Láthatóvá vált a lecsúszás, vagyis már az utcán is érzékelni, hogy az emberek életszínvonalában jelentős csökkenés történt. Ráadásul **a városra jellemző az előregedés**, hiszen egyre több fiatal költözik el máshova a munkalehetőség reményében.

Viselkedési normákhoz kötődő bűncselekmények emelkedése tapasztalható az elmúlt években, vagyis vannak olyanok, akik nem tudnak kultúráltan viselkedni a köztereken.

Problémaként említették még a közterületeken elkövetett bűncselekményeket, a rongálásokat, a garázda bűncselekményeket, testi sértéseket és rablásokat.

A statisztikai adatok alátámasztják az interjúkban elhangzottakat. A lopások százezer lakosra jutó száma 2009-hez képest növekedett, legmagasabb 2012-ben volt (az interjúkat megelőző évben).

A rongálások száma a többi városhoz képest viszonylag alacsony, míg a garázda bűncselekmények százezer lakosra jutó száma itt volt a legmagasabb.

Miskolc		összesen	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1	Lopás	23 307	2110	2220	2330	2610	2350	2420
2	Magánokirat-hamisítás	4 995	210	290	170	810	1280	280
3	Csalás	4 124	270	290	220	580	760	380
4	Okirattal visszaélés	3 218	330	280	370	800	120	30
5	Közokirat-hamisítás	1 897	160	220	150	200	290	120
6	Garázdaság	1848	160	170	170	200	190	240
7	Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése	1471	210	90	180	380	20	10
8	Testi sértés	1345	130	140	120	150	140	130
9	Rongálás	1278	130	130	150	140	110	100
10	Visszaélés kábítószerrel	837	80	140	130	80	40	20
11	Járművezetés ittas vagy bódult állapotban	825	90	100	50	60	80	110
12	Zaklatás	792	60	90	70	90	80	90
13	Költségvetési csalás	657	70	120	40	40	50	70
14	Rablás	572	70	50	40	70	50	60
15	Készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés	565	60	40	70	130	40	10
16	Vesztegetés	411	0	0	30	210	0	0
17	Sikkasztás	392	50	30	40	40	40	40
18	Egyedi azonosító jellel visszaélés	362	40	50	30	30	30	40
19	A számvitel rendjének megsértése	313	40	80	50	10	0	0
20	Közúti baleset okozása	293	30	30	30	30	30	30

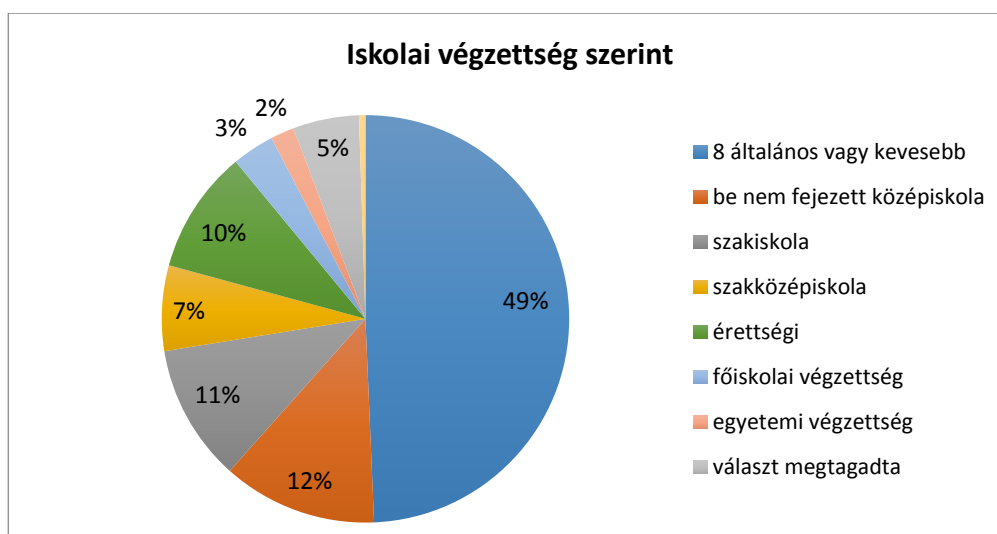
7.2 Bűnelkövetők jellemzői

Miskolcon 2009 és 2014 között 10 751 bűnelkövetőt regisztráltak, aki helyi állandó vagy ideiglenes lakos. Az elkövetők száma évről évre nem változott jelentősen, a 2013-tól tapasztalható visszaesés valószínű az új szabályozás miatt is lehet, így erre vonatkozóan kijelentéseket nem tudunk tenni.

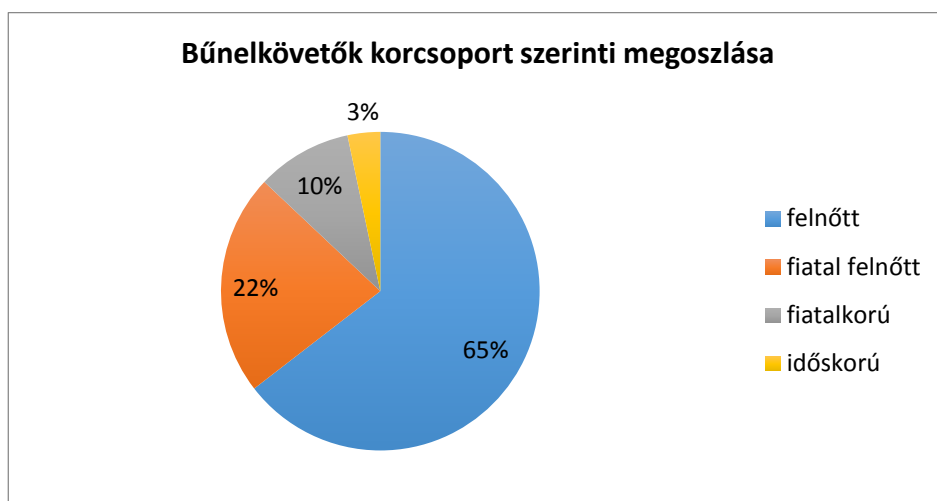
Bűnelkövetők száma összesen	2009	2010	2011	2012	2013	2014
10 751	2025	2215	1944	2033	1577	957

Összességében Miskolcon volt a legmagasabb a bűnelkövetők száma a nyolc város között. A regisztrált bűncselekmények számát tekintve azonban csak a harmadik helyen áll, míg a lakosság számát is figyelembe véve csupán az ötödik.

A bűnelkövetők 62%-nak nem volt középfokú végzettsége, míg a felsősokú végzettségük aránya csupán 5% volt. Az alacsony iskolai végzettségűek aránya ebben a városban volt a legmagasabb.

A bűnelkövetők ötöde volt nő, ez az arány volt a legmagasabb a városok között, bár az eltérés nem jelentős.

A regisztrált bűncselekmények számát tekintve Miskolcon a lopás, magánokirat-hamisítás, csalás, okirattal-visszaélés, közokirat-hamisítás, garázdaság bűncselekmények fordultak elő leggyakrabban.

Bűnelkövetői statisztikát nézve a legtöbb bűnelkövetőt lopással, garázdasággal, magánokirat-hamisítással, csalással, közokirat-hamisítással és betöréses lopással regisztrálták.

Miskolc		összesen	Összes bűncselekmény száma bűnelkövetők alapján	Összes bűnelkövető száma (helyi állandó vagy ideiglenes lakos)
1	Lopás	23 307	5 501	2 296
2	Magánokirat-hamisítás	4 995	1 528	706
3	Csalás	4 124	5 241	678
4	Okirattal visszaélés	3 218	178	33
5	Közokirat-hamisítás	1 897	962	640
6	Garázdaság	1848	2 067	1 436
7	Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése	1471	3 593	38
8	Testi sértés	1345	530	394
9	Rongálás	1278	175	100
10	Visszaélés kábítószerrel	837	613	505
11	Zaklatás	792	452	293
12	Költségvetési csalás	657	141	56
13	Járművezetés ittas vagy bódult állapotban	618	557	529
14	Rablás	572	561	217
15	Késspénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés	565	63	32
16	Vesztegetés	411	191	22
17	Sikkasztás	392	310	170
18	Egyedi azonosító jellel visszaélés	362	7	5
19	A számvitel rendjének megsértése	313	137	118
20	Közúti baleset okozása	293	148	146

7.3 Legjelentősebb bűncselekmények

7.3.1 Lopás

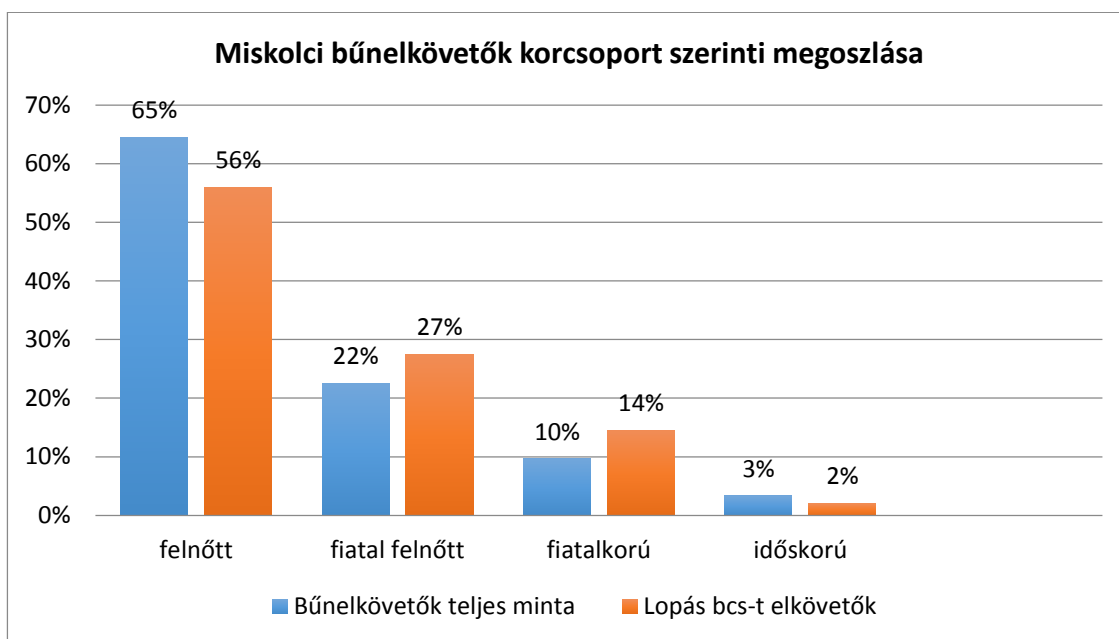
2009 és 2014 között 23307 bűncselekményt regisztráltak Miskolcon.

Helyi állandó vagy ideiglenes lakosú bűnelkövetőt 2296-t, bűncselekményt pedig 5501-et.

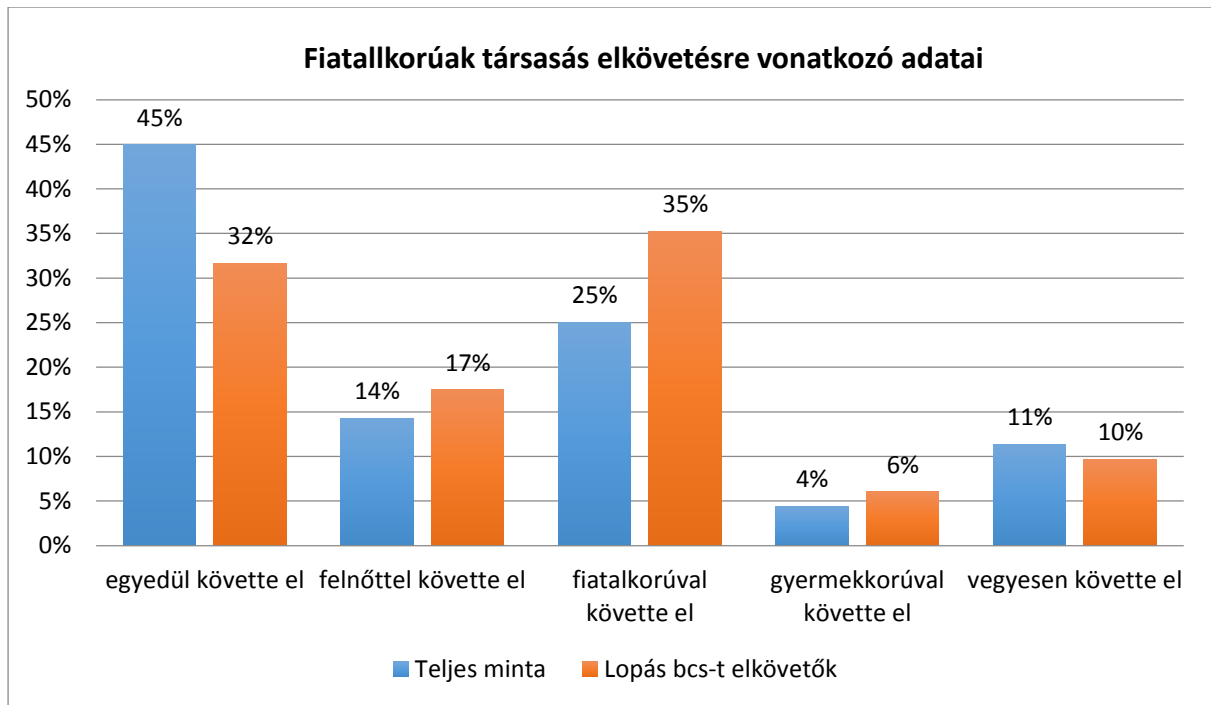
A bűnelkövetői statisztikában a betöréses lopás külön tételként szerepel, de a bűncselekmények adatbázisában ez a megnevezés nem szerepel. A betöréses lopás is a lopás kategóriában van regisztrálva.

Miskolcon a betöréssel kapcsolatos lopás kapcsán 560 bűnelkövetőt regisztráltak, ez volt a hatodik legnagyobb bűnelkövetői bűncselekmény. Az elemzésben külön megvizsgáljuk a betöréssel kapcsolatos lopást elkövetett bűnelkövetők demográfiai és más mutatóit.

A bűnelkövetők között a fiatal felnőttek és fiatalok aránya felülreprezentált a teljes mintához képest.

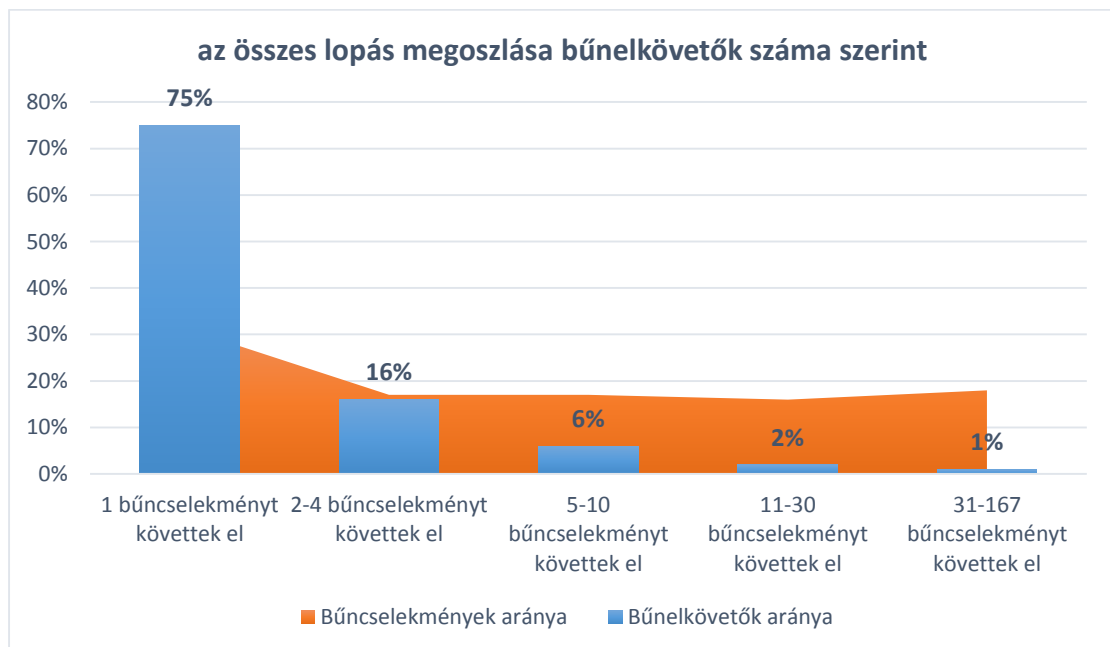

Miskolcon összesen 332 fiatalkorú bűnelkövető volt, akit lopás bűncselekménnyel regisztráltak 2009 és 2014 között. Az összes fiatalkorú bűnelkövető harmadát lopással regisztrálták. Az elkövetők 70%-a nem egyedül követte el tettét, viszonylag magas volt azoknak az aránya, akik szintén fiatalkorúval követték el tettüket.

A bűnelkövetők 75%-a egy lopást követett el, de 15 bűnelkövető volt, akik legalább 30 rendbeli lopást követtek el.

A legnagyobb esetszám 167 rendbeli lopás volt, amit egy felnőtt korú szerződéses katona követett el.

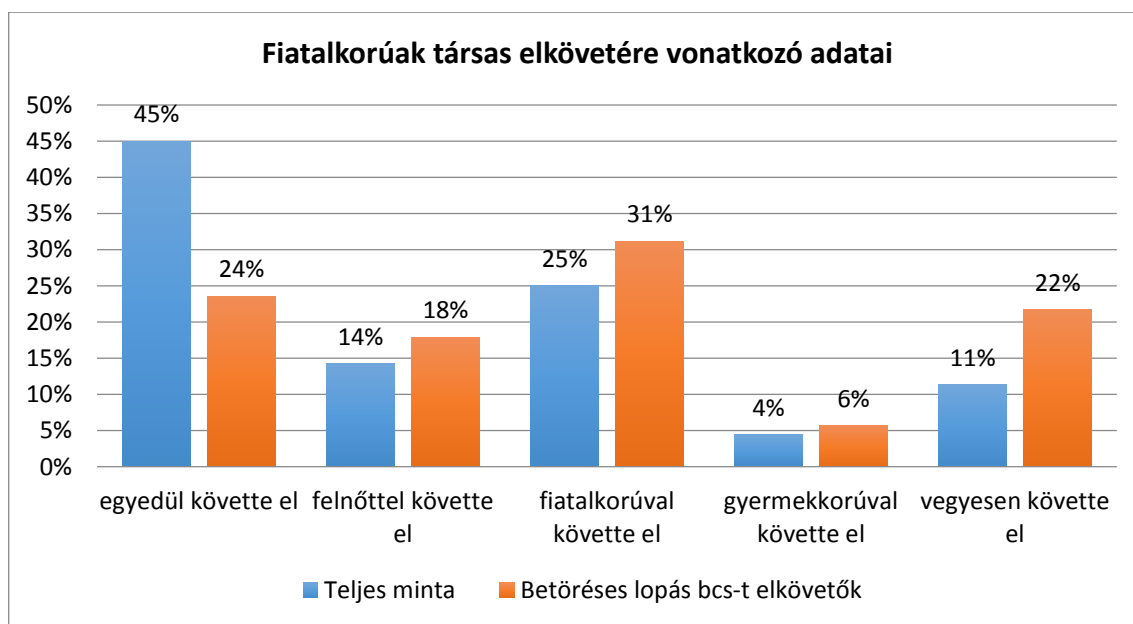

7.3.2 Betöréses lopás

560 bűnelkövetőt, 2938 bűncselekménnyel regisztráltak betöréses lopással, de ennél a bűncselekménynél jellemző, hogy többemagukkal követik el a bűncselekményt, így a bűncselekmények össz száma nem fedezi a valóságot.

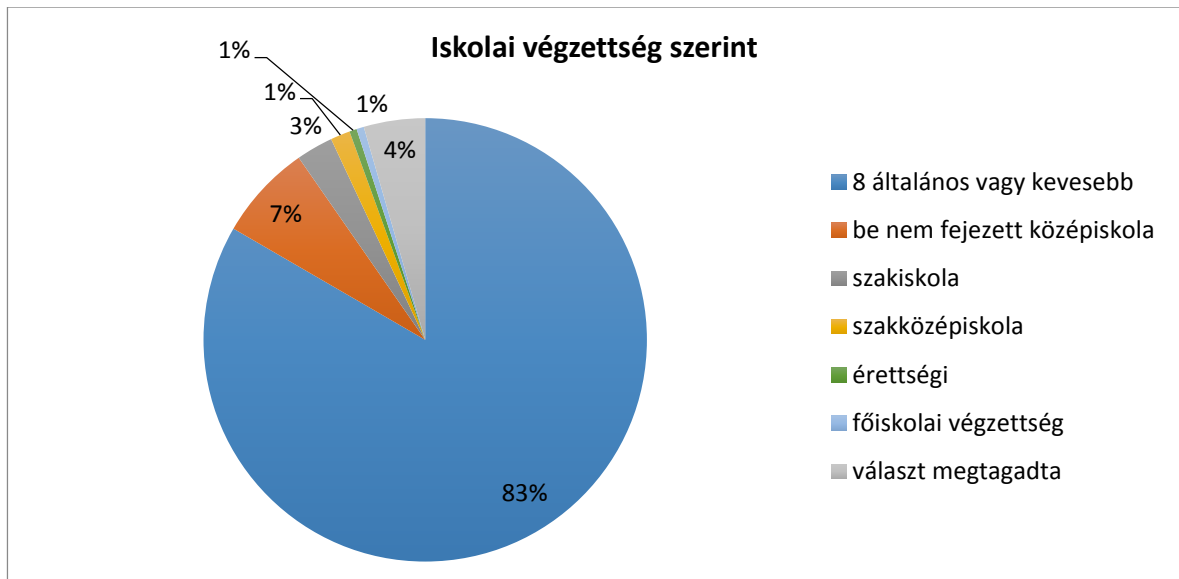
Az 560 bűnelkövető ötöde volt fiatalkorú, harmaduk pedig fiatal felnőtt.

A fiatalkorú elkövetők csupán negyede követel el egyedül a bűncselekményét.

Az elkövetők 90%-nak nem volt középfokú végzettsége, felsősokú végzettségű csupán 3 fő volt, akik mindhárman alkohol hatására követték el bűncselekményüket (1-1 eset).

Egyébként a betöréses lopást elkövetők 95%-a nem volt alkohol vagy egyéb szer hatása alatt bűncselekménye elkövetése során.

7.3.3 Garázdaság

Regisztrált bűncselekmények számát tekintve Miskolcon volt a legmagasabb a százezer főre jutó garázda bűncselekmények száma. A bűncselekmények száma nem változik jelentősen évről évre, évente kb. 270-380 ilyen bűncselekményt regisztráltak. A bűnelkövetői statisztikában 1436 bűnelkövető, 1848 bűncselekménye szerepel 2009 és 2014 között.

A bűnelkövetők korcsoport szerinti megoszlása nem tér el jelentősen a miskolci bűnelkövetői korcsoport megoszlás átlagától, de itt volt a legmagasabb a felnőttek aránya a garázda bűncselekményeken belül.

A legnagyobb estszámok 17, illetve 21. A három bűnelkövető feltételezhetően együtt követte el a bűncselekményét, ketten voltak fiatalkorúak, mindketten tanulók.

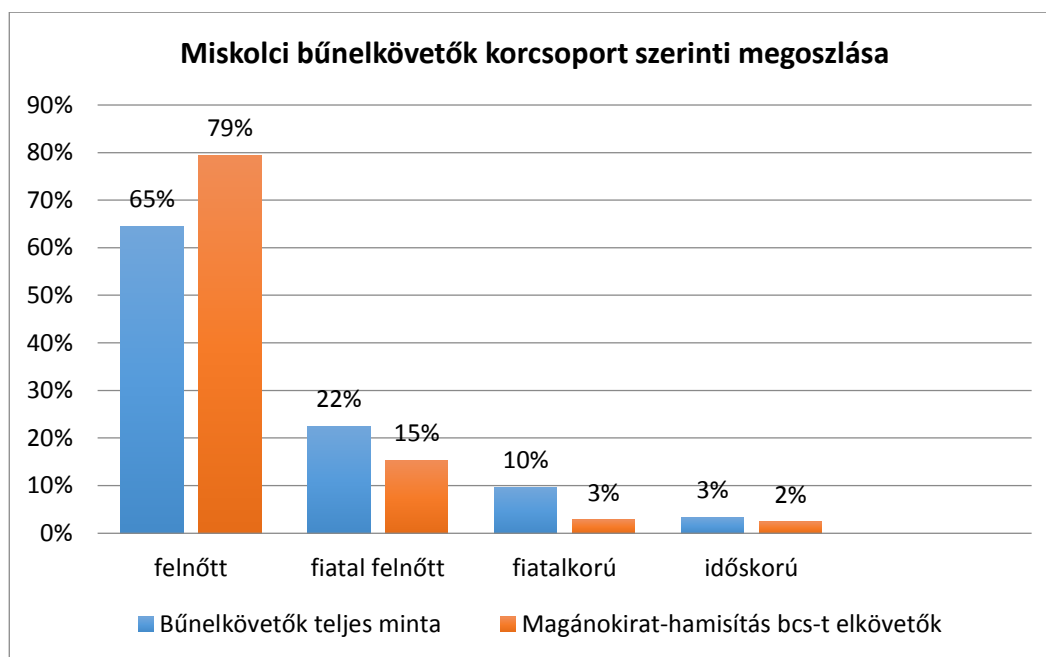
A bűnelkövetők 37%-a volt alkohol vagy egyéb szer befolyása alatt bűncselekménye elkövetése során.

7.3.4 Magánokirat-hamisítás

A regisztrált bűncselekmények számát tekintve a magánokirat-hamisítás volt a második helyen, összesen 4995 bűncselekményt regisztráltak 2009 és 2014 között. A többi városhoz képest Miskolcon volt a legmagasabb a százezer főre jutó magánokirat-hamisítás bűncselekmények száma.

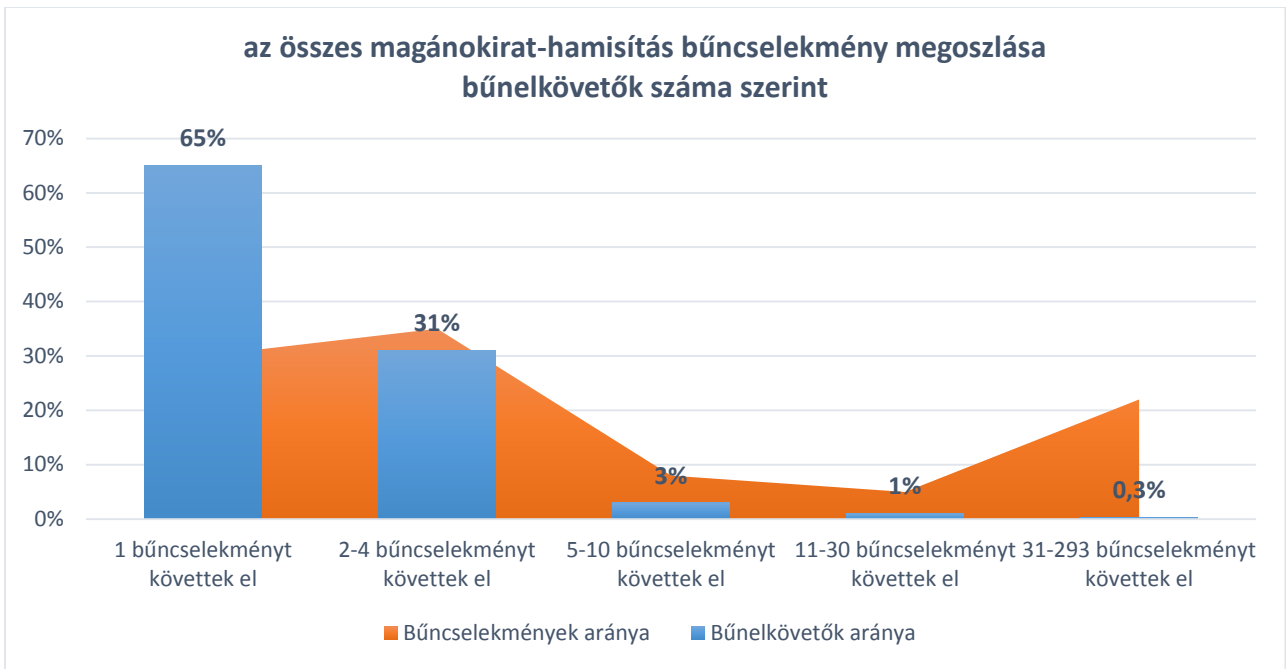
Ezen időszak alatt 706 bűnelkövetőt regisztráltak, aki helyi ideiglenes és állandó lakos.

A felnőttek felülreprezentáltak az elkövetők körében, a fiatalok aránya csupán 3% volt (20 fő).

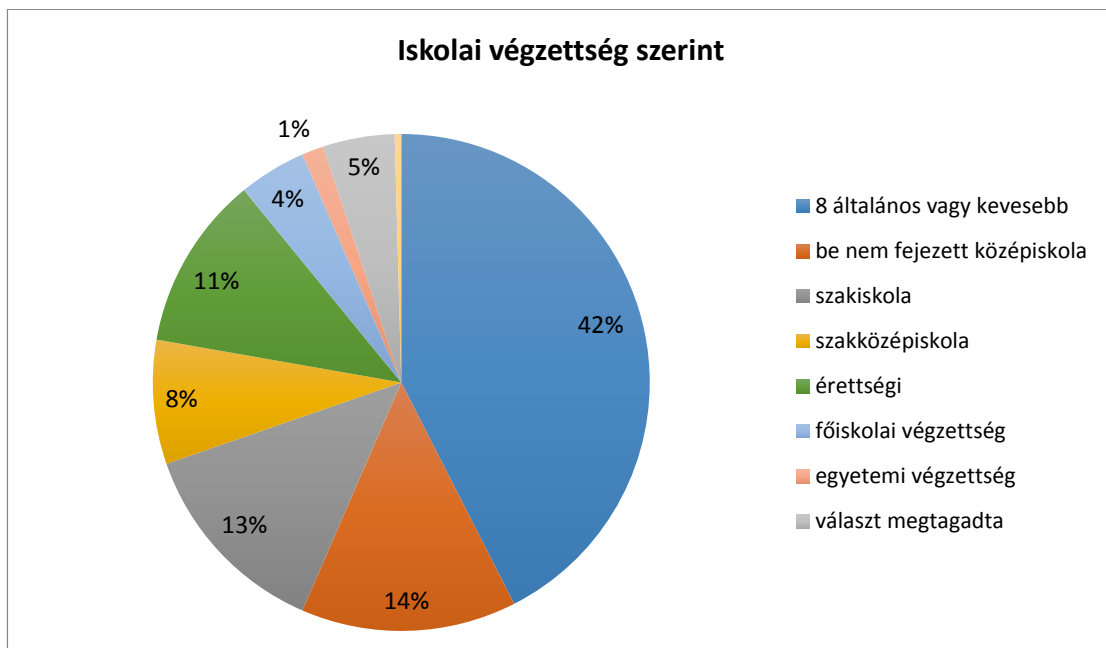

Ennél a bűncselekmény típusnál gyakori a halmazati bűnelkövetés, amit az ábrán is láthatunk. Az összes bűncselekmény negyedét követte el a bűnelkövetők 1%-a.

A nyolc város közül Miskolcon volt a legmagasabb esetszám (293 rendbeli), amit egy főiskolai végzettségű igazgatási ügyintéző férfi követett el 2013-ban.

A legalább középfokú végzettséggel rendelkezők aránya magasabb, mint az átlag, de az eltérés nem annyira jelentős, mint pl. a betöréssel lopás bűncselekmény esetében (ahol az alacsony iskolai végzettségűek aránya magasabb az átlagnál).

Az elkövetők majdnem fele volt nő, ami jóval magasabb, mint az átlag.

7.3.5 Egyéb bűncselekmények

A százezer lakosra jutó regisztrált csalások száma 416, ami nem kiugróan magas. A többi városhoz hasonlóan itt is alulreprezentáltak a fiatalok a bűnelkövetők között.

Két fő volt, akit 1076 rendbeli csalással regisztráltak. Mindkét elkövető fiatal felnőtt nő volt. Az egyik nőt 2013-ban, a másikat 2014-ben regisztrálták. Ez a két eset feltételezhetően összefügg, hiszen az esetszámból kiindulva van összefüggés annak ellenére, hogy nem egy évben lettek regisztrálva (a bűnelkövető elfogása miatt is lehet évváltás).

A nők aránya ebben a bűncselekményben magas volt, a többi városhoz viszonyítva is itt volt a legmagasabb a nők aránya (40%) a csalást elkövetett bűnelkövetőkön belül.

Ráadásul a nők által elkövetett bűncselekmények száma magasabb, mint a férfiak által elkövetett bűncselekmények száma. Az összes bűncselekmény 60%-át követték el nők (még úgy is, hogy a legnagyobb esetszámot egyszer számítjuk),

Regisztrált bűncselekmények között **a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése** bűncselekmény a 7. helyen volt, összesen 1471 esetet regisztráltak 2009 és 2014 között. A bűnelkövetői adatbázisban 38 bűnelkövetőt regisztráltak ezzel a bűncselekménnyel, amiből három fő volt az, akik rendkívül nagy számban követték el ilyen típusú bűncselekményt. Ők hárman összesen 2561 rendbeli bűnelkövetést követték el. **Az elkövetők negyede volt fiatal felnőtt, 11%-a fiatalok.** A bűncselekmények száma százezer lakosra tekintve nem annyira jelentős, a többi városhoz képest viszonylag alacsony (4 városban volt magasabb a százezer főre jutó regisztrált bűncselekmények száma).

Emberölések számát tekintve Miskolc a második helyen szerepelt a vizsgálatunkban résztvevő városok között, 2009 és 2014 között összesen 32 emberölést regisztráltak a városban. Összesen 18 bűnelkövetőt regisztráltak ezen időszak alatt, akik 21 emberölésért felelnek (egy fő követett el 2, egy fő pedig 3 rendbeli gyilkosságot).

Az elkövetők 46%-a volt alkohol hatása alatt bűncselekménye elkövetése során. A bűnelkövetők harmada volt nyugdíjas (rokkant vagy öregségi), ami elég magas arány. Az összes bűncselekmény esetében a nyugdíjasok aránya csupán 4%.

7.4 Összegzés

Miskolc bűnmegelőzési törekvései példaértékűek. Olyan programokat dolgoztak ki, amiket más városban nemigen láttunk.

2013-as évet megelőző 5 év során számtalan intézkedés történt annak érdekében, hogy a város közbiztonságának helyzetét javítsák vagy a bűnmegelőzés céljait szolgálják.

Akkoriban jött létre a Bűnmegelőzési Centrum, illetve önálló önkormányzati rendészet jöhetett létre a 2012.CXX.tv-nek köszönhetően. A Bűnmegelőzési Centrum önálló intézkedési jogkörrel rendelkezik. Fokozott járőrszolgálatot teljesítenek, valamint speciális szolgáltatásokat nyújtanak (1 rendőr+1 közterület-felügyeletes). Miskolcon jelenleg van készenléti rendőrségnek is csapata.

Az Észak-magyarországi Regionális Bűnmegelőzési Oktató Központot (ÉRBOK) a bűnmegelőzés oktatási, kutatási feladatainak összehangolására 2004.május 27.-én hozták létre. Az oktató központ azóta is nagyon sikeresen működik. A központban 2013-ban például idősek sérelmére elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatosan tartanak felvilágosítást, korábban volt high-tech bűncselekmények kapcsán is tájékoztatás. A tanfolyamokra/tájékoztatókra szakemberek jelentkeznek, akik a végén egy tanúsítványt kapnak a részvételről.

A lakosság irányában is rendkívül sok intézkedés történt az elmúlt évek során.

A rendőrség közös szakmai tervet készített az önkormányzattal. Iskolák számára preventív rendezvényeket, tanfolyamokat tartanak.

Nagyon sokféle megjelenésük van, pl. járműreklám, kiadványok, plakátok, szórólapok formájában. Az iskolákban 2005 óta minden osztálynak 4-5 órában tartanak órákat a bűnmegelőzéssel kapcsolatosan. A középiskolákban egy összefoglaló anyagot kapnak (Diák-intő címen) a diákok, míg

általános iskolákban az évfolyamtól függően tanulhatnak a korosztályukat leginkább érintő problémákról.

A megkérdezett elmesélte, hogy a miskolci diákokon kívül az ország minden diákját el tudják érni, hiszen nagyon jó az együttműködés más megyék, városok bűnmegelőzési szerveivel. Rendszeresen kiadnak hírleveket a polgármestereknek, állampolgároknak.

2013-ban hat program volt, amiben közös együttműködést folytattak az önkormányzattal és más szervezetekkel, hogy javítsák a közbiztonság helyzetét, illetve a bűnmegelőzés céljait javítsák.

1. Iskolai programok, tájékoztatások.
2. Együtt a bűnözéssel: szakemberképzés történt a program keretében.
3. Kortárs képző: fiataloknak és időseknek, a korosztályt érintő problémákra fókuszálva. A program lényege, hogy "betanítanak" civileket a különböző problémák kezelésére, majd ők a saját korcsoportjuknak tanítják meg a tudnivalókat.
4. Totálkár: vagyon-és hálózatvédelem. Külön bemutatókat tartottak.
5. Bankbiztonsági program. Megfelelően kiképezik az illetékeseket, hatása érezhető: kevés fegyveres rablás a szektorban
6. Nehéz út: településbiztonsági program.

A különböző programokat, marketing eszközöket B-A-Z Megyei Bűnmegelőzési Alapítvány finanszírozza. Az alapítvány 1990.április 22. óta működik. Évente kb. 4 millió Ft-tal gazdálkodik.

Ezen felül 2012.szeptember 3. napjától kezdődően Miskolc város közigazgatási területén a lakosság szubjektív biztonságérzetének és a közbiztonság növelése érdekében létrehozásra került a közterület-felügyelők és rendőrök által "vegyes párosban" ellátott gyalogos járőrszolgálat, melyet az önkormányzat évi 65.000.000,-Ft. összeggel támogat. A közbiztonsági szempontok alapján kiemeltnek tekintett területeken hétköznapiakon 10 párossal végeznek a „vegyes párosok” járőrszolgálatot.

Miskolcon elsősorban az Avas városrészbe normaszegő, deviáns családok „fészekrakók” költöztek be tömegesen társasházakba, jelentős károkat okozva az ott élőknek. Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának elsődleges céljai között szerepel a családok kultúrált lakhatásának a biztosítása. A településbiztonság megteremtése érdekében megindultak a „fészekrakós lakások” és az avult telepek felszámolása.

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlése a II-9/4210/2013. számú határozatával döntött a Miskolci Önkormányzati Rendészet alapításáról, amely 2013. április 1. napjától kezdte meg működését. A lovas

mezőőrség felállítása és a közterület-felügyelők jelentős létszám növelése, kényszerítő eszközök beszerzése, technikai fejlesztés, részletes leírását tartalmaz a város bűnmegelőzési stratégiája.

A közterületen található értékek, a magántulajdon, valamint az emberi biztonság védelmének legmodernebb formáját jelentik a közbiztonsági térfigyelő kamerák. Használatuk által egy-egy kijelölt terület 24 órás megfigyelése lehetséges. A jogszabályi előírások betartásával lehetőség van a kameraképek rögzítésére, meghatározott ideig való tárolására. 2011. előtti évben 22 kamerát működtetett a város, azóta folyamatos a fejlesztés.

Az utóbbi években Miskolc város vezetése kezdeményezte a hosszú évek óta fennálló segélyezés, családi pótlék fizetése során fennálló posták körüli kifizetések elleni hatékony fellépést. A közterület-felügyelet, a rendőrség és a polgárőrség együttműködésével mára megszűnt a posták körüli csoportosulás, javítva ezzel a közbiztonságot.

8 Pécs

Magyarország ötödik legnépesebb városa, lakóinak száma folyamatosan csökken. A vizsgált városok közül Pécs volt csökkent a legnagyobb mértékben (7%-kal) a lakosság száma 2009-ről 2014-re.

Pécs városa két, Magyarországon hivatalosan elismert nemzeti kisebbségnek is az egyik legjelentősebb központja: a németeknek és a horvátoknak.

A városban található Magyarország első, kifejezetten romák számára létrehozott középfokú oktatási intézménye, a Gandhi Gimnázium.

A rendszeres művelődési foglalkozások száma az átlagnál magasabb, azonban a települési könyvtárakba beiratkozott olvasók száma ebben a városban volt a legalacsonyabb (más típusú könyvtársak beiratkozott olvasóinak a száma is átlag alatti).

A tízezer lakosra jutó házi orvosok száma itt a legmagasabb, azonban a kórházi ágyak számát tekintve elmarad az átlagtól.

Pécs	2009	2010	2011	2012	2013
Lakosság	156 974	157 680	157 721	149 992	147 719
100 ezer lakosra jutó bűncselekmények száma	4139	4711	5191	5306	4574
100 ezer lakosra jutó bűnelkövetők száma	1012	1107	1033	1019	957
Tízezer lakosra jutó személyi sérüléssel járó közlekedési balesetek	13	13	14	15	15
100 házasságra jutó válások száma	62	72	67	63	49
60 év felettiek aránya a teljes lakosságban	24%	24%	25%	25%	25%
Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők aránya	32%	31%	30%	31%	31%
Tízezer lakosra jutó, működő kórházi ágyak száma	112	116	115	123	121
Százezer lakosra jutó házi orvosok száma (felnőtt és gyermekorvosok)	82	81	81	85	87
Tízezer lakosra jutó rendszeres művelődési foglalkozások száma	782	750	824	942	907
Tízezer lakosra jutó települési könyvtárakba beiratkozott olvasók száma	1173	778	1229	1247	1238
Tízezer lakosra jutó családsegítő szolgáltatást igénybe vevők száma	236	201	255	256	240
Tízezer lakosra jutó ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	279	265	250	252	146
Tízezer lakosra jutó lakásfenntartási támogatásban részesültek száma	298	298	563	639	733
Tízezer lakosra jutó szociális étkeztetésben részesülők száma	58	83	92	80	74
Nyilvántartott álláskeresők aránya	7%	7%	7%	8%	5%
Tízezer lakosra jutó lakásállomány	4462	4461	4575	4822	4900
Kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások aránya	61%	63%	63%	63%	64%
Tízezer lakosra jutó személygépkocsik száma	3034	2984	2954	3109	3161
Százezer lakosra jutó civil szervezetek száma	0	739	743	768	762
Százezer lakosra jutó nonprofit szervezetek száma		830	835	861	857
Százezer lakosra jutó regisztrált egyéni vállalkozók száma	43	45	46	45	46
Százezer lakosra jutó gazdasági társaságok száma	6353	6399	6593	6894	6793

8.1 Bűncselekmények számának alakulása

2009 és 2014 között a **bűncselekmények száma nem változott jelentősen**, a lakosság számához viszonyítva csak Veszprémben volt kevesebb a regisztrált bűncselekmények száma.

Azonban nem szabad megfeledkezni arról, hogy Székesfehérvár, Debrecen és Kecskemét esetében volt olyan év, amikor 1-1 eset miatt a regisztrált bűncselekmények száma rendkívül magas volt, így torzítva a statisztikát.

Korábbi kutatásunk során interjúalanyunk elmondta, hogy megítélése szerint a városban leginkább **félelmet keltő bűncselekmények közé nem a vagyon elleni cselekmények, hanem inkább az erőszakos cselekmények számítanak**, ezek közül is kiemelkednek a szexuális zaklatás jellegű szatírtámadások, az iskolai erőszak kirívó esetei és kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények terjedéséhez is. *(A pécsi interjút még a „Bándy Kata ügy” előtt készítettük, így különösen meglepő, hogy már akkor is az erőszakos, szexuális jellegű bűncselekményektől félt a lakosság.)*. Véleménye szerint az igazi veszélyt azonban a vagyon elleni cselekmények jelentik.

2009 és 2014 között összesen 36 emberölést regisztráltak, ami a vizsgálatunkban részt vevő városok közül a legtöbb mind esetszámot, mind ezer lakosra tekintve.

A legtöbb emberölés 2010-ben történt, amikor 11 esetet rögzítettek.

Erőszakos közöszlést 15-t regisztráltak a vizsgált évek alatt, de ennél a bűncselekménynél a bejelentések arányszáma a megtörtént eseteken belül rendkívül alacsony.

Testi sértés bűncselekményt 1266 esetben rögzítettek, ami ezer lakosra nézve a többi városhoz képest átlagos esetszámot jelent.

	Pécs	összesen	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1	Lopás	16 273	1610	1770	1720	1910	1940	1710
2	Csalás	4 131	240	230	280	250	700	1040
3	Okirattal visszaélés	3 771	110	320	980	930	80	10
4	Magánokirat-hamisítás	2 412	390	410	240	230	220	60
5	Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése	1 285	310	210	140	120	20	20
6	Készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés	1276	50	90	240	240	180	30
7	Testi sértés	1266	140	160	140	150	130	100
8	Rongálás	1189	120	130	170	160	90	90
9	Visszaélés kábítószerrel	1157	80	140	170	190	120	50
10	Járművezetés ittas vagy bódult állapotban	1083	190	140	90	70	90	130
11	Garázdaság	1073	80	110	130	150	140	100
12	Zaklatás	969	90	100	90	130	110	110
13	Közokirat-hamisítás	917	100	90	80	110	140	80
14	A számvitel rendjének megsértése	755	100	140	130	40	30	50
15	Költségvetési csalás	544	30	70	100	40	70	50
16	Sikkasztás	386	50	50	40	60	20	40
17	Hamis magánokirat felhasználása	347	0	0	0	0	50	190
18	Egyedi azonosító jellel visszaélés	307	30	40	30	40	40	20
19	Közúti baleset okozása	296	40	30	30	30	40	30
20	Rablás	266	30	30	30	30	30	20

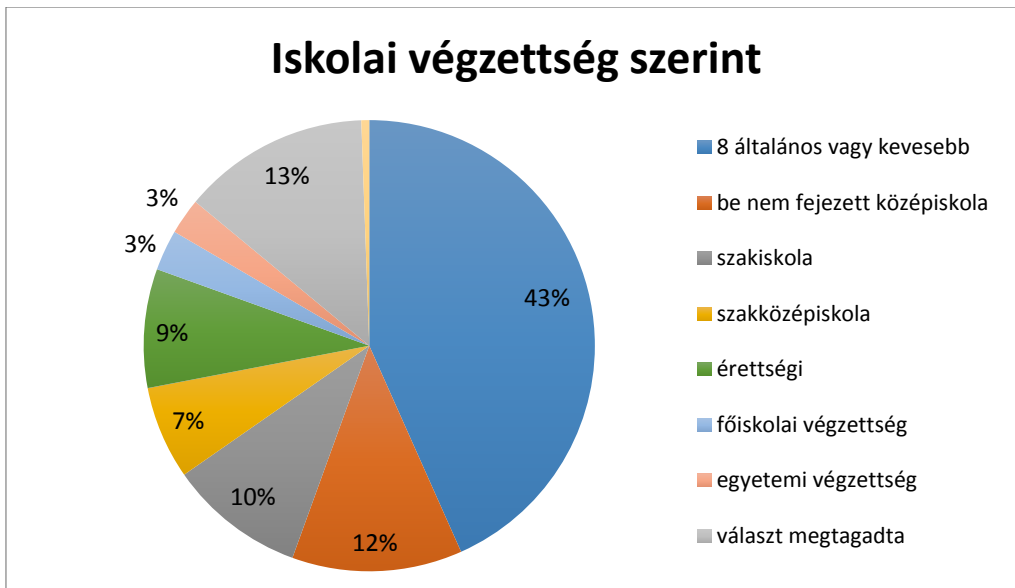
8.2 Bűnelkövetők jellemzői

Pécsett 2009 és 2014 között 8505 bűnelkövetőt regisztráltak, aki helyi állandó vagy ideiglenes lakos. Az elkövetők száma évről évre nem változik jelentősen, a vizsgált évek során évente 1400-1750 bűnelkövetőt regisztráltak.

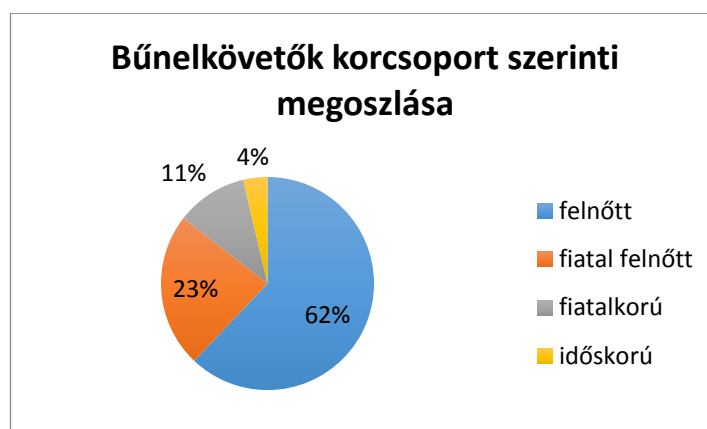
2014-ben tapasztalható visszaesés a törvényi változásra is visszavezethető, így egyelőre nem érdemes következtetéseket levonni a 2014-es adatokból.

Bűnelkövetők száma összesen	2009	2010	2011	2012	2013	2014
8505 fő	1588	1745	1630	1528	1413	601

Az iskolai végzettségre vonatkozó kérdésnél a választ megtagadók aránya Pécsett volt a legmagasabb, itt a bűnelkövetők 13%-a nem válaszolt erre a kérdésre. A rendelkezésre álló adatok szerint az alacsony iskolai végzettségűek aránya magas (több mint felének nincs középfokú végzettsége).

A férfiak és nők aránya a többi városhoz hasonlóan alakul.

A regisztrált bűncselekmények számát tekintve Pécsett lopás, csalás, okirattal való visszaélés, magánokirat-hamisítás, szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése bűncselekmények fordultak elő leggyakrabban.

Bűnelkövetői statisztikát nézve a legtöbb bűnelkövetőt lopással, garázdasággal, kábítószerrel való visszaéléssel, magánokirat-hamisítással, ittas vagy bódult állapotban elkövetett járművezetéssel, csalással és testi sértéssel regisztrálták.

	Pécs	Összesen regisztrált bűncselekmény	Összes bűncselekmény száma bűnelkövetők alapján	Összes bűnelkövető száma (helyi állandó vagy ideiglenes lakos)
1	Lopás	16 273	3 590	1 448
2	Csalás	4 131	2 116	421
3	Okirattal visszaélés	3 771	89	4
4	Magánokirat-hamisítás	2 412	963	596
5	Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése	1 285	821	57
6	Kézpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés	1276	111	55
7	Testi sértés	1266	556	360
8	Rongálás	1189	309	153
9	Visszaélés kábítószerrel	1157	832	787
10	Garázdaság	1073	1 535	948
11	Zaklatás	969	558	334
12	Közokirat-hamisítás	917	460	286
13	Járművezetés ittas vagy bódult állapotban	829	616	586
14	A számvitel rendjének megsértése	755	318	219
15	Költségvetési csalás	544	55	12
16	Sikkasztás	386	266	168
17	Hamis magánokirat felhasználása	347	61	53
18	Egyedi azonosító jellel visszaélés	307	6	6
19	Közúti baleset okozása	296	163	163
20	Rablás	266	199	99

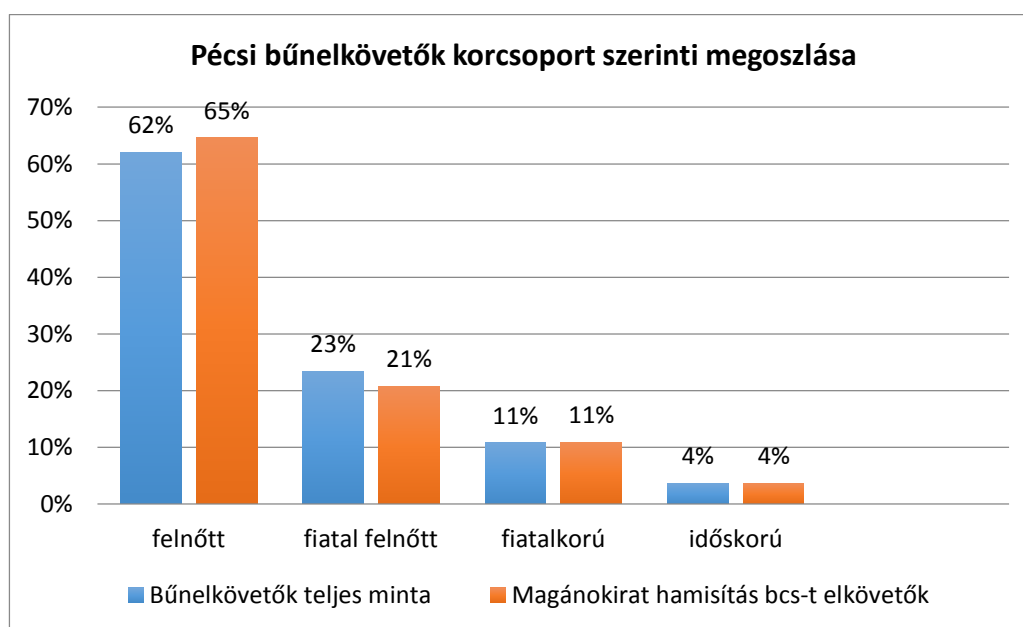
8.3 Legjelentősebb bűncselekmények

8.3.1 Magánokirat-hamisítás

2009 és 2014 között 2412 esetet regisztráltak, a bűncselekmények száma évről évre csökkenő tendenciát mutat, még azokban az években is, amikor a régi BTK volt érvényben, vagyis a törvényi módosításnak nem lehetett hatása a regisztrált bűncselekmények számának csökkenésére.

A városok között Pécs a harmadik helyen állt a százezer lakosra jutó magánokirat-hamisítás regisztrált számait tekintve.

A jelzett időszak alatt 596 bűnelkövetőt regisztráltak, aki helyi ideiglenes vagy állandó lakos.

Pécsen a magánokirat-hamisítást elkövetők korosztály szerinti megoszlása közelített az átlaghoz. A többi városhoz képest itt volt a legmagasabb a fiatal felnőttek aránya, 21% (átlagban 13% ennél a bűncselekménynél a fiatal felnőttek aránya).

A nők aránya az összes bűncselekmény elkövetőinek nemek szerinti arányát tekintve magas volt, de néhány városban (Miskolc, Székesfehérvár, Veszprém) a magánokirat-hamisítást elkövetői között a nők aránya még ennél is magasabb volt.

A statisztikánkban szereplő 596 bűnelkövető összesen 963 bűncselekményt követett el.

A bűnelkövetők 97%-a követett el 1-4 bűncselekményt, magas esetszámú esetekből (több mint 10 rendbeli) összesen 6 bűnelkövető volt. A legmagasabb esetszámok 2009-ben történtek, egyik esetben egy felnőttkorú nő követett el 62 rendbeli magánokirat-hamisítást, másik esetben pedig egy fiatal felnőtt férfi követett el 52 rendbeli magánokirat-hamisítást.

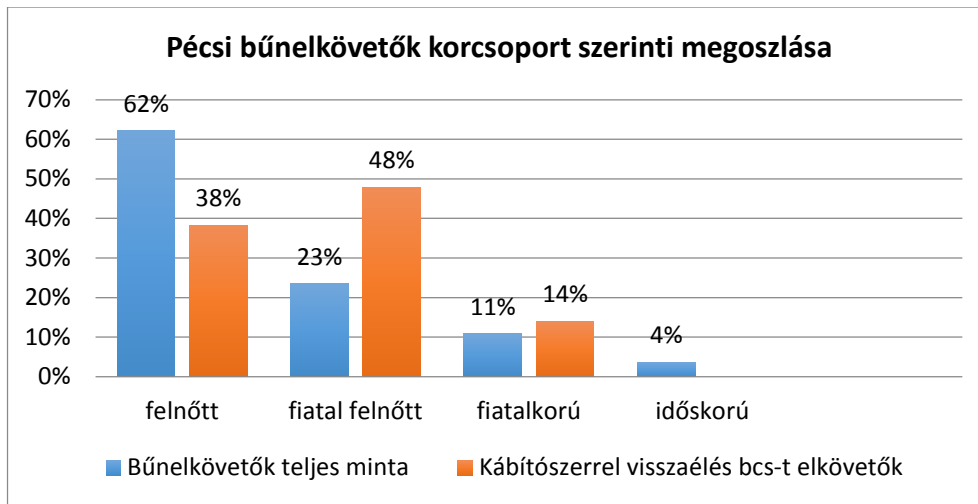
8.3.2 Visszaélés kábítószerrel

A regisztrált bűncselekmények számát tekintve ez a bűncselekmény típus a kilencedik helyen volt, azonban az összes város közül Pécssett volt a legmagasabb a százezer lakosra jutó bűncselekmények száma. A legtöbb esetet (284) 2012-ben regisztrálták. Veszprémben és Kecskeméten a hat év alatt összesen nem volt ennyi bűncselekmény regisztrálva, mint ebben az évben Pécssett.

787 helyi ideiglenes vagy állandó lakos bűnelkövető volt a vizsgált időszakban, akiket ilyen bűncselekmény elkövetésével regisztráltak.

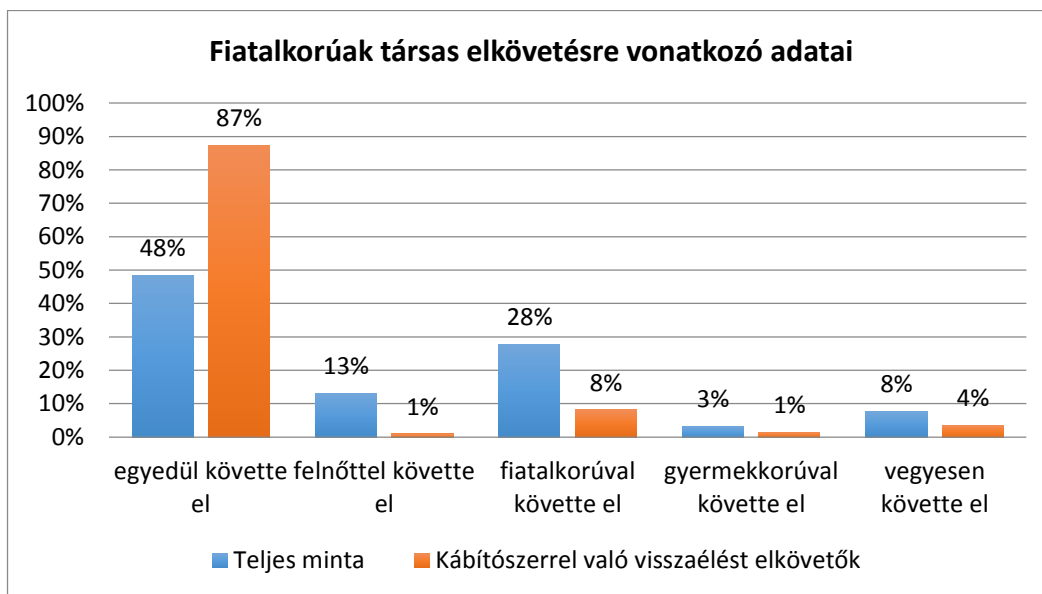
A fiatalok aránya csak Székesfehérváron volt magasabb (bár ott ennek a bűncselekmények az össz száma kevesebb volt, mint a pécsi esetek számának harmada).

Pécssett és Győrben a bűnelkövetők csupán negyede mondta, hogy nem volt semmilyen szer hatása alatt, míg a többi városban ez az arány 30-66% között mozgott.

Egy személyt leszámítva a bűnelkövetők általában egy, maximum négy bűncselekményt követtek el. A legmagasabb esetszám 15 volt, amit egy fiatal felnőtt férfi követett el 2010-ben.

A fiatalkorúak nagyon nagy aránya követte el egyedül bűncselekményét, így azt mondhatjuk, hogy míg a garázdaság egy csoportos, “társasági”, addig a kábítószerrel való visszaélés “magányos” bűncselekmény.

8.3.3 Emberölés

Bár a regisztrált emberölések száma a többi bűncselekmény számához képest rendkívül alacsony, mégis fontosnak tartottuk, hogy ennél a városnál elemezzük ennek a bűncselekménynek az adatait, mivel a vizsgálatunkban résztvevő 8 város közül Pécssett volt a legmagasabb a százezer főre jutó emberölések száma. **2009 és 2014 között összesen 36 esetet regisztráltak.**

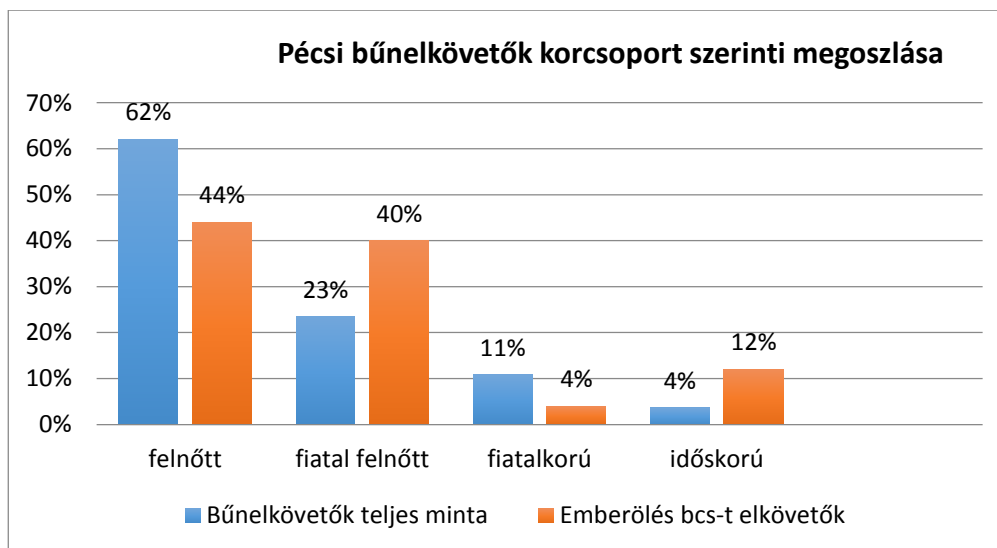
A személyes interjúk során elmondták, hogy a lakosság leginkább az erőszakos bűncselekményektől tart, többek között a szexuális erőszaktól és a gyilkosságtól. Interjúnk még a Bándy Kata eset előtt történt, így a lakosság szubjektív biztonságérzetére ez a szörnyű eset még nem is lehetett hatással.

25 bűnelkövető volt regisztrálva a vizsgált évek során emberölés büntetével.

A regisztrált bűncselekmények száma és a bűnelkövetői statisztikában eltérést elsősorban azért tapasztalhatunk, mert nem biztos, hogy a bűncselekmény regisztrálása és a bűnelkövető elfogása/regisztrálása azonos évben történik meg.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Bűncselekmények száma a bűnelkövetői statisztika alapján	3	13	7	4	4	1
Regisztrált bűncselekmények száma	2	11	7	2	8	6

A fiatal felnőttek aránya ebben a városban volt a legmagasabb az emberölést elkövetett bűncselekmények esetében. Egy fiatakorú volt az elkövetők között. Két fő volt, akik 3-3 gyilkosságot követtek el.

Az elkövetők negyede volt nő, vagyis 5 fő volt, akik közül ketten alkoholos befolyásoltság alatt követtek el bűncselekményüket.

Csupán két fő volt visszaeső a bűnelkövetők között.

8.3.4 Erőszakos közöszülés/szexuális erőszak/szemérem elleni erőszak/

A 2013. július 1-én hatályba lépett új Büntető Törvénykönyvben a fogalmak tisztázásra kerültek, mivel a korábbi meghatározások nem tudták megfelelően szabályozni ezen bűncselekmények valós tartalmát.

51 esetet regisztráltak a vizsgált időszakban. A bűnelkövetői statisztikában 27 bűnelkövetőt, 104 esettel jegyezték 2009 és 2014 között.

Az elkövetők negyede legalább 3 bűncselekményt követett el. A három legnagyobb esetszám 2012-ben történt, 3 nevelő otthonban élő fiatalok követett el fejenként 9-15 rendbeli szemérem elleni erőszakot.

Ennél a bűncselekmény típusnál a be nem jelentett esetek száma rendkívül magas, így sem a bűnelkövetői, sem a regisztrált bűncselekmények számából nem vonhatunk le a bűncselekmények gyakoriságára, változására vonatkozóan következtetéseket.

8.3.5 Lopás

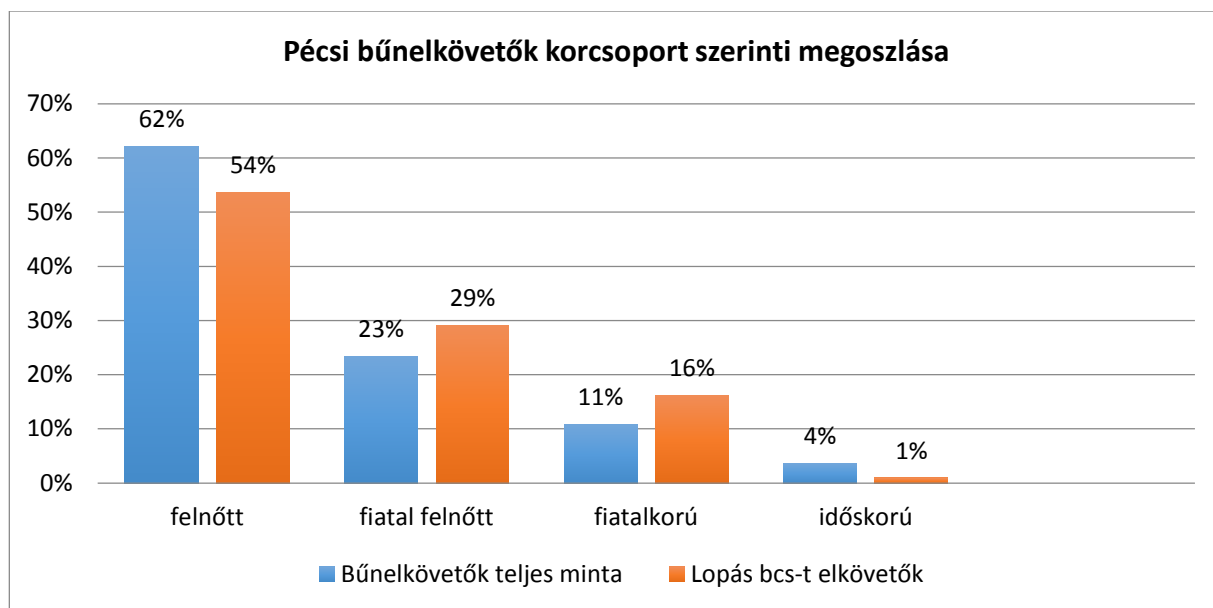
Mind a regisztrált bűncselekmények, mind a bűnelkövetők számát tekintve a lopás volt a leggyakoribb bűncselekmény Pécsen.

A hat év során összesen 16 273 esetet regisztráltak, minden évben közel azonos esetszámot.

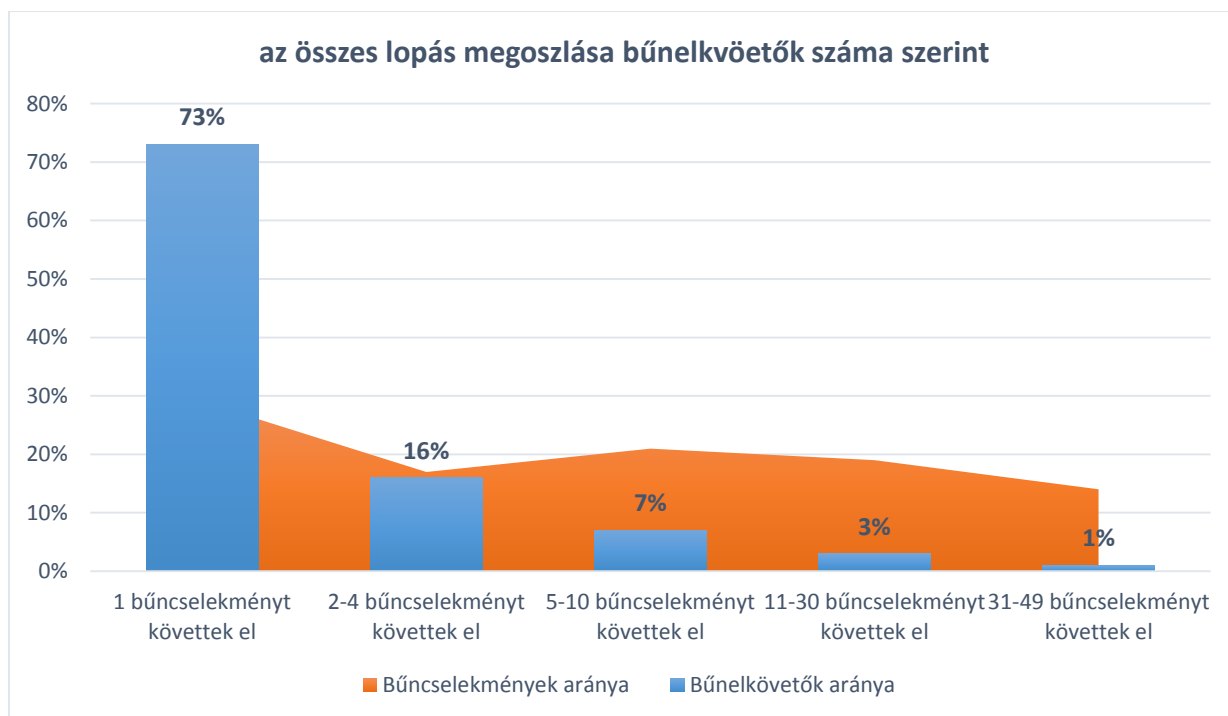
1448 bűnelkövetők rögzítettek ezen bűncselekménnyel, összesen 3590 esettel. Évente átlagosan 264 bűnelkövetőt (Az átlag számításánál a 2014-es évet nem számoltuk bele, mivel a visszaesés összefüggésbe lehet a törvény módosítással).

Bűnelkövetők száma összesen	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1448	269	273	265	239	272	130

A bűnelkövetők között a fiatal felnőttek és a fiatalok felülreprezentáltak.

Az egy bűnelkövető által elkövetett esetek számát tekintve Pécsen nem volt kiugróan magas érték, a legtöbb esetszám “csupán” 49 rendbeli lopást tartalmaz.

8.3.6 Egyéb bűncselekmények

A csalások százezer lakosra jutó számát tekintve Pécs a negyedik helyen állt.

2009 és 2012 között évente átlagosan 392 esetet regisztráltak, majd 2013-ban és 2014-ben a szokásoshoz képest háromszorosára, illetve ötszörösére növekedett a regisztrált csalások száma.

Bűnelkövetői statisztikát tekintve összesen 421 bűnelkövető 2116 esettel szerepel. 2014-ben csupán 12 fő helyi ideiglenes vagy állandó lakost regisztráltak ezzel a bűncselekménnyel.

A legnagyobb esetszám 2013-ban történt, amit egy ügyvéd követett el (213 rendbeli csalás).

A nők aránya ennél a bűncselekménynél 23% volt, ami szignifikánsan magasabb, mint az átlag.

A regisztrált garázda bűncselekmények számát tekintve összesen 1073 esetet regisztráltak, míg bűnelkövetői statisztikát nézve összesen 1535 bűncselekményt követtek el helyi állandó vagy ideiglenes lakosok.

Az eltérés oka az lehet, hogy ennél a bűncselekménynél jellemző a társas, így az 1535 esetből feltételezés szerint számos olyan eset van, amit több elkövető követett el.

Mivel csak a fiatalok esetében rendelkezünk arra vonatkozólag adatokkal, hogy a bűnelkövető egyedül követte el vagy sem, így biztosan nem megállapítható, hogy a bűncselekmények hány százalékát követték el többedmagukkal.

A bűnelkövetők 69%-a mondta azt, hogy nem volt alkohol vagy más szer befolyása alatt bűncselekmény elkövetése során, ami Győr után a második legmagasabb arány.

8.4 Összegzés

Pécsett a rendőrség szoros együttműködésben áll a polgárőr-egyesületekkel, és más civil szervezetekkel. A rendőrség roma referense (ami csak néhány megyében van) mindennapos kapcsolatban áll a helyi cigány önkormányzat képviselőjével. A rendőrség szoros együttműködésben áll a polgárőr-egyesületekkel, és más civil szervezetekkel, de a Pécsi Tudományegyetemmel is, amely helyet és támogatást biztosít konferenciák szervezéséhez és oktatási, képzési formák kialakításához (pedagógus-továbbképzés, gyermek- és ifjúságvédelmi műhely). 2009-ben az egyetem 15 rendőr számára biztosított együttes bűnmegelőzési és romológiai képzést (benne lovári nyelvismereti oktatással), időről időre indul számítógépes bűnmegelőzéssel kapcsolatos oktatás valamint iskolai erőszakkal kapcsolatos (Féket az iskolai erőszakra program) szabadegyetemi kurzus is.

A városban a közterületi kamerarendszert folyamatosan fejlesztik.

Többoldalú együttműködési rendszerek is jelen vannak, pl. az önkormányzat, a rendőrség, az RVKI és az egyetem közös többes együttműködése. A rendőrség folyamatos információcserét azonban jobbra csak a társhatóságokkal (kormányhivatal, Duna-Dráva Nemzeti Park) valamint a polgárőrséggel és egyes kiemelt nagyvállalatokkal (pl. E-ON) folytat, az információcsere ezeken a területeken is jobbra személyes kapcsolatok függvénye.

A rendőrség működtet speciális szolgálatokat (Tourist Police) és alkalmaz speciális szakembereket is egyes területeken (építészeti előadó: építész – építészeti bűnmegelőzés). A lakossági nyilvánosságmunka keretében, amelyet a sajtóreferens szervez, a rendőrség igyekszik bizalomkeltő tényezőket, eredményeket kommunikálni, ezek az információk szerepelnek a havi rendszerességgel megjelenő hírlevélben is.

9 Szeged

A város lakossága 2011-ről 2012-re visszaesett és azóta is alacsonyabb, mint a korábbi években. Bár nőtt az elvándorlások száma, de az odavándorlásoké is. A természetes fogyásban sincs jelentős változás az évek során.

A munkanélküliség aránya országos viszonylatban évek óta alacsonyabb az átlagnál.

Szegeden az országos viszonyokhoz képest sok nemzetiség képviselteti magát: a 11 magyarországi nemzetiségből 8 van jelen (szerb, szlovák, örmény, lengyel, horvát, ukrán, német, román). A város életére hatással van a szerb és román határok közelsége, mivel alkalmanként veszélyeztetik a közbiztonságot az átutazó bűnözők. Ennek ellenére **nyugodt nagyváros, interjúalanyaink elégedettek voltak a közbiztonság helyzetével.** Szeged elsősorban kulturális város, 30.000 hallgató tanul a Szegedi Tudományegyetemen, akik között egyre több a külföldi diák, ami szintén hatással van a város életére, de alapvetően pozitív irányban hat a város kulturális sokszínűségére.

A családsegítő szolgáltatást igénybevevők és a lakásfenntartási támogatásban résztvevők száma alacsonyabb volt az átlagnál.

Magas volt a tízezer lakosra jutó személyi sérüléssel járó közlekedési balesetek száma.

Szeged	2009	2010	2011	2012	2013
Lakosság	169 030	169 713	170 285	162 183	161 837
100 ezer lakosra jutó bűncselekmények száma	4404	6426	7224	5998	4072
100 ezer lakosra jutó bűnelkövetők száma	1 396	1 550	1 654	1 259	1 363
Tízezer lakosra jutó személyi sérüléssel járó közlekedési balesetek	17	19	19	17	20
100 házasságra jutó válások száma	64	68	64	60	57
60 év feletti aránya a teljes lakosságban	22%	23%	23%	24%	24%
Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők aránya	29%	28%	28%	29%	28%
Tízezer lakosra jutó, működő kórházi ágyak száma	106	106	106	112	113
Százezer lakosra jutó házi orvosok száma (felőtt és gyerekorvosok)	72	70	69	73	74
Tízezer lakosra jutó rendszeres művelődési foglalkozások száma	267	340	353	355	396
Tízezer lakosra jutó települési könyvtárakba beiratkozott olvasók száma	2499	2277	2723	2747	2903
Tízezer lakosra jutó családsegítő szolgáltatást igénybe vevők száma	323	276	319	106	241
Tízezer lakosra jutó ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	217	204	182	180	115
Tízezer lakosra jutó lakásfenntartási támogatásban részesültek száma	238	310	246	364	333
Tízezer lakosra jutó szociális étkeztetésben részesülők száma	94	122	118	111	111
Nyilvántartott álláskeresők aránya	6%	6%	5%	6%	4%
Tízezer lakosra jutó lakásállomány	4537	4552	4686	4947	4974
Kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások aránya	78%	73%	70%	70%	70%
Tízezer lakosra jutó személygépkocsik száma	2783	2750	2735	2876	2917
Százezer lakosra jutó civil szervezetek száma	0	704	708	737	735
Százezer lakosra jutó nonprofit szervezetek száma		803	810	839	830
Százezer lakosra jutó regisztrált egyéni vállalkozók száma	49	50	50	50	50
Százezer lakosra jutó gazdasági társaságok száma	5225	5373	5609	6015	6070

9.1 Bűncselekmények alakulása

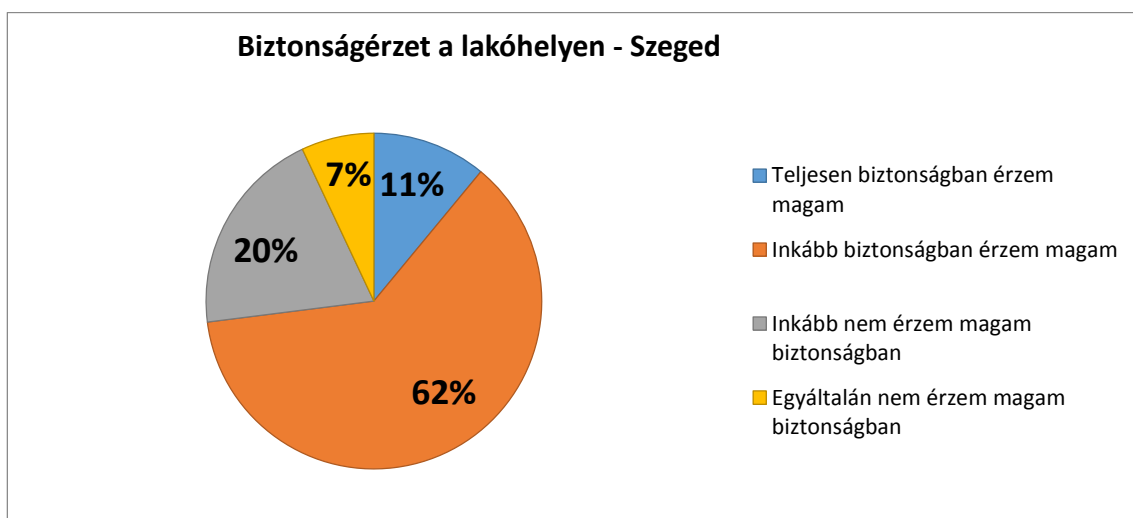
Bűncselekmények száma összesen	2009	2010	2011	2012	2013	2014
52282	7444	10906	12301	9727	6590	5314

2010-ben és 2011-ben tapasztalható egy kisebb kiugrás a regisztrált bűncselekmények számát tekintve.

A 2013-as kérdőíves kutatásunk során Szeged városából csupán 55 kitöltőnk volt, így az eredményeket fenntartással kell kezelnünk.

A kitöltők több mint negyede mondta, hogy nem érzi biztonságban magát a lakóhelyén, ez magasabb arány, mint Debrecen, Székesfehérvár és Veszprém esetében (Győr és Pécsről nincsenek adatok).

A kitöltők 40%-a mondta azt, hogy az elmúlt két év során (2013 előtti két év) követtek el bűncselekményt az ő vagy családtagja sérelmére. A legtöbb bűncselekmény lopás volt, de néhány esetben személy elleni bűncselekményt említettek meg (testi sértés, utcán támadás, stb.)

Az 2013-as kutatásunk során az önkormányzati és a rendőrségi interjú során is az hangozz el, hogy a szegedi lakosok elsősorban a vagyon elleni bűncselekményektől félnek.

Újszeged² területén pár éve sorozatos betörések voltak jellemzőek, aminek komoly visszhangja volt a médiában is. Egy időben gyakran voltak gépjárműlopások is, de ezeknek száma szintén visszaszorult. A személy elleni bűncselekmények száma nem jelentős, szerencsére nagy, megrázó bűncselekmények

² Szeged egyik városrésze, kb. 25 ezer lakossal.

nem szoktak lenni. A nagyobb bűncselekmények száma csökkenő tendenciát mutat. **Interjúalanyunk szerint a lakosság szubjektív biztonságérzete folyamatosan javul.**

A város egy-két területén alkalmanként akadnak problémák, de ezeket igyekeznek gyorsan megoldani. **Közbiztonsági szempontból problémát elsősorban az átutazó bűnözők jelentik.**

A vizsgált időszakban összesen 7 emberölést regisztráltak Szegeden, ebből 4 esetet 2009-ben. A lakosság számát figyelembe véve Szegeden volt a legalacsonyabb az emberölések száma.

A kábítószeres bűncselekmények száma viszonylag stabil évről évre, 863 bűncselekményt regisztráltak 2009 és 2014 között, ami a **második legtöbb** eset volt (lakosság számát figyelembe véve is) a nyolc város közül.

	Szeged	Szeged összesen	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1	Lopás	17 284	1610	1900	1820	1870	1780	1440
2	Okirattal visszaélés	9 775	490	1740	1510	1790	260	50
3	Csalás	4 664	230	240	1380	190	360	390
4	Kézpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés	2 044	100	420	290	340	60	10
5	Rongálás	1 761	230	250	220	160	90	100
6	Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése	1743	410	270	220	100	30	0
7	Garázdaság	1506	130	120	170	180	160	150
8	Magánokirat-hamisítás	1494	120	200	190	140	200	40
9	Közokirat-hamisítás	1149	90	110	140	120	140	90
10	Testi sértés	1044	100	100	120	110	100	100
11	Visszaélés kábítószerrel	863	90	90	100	90	100	50
12	A számvitel rendjének megsértése	665	110	130	120	20	20	10
11	Járművezetés ittas vagy bódult állapotban	873	80	80	80	80	80	130
14	Zaklatás	594	50	60	70	70	60	70
15	Sikkasztás	565	30	40	130	60	40	40
16	Költségvetési csalás	422	40	50	30	40	70	30
17	Tartási kötelezettség elmulasztása	414	30	50	60	30	40	30
18	Pénzhamisítás	376	50	70	30	40	20	20
19	Közúti baleset okozása	338	30	40	40	30	40	30
20	Egyedi azonosító jellel visszaélés	313	30	30	20	40	30	40

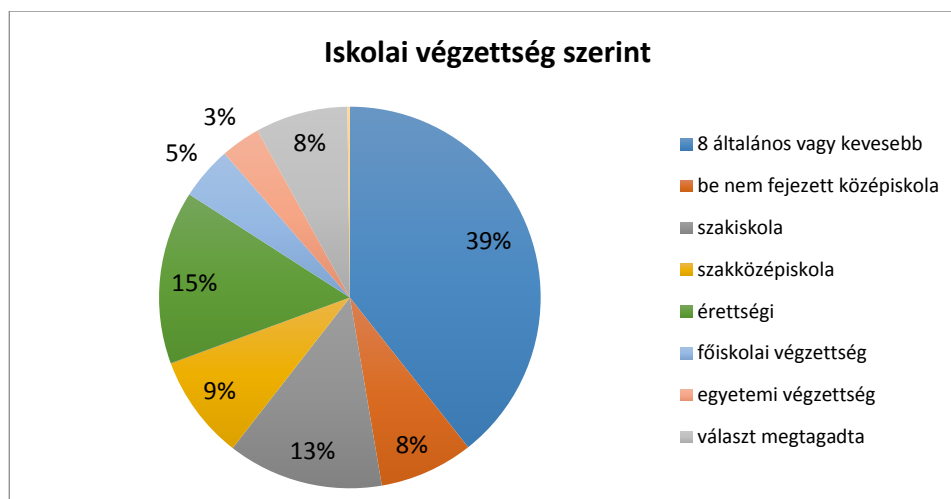
9.2 Bűnelkövetők jellemzői

Szegedi lakóhellyel 9516 bűnelkövető volt regisztrálva 2009-2014. között, de ezek egy részét nem a városban követték el. A rendelkezésre álló adatok szerint erre az időszakra 7864 bűnelkövetők regisztráltak, aki helyi állandó vagy ideiglenes lakos.

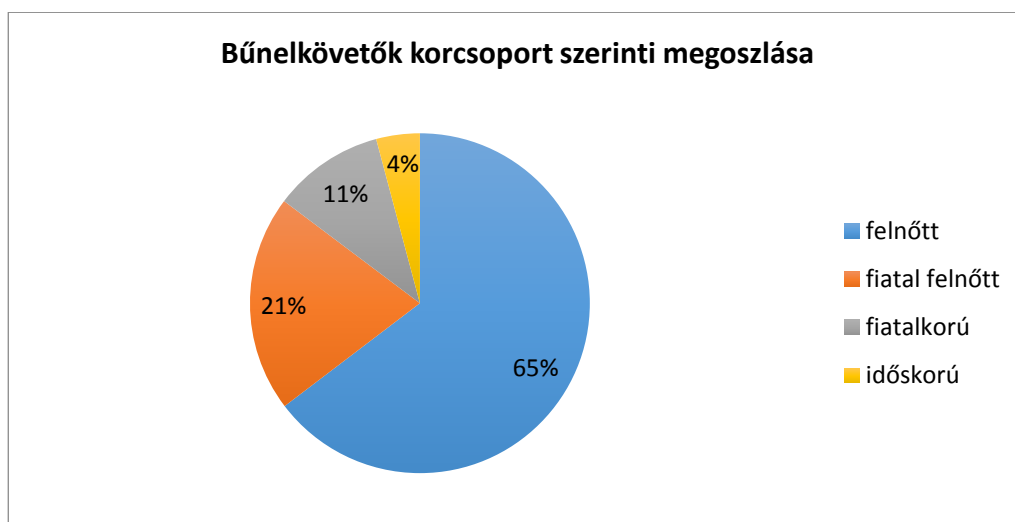
		Összesen regisztrált bűncselekmény	Összes bűncselekmény száma bűnelkövetők alapján	Összes bűnelkövető száma (helyi állandó vagy ideiglenes lakos)
1	Lopás	17 284	3741	1560
2	Okirattal visszaélés	9 775	137	27
3	Csalás	4 664	7309*	323
4	Készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés	2 044	71	33
5	Rongálás	1 761	252	110
6	Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése	1743	1566	62
7	Garázdaság	1506	1671	1182
8	Magánokirat-hamisítás	1494	525	259
9	Közokirat-hamisítás	1149	500	290
10	Testi sértés	1044	442	326
11	Visszaélés kábítószerrel	863	675	598
12	A számvitel rendjének megsértése	665	216	158
13	Járművezetés ittas vagy bódult állapotban	624	460	445
14	Zaklatás	594	320	219
15	Sikkasztás	565	251	137
16	Költségvetési csalás	422	42	17
17	Tartási kötelezettség elmulasztása	414	277	272
18	Pénzhamisítás	376	3	3
19	Közúti baleset okozása	338	198	198
20	Egyedi azonosító jellel visszaélés	313	5	5

Iskolai végzettség tekintetében

A bűnelkövetők közel felének nem volt középfokú végzettsége Szegeden.

A nők aránya az összes bűncselekmény esetében 18% volt.

A regisztrált bűncselekmények között az első helyen a lopás volt, majd az okirattal való visszaélés, csalás, készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel való visszaélés.

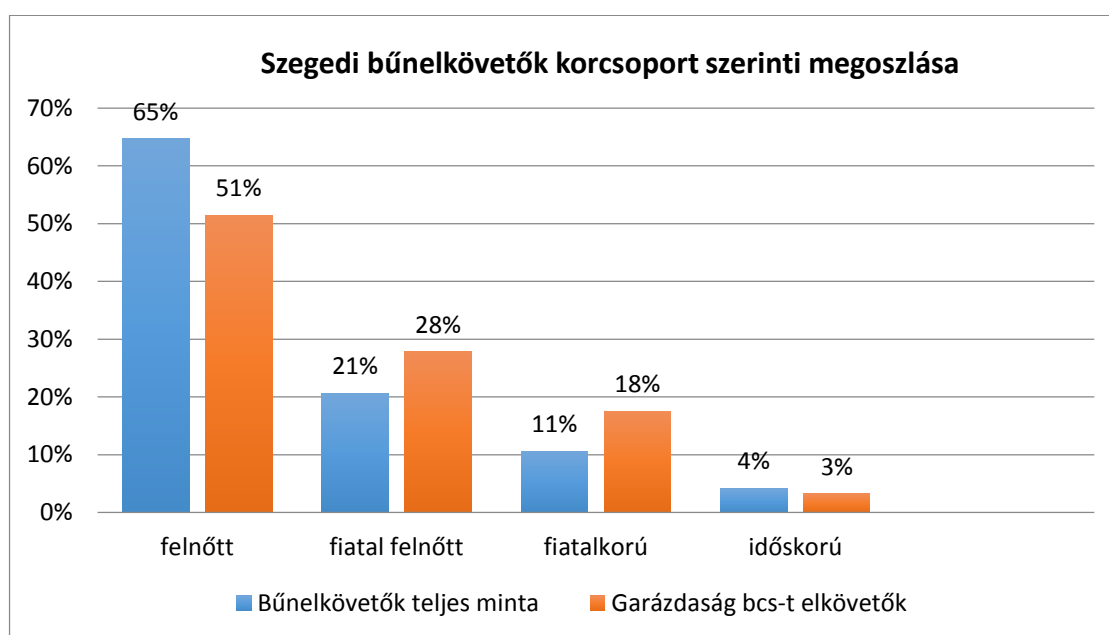
A bűnelkövetői statisztika szerint a lopás, garázdaság, visszaélés kábítószerrel, járművezetés ittas vagy bódult állapotban bűncselekményekkel regisztráltak a legtöbb bűnelkövetőt.

9.3 Legjelentősebb bűncselekmények

9.3.1 Garázdaság

A regisztrált bűncselekmények adatai alapján 1506 esetet regisztráltak 2009 és 2014 között. **Kiegyensúlyozott a bűncselekmények száma**, évente 120-180 esetet regisztrálnak százezer főre vetítve., vagyis 200-300 esetet évente.

1182 bűnelkövetőről van adatunk, akit ezzel a bűncselekménnyel regisztráltak és helyi állandó vagy ideiglenes lakos. A fiatal felnőtt és a fiatalkorúak ennél a bűncselekménynél is felülreprezentáltak.

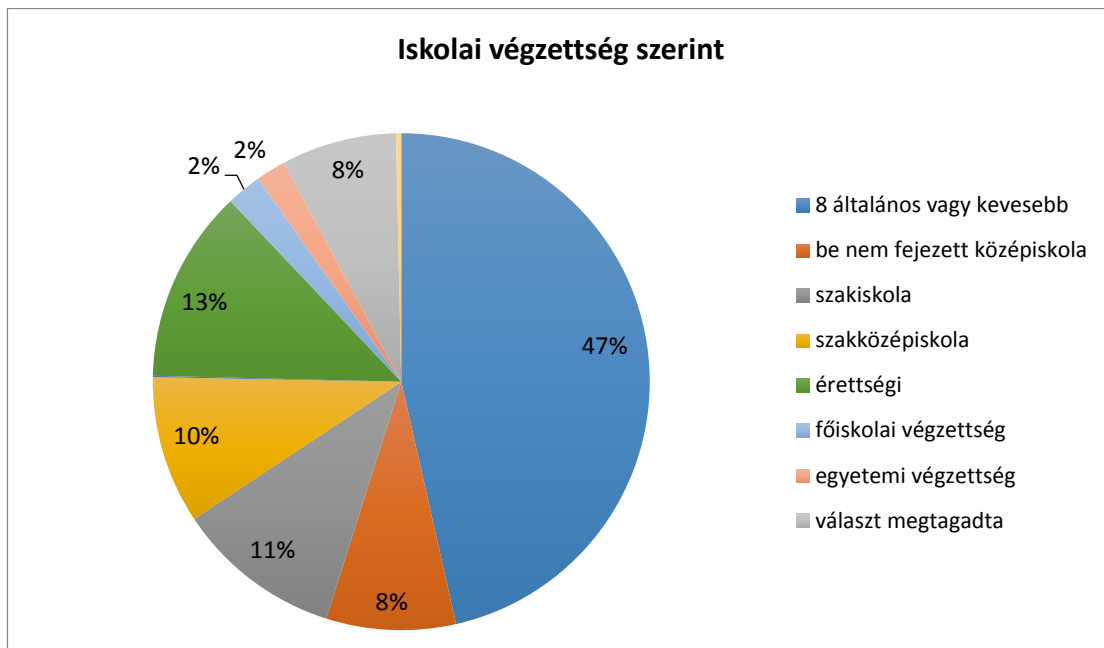
Összesen 1671 bűncselekményt regisztráltak az elkövetőkhöz.

A bűnelkövetők 45%-a mondta, hogy alkohol vagy kábítószer hatása alatt állt bűncselekménye elkövetése során (ez az arány az összes bűncselekmény esetében csak 24%).

Az alkoholos vagy más szer hatása miatti befolyásoltság ennél a bűncselekmény típusnál minden város esetében magas.

A személyes interjúk során is elmondták, hogy a tarjáni lakótelepen fordulnak elő garázda bűncselekmények elsősorban.

Aktívabb közterület-felügyelettel vagy polgárőrség működésével esetleg ki lehet védeni az ilyen jellegű bűncselekményeket.

Az alacsony iskolai végzettségűek aránya magasabb, mint az összes bűnelkövető iskolai végzettségét tekintve.

A férfiak aránya is magasabb, mint az összes bűnelkövető esetében.

Ennél a bűncselekmény típusnál nem jellemző, hogy valaki sok bűncselekményt követne el, az összes garázda bűncselekmény 97%-ért felel az összes bűnelkövető 99%-a.

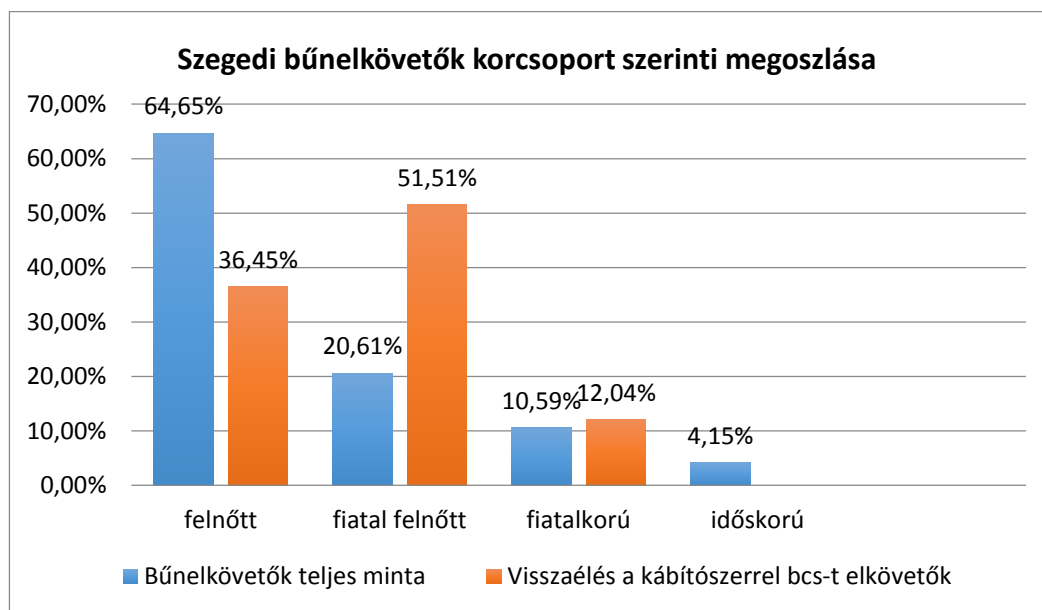
2014-ben kb. harmadára visszaesett a garázda bűncselekmény miatt regisztrált bűnelkövetők száma, de ez a csökkenés az új szabályozással hozható talán összefüggésbe, mivel a regisztrált bűncselekmények számában ilyen visszaesés nem tapasztalható. De az is lehet, hogy 2014-ben az elkövetett garázda bűncselekmények nagy arányát nem helyi lakosok követték el.

9.3.2 Visszaélés kábítószerrel

863 esetet regisztráltak 2009 és 2014 között Szegeden. A 8 város tekintetében az átlagnál magasabb a százezer főre jutó bűncselekmények száma.

A bűnelkövetői statisztikákat tekintve összesen 598 bűnelkövetőt regisztráltak 675 esettel ezzel a bűncselekménnyel.

A bűncselekményre jellemző, hogy a fiatal felnőttek aránya kiugró.

A bűnelkövetők 70%-a volt kábítószer hatása alatt bűncselekmény elkövetése során.

Szegeden az egy főre jutó bűncselekmények száma a bűnelkövetők körében alacsony, 1.13, bár erre a bűncselekményre általában igaz, hogy kevés esetet regisztrálnak egy-egy személyhez.

A nemek aránya az összes bűnelkövetői statisztikához hasonló, tehát nem mondhatjuk, hogy ezt a típusú bűncselekményt az átlagtól eltérően követnék el nők kisebb vagy nagyobb arányban.

9.3.3 Csalás

A regisztrált bűncselekmények között ez a bűncselekmény volt a harmadik legtöbbet regisztrált bűncselekmény, 2009 és 2014 között összesen 4664 esetet rögzítettek. A bűnelkövetői statisztikákat tekintve 323 fő bűnelkövető esetében regisztráltak 7309 esetet.

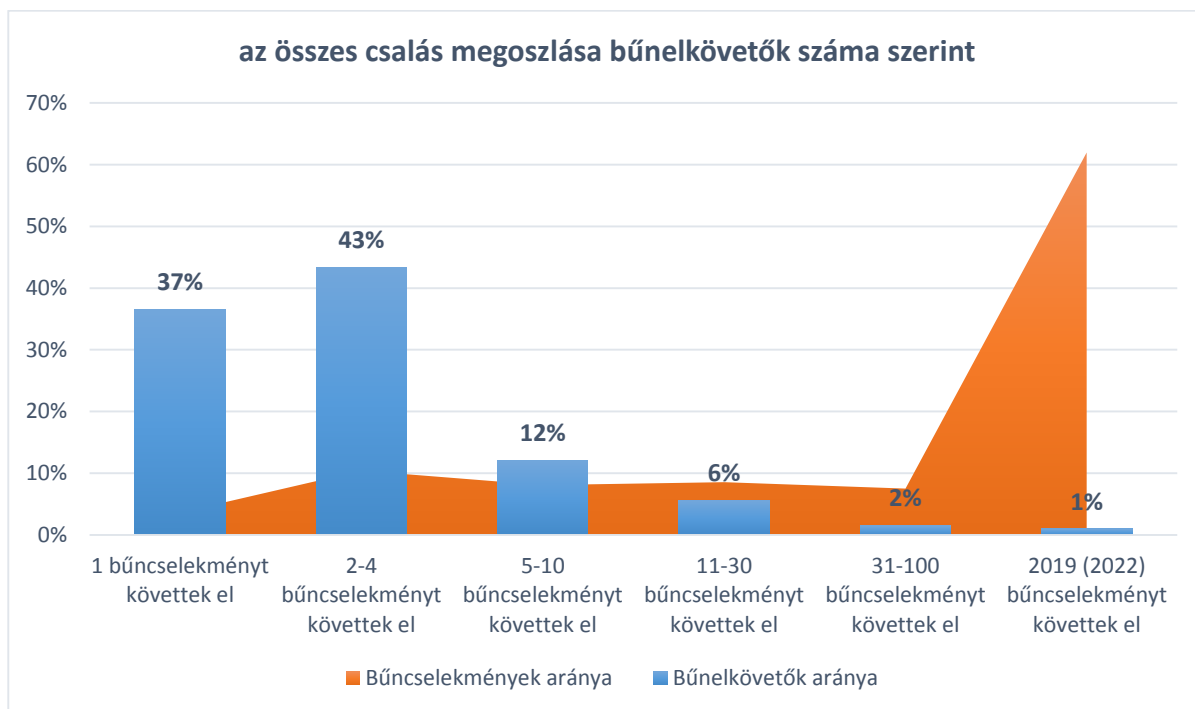
Láthatjuk, hogy a bűnelkövetői statisztikában több bűncselekményt látunk, mint a regisztrált bűncselekmények esetében.

Ennek oka lehet például, hogy volt **2011-ben volt két bűnelkövető, akiket 2019 bűnesettel regisztráltak**, vagyis a két fő esetében 4038 esetnek számít. Az adatokat látva feltételezhetjük, hogy ez egy eset volt, vagyis két fő követett el a 2019 rendbeli csalást. Ezen felül volt még **egy fő, aki szintén ebben az évben 2022 rendbeli csalást követett el.**

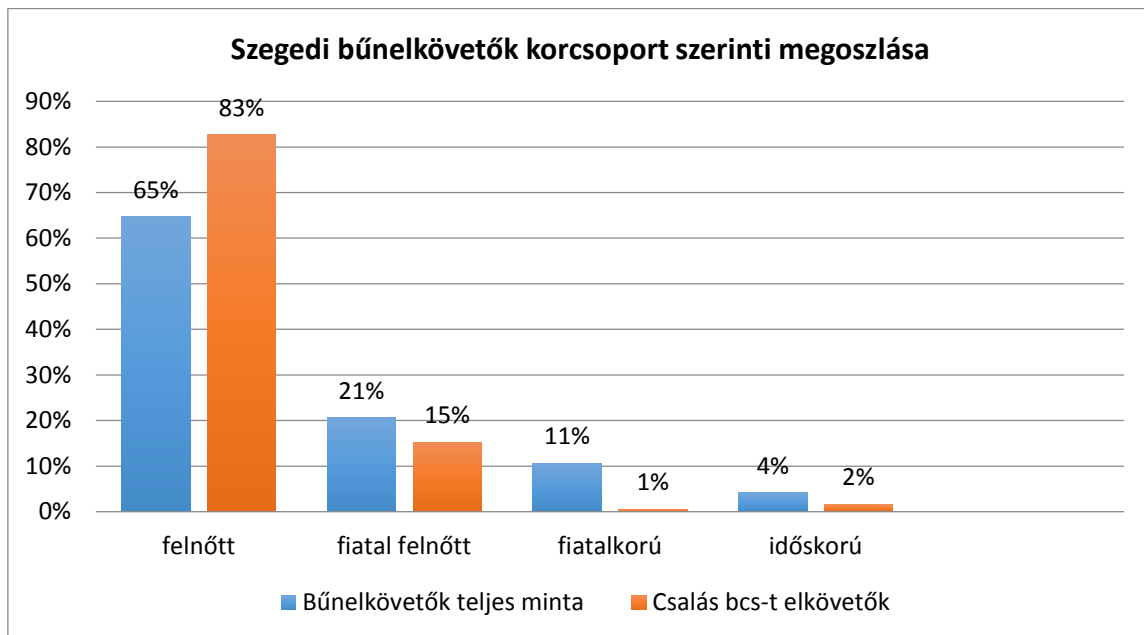
2011-ben 2353 bűncselekményt regisztráltak összesen, vagyis a három fő által elkövetett bűncselekmények feltételezéseink szerint összefüggnek, összetartoznak.

Mivel az adatainkat torzíja ez a kirívó eset, így az elemzésnél a három fő által elkövetett bűncselekményt csak egyszer számítottuk be.

A kirívó eset egyszeri figyelembe vétele mellett is azt mondhatjuk, hogy az összes csalás bűncselekmény miatt regisztrált bűnelkövetők esetében az összes csalás 38%-át követte el a bűnelkövetők 99%-a.

A csalás bűncselekményt elkövetők között a fiatalkorúak alulreprezentáltak, arányuk kevesebb, mint 1%.

A nőknek az aránya az átlagosnál magasabb volt.

A nagyobb rendbeli csalások közül (több mint 100) egy esetben volt női elkövető,

Az iskolai végzettségre vonatkozó adatok esetében elmondhatjuk, hogy jóval átlag fölött van a válasz megtagadóknak az aránya (17%), mint általában.

Az alacsony iskolai végzettségűek aránya alacsonyabb, de az ilyen jellegű bűncselekményeket magasabb iskolai végzettségűek követik el általában. A diplomával rendelkezők aránya 15% ennél a bűncselekménynél, míg a teljes bűnelkövetői mintában 8%.

9.3.4 Egyéb bűncselekmények

2009 és 2014 között Szegeden összesen 896 bűncselekményt regisztráltak **ittas vagy bódult állapotú járművezetés jogcímen**. A felnőttek aránya magasabb, mint az átlag (80% a 65%-os teljes minta arányához képest), ami meglepő figyelembe véve, hogy milyen bűncselekményről van szó.

Az elkövetők csupán 6%-a volt nő.

A regisztrált bűncselekmények tekintetében a lopás volt az első leggyakoribb bűncselekmény Szegeden, azonban lakosság számát figyelembe véve csak a hetedik a városok között. A lopások száma nem változik jelentősen évről évre.

A százezer lakosra jutó bűncselekmények számát tekintve **Szegeden kiemelkedik még az okirattal való visszaélés, a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel való visszaélés és a rongálás**. Bár egyik esetben sem Szegeden volt a legmagasabb átlag a százezer főre jutó bűncselekmények számát tekintve. **Az okirattal való visszaélés bűncselekmény esetében 2010, 2011 és 2012-ben volt kiemelkedő esetszám.**

A készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel való visszaélés bűncselekményt 2009 és 2014 között 2014 esetet regisztráltak, kiemelkedés 2010-ben volt, amikor 714 esetet regisztráltak.

Rongálás bűncselekménnyel 1761 esetet regisztráltak a vizsgált időszakban, 110 bűnelkövetőt, akik összesen 252 esetet jelentenek.

9.4 Összegzés

A rendőrségnek igen szoros és folyamatos az együttműködése a polgárőrséggel. Több lakossági programot szerveznek együtt. Fontos megemlíteni a 2008 óta működő **Bárka csoportot**, ami a Csongrád Megyei Rendőrkapitányság bűnmegelőzési osztályának szervezete, számos külsős taggal (mentők, tűzoltók, stb.). A Bárka csoport rendszeresen ad ki a bűnmegelőzéssel kapcsolatosan kiadványokat, füzet sorozatot, de készítettek saját memóriajátékot, naptárat is. Ezekkel a gyerekek és a felnőttek játszva tudják elsajátítani a bűnmegelőzési ismereteket. Szintén erős az együttműködés az egyházakkal és a Városőrséggel is, illetve számos egyéb civil kezdeményezéssel is ápolnak kapcsolatot. Például: SZEM, Névtelen Alkoholisták, Drogcentrum, stb.

A város közbiztonsági helyzetét pozitívan befolyásolja, hogy a bűnmegelőzés jól szervezett, valamint kiváló a lakosság irányába történő tájékoztatás/információ-áramlás.

Az elmúlt években számos intézkedéssel javítottak a város közbiztonságának helyzetén. Bűnmegelőzés szempontjából fokozottabb ellenőrzéseket tartanak a városban. Többféle médiakampányt folytattak és folytatnak a bűnözés visszaszorítására (közterület tisztaságára vonatkozóan, kábítószeres visszaélések ellen, stb.). A médiában gyakran találkozhatnak a polgárok bűnmegelőzéssel kapcsolatos információkkal. Megjelenések: sajtó, rádió, honlap, televízió, járműreklám. Számos sajtóanyagot adtak ki (pl. szórólapok) az elmúlt években. Jelenleg is 13-14 féle kiadványuk van. Három kurzust tartanak az egyetemen minden félév során. Rendszeresen vannak programok iskolák falain belül és kívül. Évek óta tartanak előadást a nyári szünet elején (pl.:Vízparti Kvízparty) vagy az iskolakezdéskor.

10 Székesfehérvár

Magyarország kilencedik legnépesebb városa, lakóinak száma kb. 100 ezer fő. Székesfehérváron is a lakosság számának csökkenése figyelhető meg, 2009-ről 2014-re 3%-ot csökkent.

A város munkanélküliségi rátája viszonylag alacsony 2009 és 2012 között 6% körül mozgott.

A város földrajzi fekvése közlekedési szempontból kiváló, Közép-Dunántúl gazdasági központja. Jelentős célpontja a külföldi tőke beáramlásának. Legjelentősebb ágazatai a mechatronika, az elektronika, a szoftveripar, az élelmiszeripar és a logisztika. A város szintű gazdaság, a kisvállalkozói, szolgáltató háttér a multinacionális cégek megtelepedése mellett szintúgy fejlődésnek indult, létrejöttek gazdasági klaszterek (pl. informatikai klaszter).

A munkaerő jól képzett, így a nagyobb vállalatok szívesen választják telephelyüknek a várost.

A művelődési foglalkozások száma évről évre növekszik, 2013-ban már itt volt a legtöbb ilyen program.

Székesfehérvár	2009	2010	2011	2012	2013
Lakosság	102 335	101 973	101 943	99 617	99 247
100 ezer lakosra jutó bűncselekmények száma	6220	6971	18097	11385	9179
100 ezer lakosra jutó bűnelkövetők száma	687	648	654	460	486
Tízezer lakosra jutó személyi sérüléssel járó közlekedési balesetek	16	14	21	18	18
100 házasságra jutó válások száma	68	62	58	59	53
60 év felettiek aránya a teljes lakosságban	22%	23%	24%	24%	25%
Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők aránya	28%	28%	28%	29%	29%
Tízezer lakosra jutó, működő kórházi ágyak száma	128	128	130	146	162
Százezer lakosra jutó háziorvosok száma (felnőtt és gyermekorvosok)	64	64	62	65	62
Tízezer lakosra jutó rendszeres művelődési foglalkozások száma	650	526	704	811	1019
Tízezer lakosra jutó települési könyvtárakba beiratkozott olvasók száma	1762	1721	1661	1609	1438
Tízezer lakosra jutó családsegítő szolgáltatást igénybe vevők száma	143	162	132	122	153
Tízezer lakosra jutó ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	250	227	172	141	95
Tízezer lakosra jutó lakásfenntartási támogatásban részesültek száma	115	116	172	143	90
Tízezer lakosra jutó szociális étkeztetésben részesülők száma	98	122	107	88	83
Nyilvántartott álláskeresők aránya	6%	6%	6%	6%	3%
Tízezer lakosra jutó lakásállomány	4215	4246	4395	4504	4525
Kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások aránya	76%	77%	76%	75%	76%
Tízezer lakosra jutó személygépkocsik száma	3568	3529	3464	3590	3657
Százezer lakosra jutó civil szervezetek száma	0	608	635	660	651
Százezer lakosra jutó nonprofit szervezetek száma		712	745	769	754
Százezer lakosra jutó regisztrált egyéni vállalkozók száma	49	50	48	46	46
Százezer lakosra jutó gazdasági társaságok száma	6716	6880	7034	7212	7050

10.1 Bűncselekmények számának alakulása

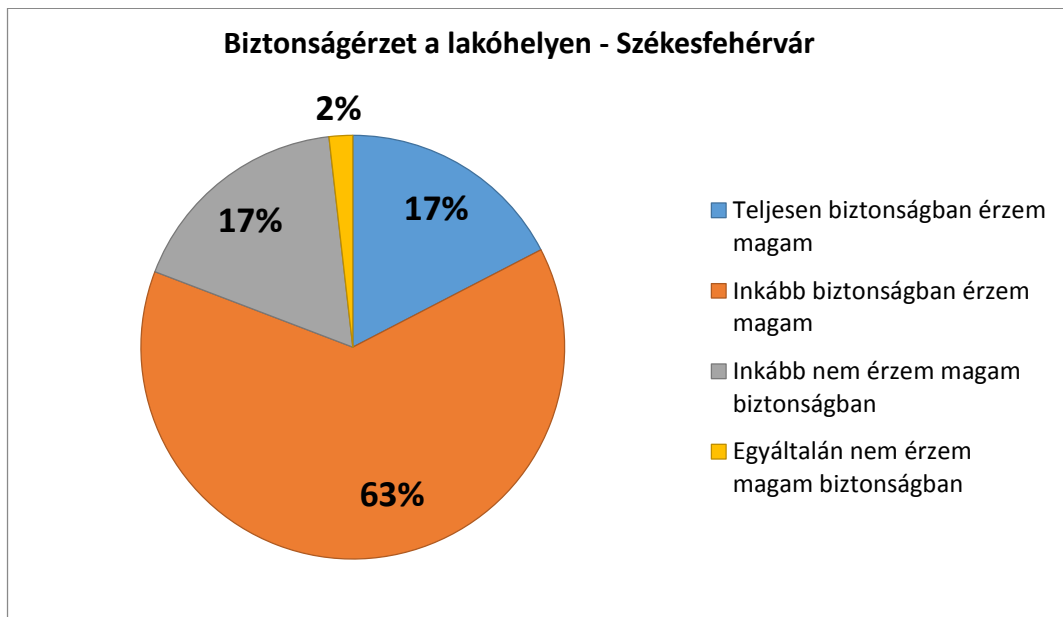
A regisztrált bűncselekmények száma nagymértékben változott egyik évről a másikra

Regisztrált bűncselekmények száma	2009	2010	2011	2012	2013	2014
55542	6365	7109	11341	18449	9110	3168

Kiugróan magas volt a bűncselekmények száma 2012-ben, amikor 18.449 esetet rögzítettek. A kiugró érték csalás bűncselekményhez kötődik, összesen 12,511 bűncselekményt regisztráltak ebben az évben. (a többi évben átlagosan 1600-at).

A 2013-as kérdőíves kutatásunk során Székesfehérvár városából 224 kitöltőnk volt, ami a legnagyobb kitöltőszám volt a kutatásban résztvevő hat város között.

A kitöltők ötöde mondta, hogy nem érzi biztonságban magát a lakóhelyén. Veszprém után ebben a városban mondták legnagyobb arányban, hogy teljesen biztonságban érzik magukat a lakóhelyükön.

A 2013-as interjúk során elmondták, hogy a lakosság elsősorban **a közterületi bűncselekményektől és a betörésektől tart.** Ezen félelemnek alapjául szolgál az a tény is, hogy az utóbbi években növekedtek az ilyen típusú bűncselekmények száma.

	Székesfehérvár	összesen	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1	Csalás	22 496	190	1390	3430	12560	4190	730
2	Lopás	11 261	2360	2220	1940	1950	1530	1160
3	Okirattal visszaélés	5 941	530	620	2260	2250	180	40
4	Közokirat-hamisítás	3 234	80	120	1220	90	1590	110
5	Magánokirat-hamisítás	2 333	1220	260	180	110	430	110
6	Kézpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés	1642	170	270	580	510	90	10
7	Rongálás	978	210	230	180	150	90	120
8	Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése	785	330	390	20	0	20	10
9	Testi sértés	721	140	170	110	110	100	90
10	Költségvetési csalás	574	120	170	130	30	50	70
11	Garázdaság	560	90	120	110	120	70	40
12	Járművezetés ittas vagy bódult állapotban	436	90	80	70	50	60	90
13	Egyedi azonosító jellel visszaélés	364	100	50	70	40	60	40
14	Visszaélés kábítószerrel	358	50	90	80	50	60	30
15	Zaklatás	355	60	90	50	60	40	50
16	Tartási kötelezettség elmulasztása	293	40	50	60	40	40	60
17	Hivatali visszaélés	269	10	110	110	0	40	0
18	Rablás	231	50	50	50	40	30	10
19	A számvitel rendjének megsértése	214	40	70	70	10	10	10
20	Közúti baleset okozása	208	40	30	40	40	30	40

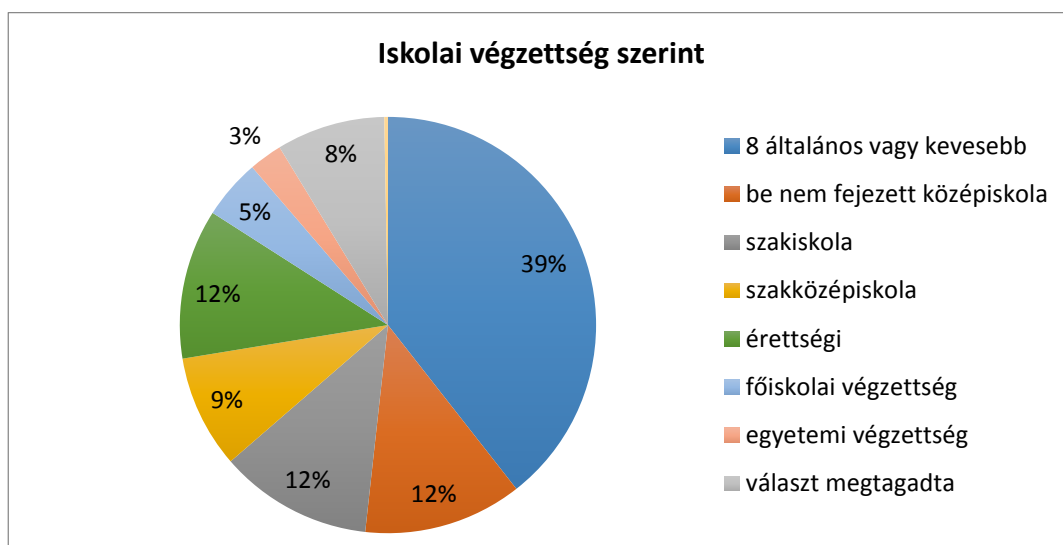
A vizsgált időszakban összesen 8 emberölést regisztráltak Székesfehérváron, ebből 3 esetet 2010-ben, a többi évben pedig 1-1 esetet. (Szeged után itt volt a legalacsonyabb a százezer lakosra jutó emberölések száma).

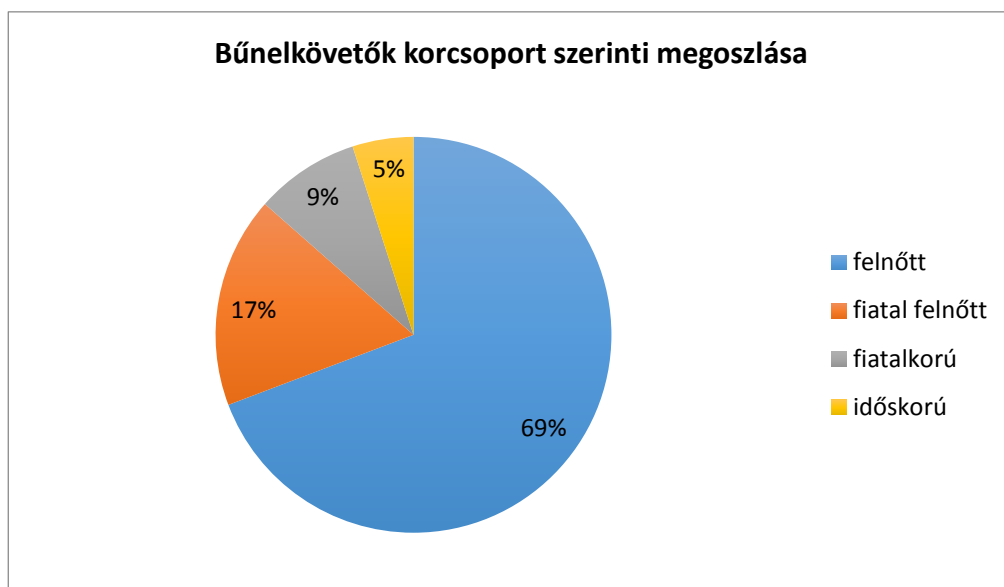
A kábítószeres bűncselekmények száma viszonylag stabil évről évre, 358 bűncselekményt regisztráltak 2009 és 2014 között. A százezer főre jutó eseteke számát tekintve Székesfehérváron ez a bűncselekmény kevésbé olyan gyakori, mint Pécs, Miskolc, Szeged, Győr esetében.

10.2 Bűnelkövetők jellemzői

Székesfehérváron 3212 bűnelkövetőt regisztráltak 2009 és 2014 között, akik helyi állandó vagy ideiglenes lakos volt.

	Székesfehérvár	összesen	Összes bűncselekmény száma bűnelkövetők alapján	Összes bűnelkövető száma (helyi állandó vagy ideiglenes lakos)
1	Csalás	22 496	1578	184
2	Lopás	11 261	1173	474
3	Okirattal visszaélés	5 941	71	8
4	Közokirat-hamisítás	3 234	1808	136
5	Magánokirat-hamisítás	2 333	405	156
6	Kézpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés	1642	20	17
7	Rongálás	978	160	54
8	Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése	785	597	20
9	Testi sértés	721	302	208
10	Költségvetési csalás	574	15	7
11	Garázdaság	560	430	278
12	Egyedi azonosító jellel visszaélés	364	3	3
13	Visszaélés kábítószerrel	358	264	219
14	Zaklatás	355	214	125
15	Járművezetés ittas vagy bódult állapotban	334	224	212
16	Tartási kötelezettség elmulasztása	293	156	152
17	Hivatali visszaélés	269	612	12
18	Rablás	231	124	53
19	A számvitel rendjének megsértése	214	80	66
20	Közúti baleset okozása	208	88	87

A regisztrált bűncselekmények számát tekintve Székesfehérváron csalás, lopás, okirattal való visszaélés, közokirat-hamisítás, magánokirat-hamisítás bűncselekmények fordultak elő leggyakrabban.

Bűnelkövetői statisztikát nézve a legtöbb bűnelkövetőt lopással, garázdasággal, csalással, járművezetés ittas vagy bódult állapotban, kábítószerrel való visszaéléssel regisztrálták.

10.3 Legjelentősebb bűncselekmények

10.3.1 Csalás

Regisztrált bűncselekmények számát tekintve 2009 és 2014 között csalás volt a leggyakoribb bűncselekmény Székesfehérváron.

A bűnelkövetők számát tekintve pedig a hatodik helyen áll csak. Az évenkénti statisztikát vizsgálva látjuk, hogy 2012-ben kiugró számban regisztráltak csalást. Az összes csalás fele ebben az évben volt. Az elkövetői statisztikát vizsgálva látható, hogy a 184 helyi állandó vagy ideiglenes lakos összesen 1578 bűncselekményért felelős.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Bűncselekmények száma a bűnelkövetői statisztika alapján (helyi állandó és ideiglenes lakosok)	129	1159	162	40	55	33
Regisztrált bűncselekmények száma	193	1414	3497	12511	4155	726

Az eltérés nyilvánvaló oka, hogy nem helyi állandó vagy ideiglenes lakos követte el a nagyszámú csalást vagy a bűnelkövető nem lett regisztrálva, így nem rendelkezünk adattal arra vonatkozóan, hogy a kiugróan nagyszámú csalásokért hány ember felel.

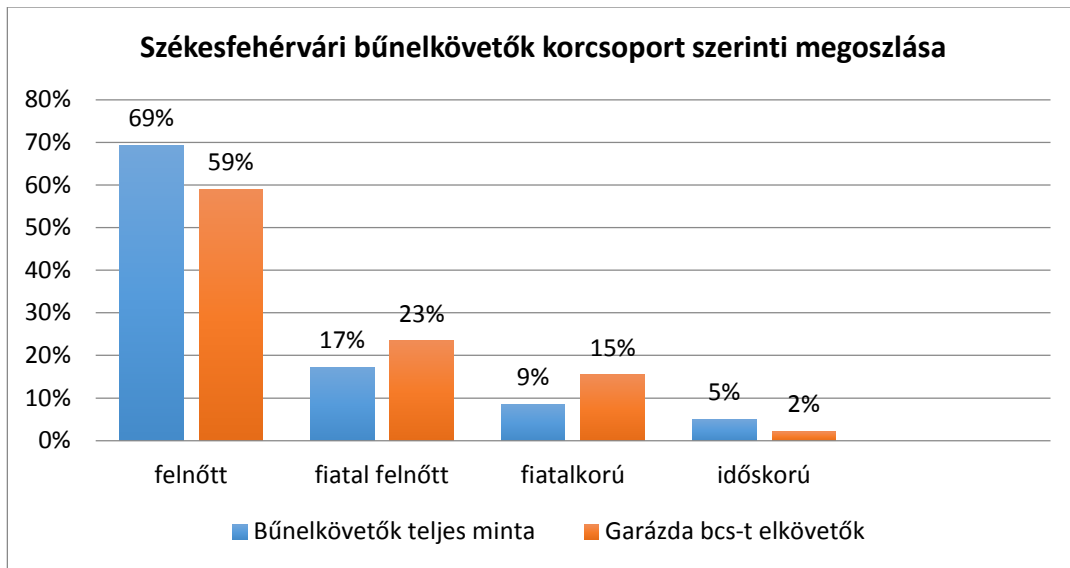
2010-ben 39 bűnelkövető követte el az 1159 bűncselekményt, de ebből 1005 rendbeli csalásért egy ember felel.

10.3.2 Garázdaság

A regisztrált bűncselekmények számát tekintve a garázdaság bűncselekmény a 11. helyen volt csak, míg a bűnelkövetői statisztikánkat tekintve azonban a második helyen.

540 regisztrált bűncselekményből 430 esetet helyi állandó vagy ideiglenes lakos követett el (278 fő összesen).

Korosztályt tekintve a fiatal felnőttek és a fiatalok felülreprezentáltak az átlaghoz képest.

A nők aránya az átlagnál kisebb, az elkövetők csupán 10%-a volt nő.

Nem jellemző, hogy egy személy sok bűncselekményt követett volna el, a bűnelkövetők 99%-a 1-4 bűncselekményt követett el. A legtöbb esetszám is hat darab volt.

Az elkövetők 32%-a állt alkohol befolyásoltsága alatt, amikor elkövette bűncselekményét. Ez magasabb, mint az átlag. Székesfehérváron a bűnelkövetők átlagosan 21%-a állt tudatmódosító szer hatása alatt a bűncselekmény elkövetése során.

De a többi városhoz képest viszonyítva Székesfehérváron alacsonyabb volt azoknak az aránya, akik e bűncselekmény elkövetése során alkohol vagy egyéb szer hatása alatt álltak (Pécsett és Győrben volt csak alacsonyabb arány).

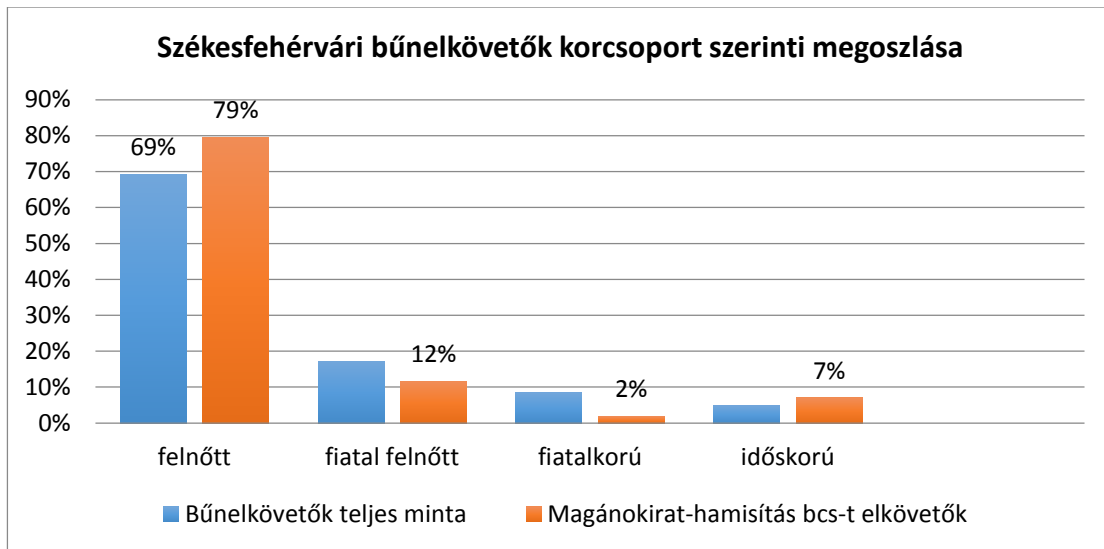
10.3.3 Magánokirat-hamisítás

2009 és 2014 között 2333 esetet regisztráltak a városban, ebből 1244 esetet 2009-ben. A bűnelkövetői statisztikában összesen 156 fő szerepel, 405 esettel.

A legnagyobb esetszám 2013-ban volt 96 rendbeli magánokirat-hamisítással.

A 96 rendbeli hamisításért egy időskorú fogászati asszisztensnő felel, míg a 17 rendbeli hamisításért pedig egy időskorú szolgálati nyugdíjas férfi.

A közokirat-hamisításhoz hasonlóan ennél a bűncselekménynél is a felnőtt korúak a bűnelkövetők nagy része.

A nemek arányát tekintve is látunk az átlagtól eltérést, a nők aránya 40% volt (érdekes módon a közokirat-hamisítás esetében a nők aránya csak 24% volt).

10.3.4 Egyéb bűncselekmények

A Közokirat-hamisítás volt a regisztrált bűncselekmények között a negyedik legtöbbet regisztrált bűncselekmény volt Székesfehérváron 2009 és 2014 között.

Összesen 3234 esetet regisztráltak a vizsgált időszakban, míg 136 helyi állandó vagy ideiglenes lakost, akikhez 1808 esetet regisztráltak.

2011-ben és 2013-ban volt kiugró esetszám. **2013-ban egy fő 97 rendbeli közokirat-hamisítást, egy másik személy pedig 1480 rendbeli bűncselekményt követett el.**

A 97 rendbeli közokirat-hamisításért felelő bűnelkövető időskorú férfi, aki szakmunkásként dolgozott. Az 1480 rendbeli bűncselekményt elkövető szintén férfi, aki nyomdász foglalkozását tekintve.

A regisztrált bűncselekmények tekintetében a lopás volt a második leggyakoribb bűncselekmény Székesfehérváron, bűnelkövetők tekintetében pedig a legtöbb bűnelkövetőt ehhez a bűncselekményhez regisztrálták. A többi városhoz képest a százezer lakosra jutó lopások száma átlagos volt.

A 11261 regisztrált lopásból 1173-at követett el helyi állandó vagy ideiglenes lakos, vagyis a regisztrált bűncselekmények 10%-át, ami a 8 város között a legalacsonyabb arány.

A személyes interjúk során elmondták, hogy a városban az átutazó bűnözés viszonylag magas, így lehetséges, hogy ennél a bűncselekmény típusnál is a legtöbb lopást az átutazó bűnözők "számlájára" írhatunk (vagy a bűnelkövetők kézre kerítése rendkívül alacsony arányú).

Járművezetés ittas vagy bódult állapotban bűncselekményt 334 esetet regisztráltak Székesfehérváron 2009 és 2014 között. 212 bűnelkövető van nyilvántartva ezzel a bűncselekménnyel, aki helyi állandó vagy ideiglenes lakos (224 esetért felelnek). Százezer lakosra tekintve Székesfehérváron alacsony volt e bűncselekmény száma, csupán Debrecenben volt kevesebb regisztrált bűncselekmény százezer főre nézve.

Okirattal-visszaélés bűncselekményt összesen 5941 esetet regisztráltak a városban 2009 és 2014 között. Bűnelkövetők számát tekintve azonban csak 8 fő volt, aki helyi ideiglenes vagy állandó lakos (ők összesen 71 bűncselekményért felelnek). Százezer lakosra nézve Szeged mellett Székesfehérváron volt a legmagasabb aránya ennek a bűncselekménynek. Két évben volt kiugró esetszám, 2011-ben és 2012-ben.

10.4 Összegzés

A város közbiztonságának javítását és a bűnmegelőzés céljait szolgáló intézkedésekből, programokból Székesfehérváron sincs hiány, bár a pénzügyi keret nagyon alacsony.

Minden évben vannak egynapos és hosszú rendezvények is, valamint figyelmet fordítanak a szezonális bűnözés aktuális kérdéseire. Ilyen program keretében például a bevásárlóközpontok környékén Karácsonykor felhívják a lakosság figyelmét, hogy legyenek körültekintőek, amikor a bevásárlókocsikból az autókba pakolnak.

A városban hatékonyan működik az Ovi Zsaru Bűnmegelőzési Program és a DADA program is. Nyugdíjas klubokban interaktív előadások vannak a korosztályt érintő problémák, veszélyek kapcsán, például az otthon biztonsági teendőivel kapcsolatban. **Az a tapasztalat, hogy sokan nem védik megfelelően értékeiket, és erre már csak akkor döbbenek rá, amikor megtörténik a „baj”. A rendőrség segít abban, hogy felméri a lakást biztonsági szempontból, tanácsot adnak. Kihelyeznek plakátokat a lépcsőházakba a polgárőrök és a közös képviselők segítségével.**

A városban, megyében működik a SZEM (Szomszédok Egymásért Mozgalom), amit a közeljövőben egy pályázat keretén belül fejleszteni fognak. A különböző mikroközösségekben a rendőrség a polgárőrséggel és az aktív nyugdíjasokkal karöltve felméri, hogy hol lehet probléma.

Interjúalanyunk elmondta, hogy a cégek nyitottabbak a közbiztonság kérdésre, mint a polgárok.

A cégek sokszor tesznek azért, hogy az ő házuk táján rend legyen.

Magánszemélyeknél gyakran az okozza a problémát, hogy azt gondolják, értenek hozzá, tehát a szándék megvan, de a módszerek még nem megfelelőek. Ezen igyekeznek javítani a különböző programokkal, kampányokkal.

11 Veszprém

Magyarország tizenötödik legnépesebb városa, lakossága nem változik jelentősen, bár 2012-2013 között volt egy jelentős csökkenés, majd 2014-ben ismét a korábbi évekhez hasonlóan 63ezer fő körül volt a lakosság.

A 2011-es népszámlálási adatok szerint a város lakosságának 84%-a vallotta magát magyarnak, 1459 fő németnek, 419 fő romának és további 463 fő sorolta magát más hazai nemzetiségi kisebbség csoportjához tartozónak. Veszprém a legmagasabban fekvő megyeszékhely: felszíne átlagosan 260-270 méterrel található a tengerszint fölött.

Veszprém volt az első magyarországi város, ahol egyetemi rangú felsőoktatási intézményt alapítottak. A Pannon Egyetemnek ma öt kara van, és több mint 10 ezer hallgató tanul a modern filológiai és társadalomtudományi, a gazdaságtudományi, a mérnöki, a műszaki informatikai, és a georgikon szakok valamelyikén. Az egyetemnek jelenleg 7 doktori iskolája van.

Lakosság száma	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év	2014.év
Veszprém	63 405	63 898	64 339	60 763	60 876	63 405

Veszprém	2009	2010	2011	2012	2013
Lakosság	63 405	63 898	64 339	60 763	60 876
100 ezer lakosra jutó bűncselekmények száma	3575	5122	5022	3693	2492
100 ezer lakosra jutó bűnelkövetők száma	370	313	323	287	264
Tízezer lakosra jutó személyi sérüléssel járó közlekedési balesetek	7	7	14	17	15
100 házasságra jutó válások száma	60	53	66	60	55
60 év feletti aránya a teljes lakosságban	21%	22%	23%	23%	24%
Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők aránya	25%	25%	25%	27%	27%
Tízezer lakosra jutó, működő kórházi ágyak száma	180	179	178	180	180
Százezer lakosra jutó háziorvosok száma (felöltt és gyerekorvosok)	69	69	68	71	72
Tízezer lakosra jutó rendszeres művelődési foglalkozások száma	686	594	1214	747	780
Tízezer lakosra jutó települési könyvtárakba beiratkozott olvasók száma	2882	2839	2937	2856	2506
Tízezer lakosra jutó családsegítő szolgáltatást igénybe vevők száma	316	301	328	398	404
Tízezer lakosra jutó ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	241	212	166	152	122
Tízezer lakosra jutó lakásfenntartási támogatásban részesültek száma	117	123	250	288	205
Tízezer lakosra jutó szociális étkeztetésben részesülők száma	54	55	81	84	81
Nyilvántartott álláskeresők aránya	6%	5%	5%	5%	4%
Tízezer lakosra jutó lakásállomány	4131	4107	4113	4360	4353
Kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások aránya	86%	81%	82%	80%	82%
Tízezer lakosra jutó személygépkocsik száma	3110	3041	3014	3207	3254
Százezer lakosra jutó civil szervezetek száma	0	872	891	933	903
Százezer lakosra jutó nonprofit szervezetek száma		991	1007	1050	1015
Százezer lakosra jutó regisztrált egyéni vállalkozók száma	56	57	57	56	57
Százezer lakosra jutó gazdasági társaságok száma	5582	5656	5856	6348	6242

11.1 Bűncselekmények alakulása

A vizsgált időszakban (2009-2014) a **legtöbb regisztrált bűncselekmény a lopás volt**. Százezer főre átlagosan 900-1500 lopás jut évente, ami az átlag alatt marad (8 városra vonatkozó statisztikát tekintve). A második helyen egy olyan bűncselekmény található, ami egy évben mutatott kiugró eredményt, így ebben az esetben ez okozza azt, hogy a második helyre került. A harmadik helyen található csalás büntette szintén kiugró eredményt mutatott az egyik évben.

2009 és 2014 között összesen 14.163 bűncselekményt regisztráltak Veszprémben.

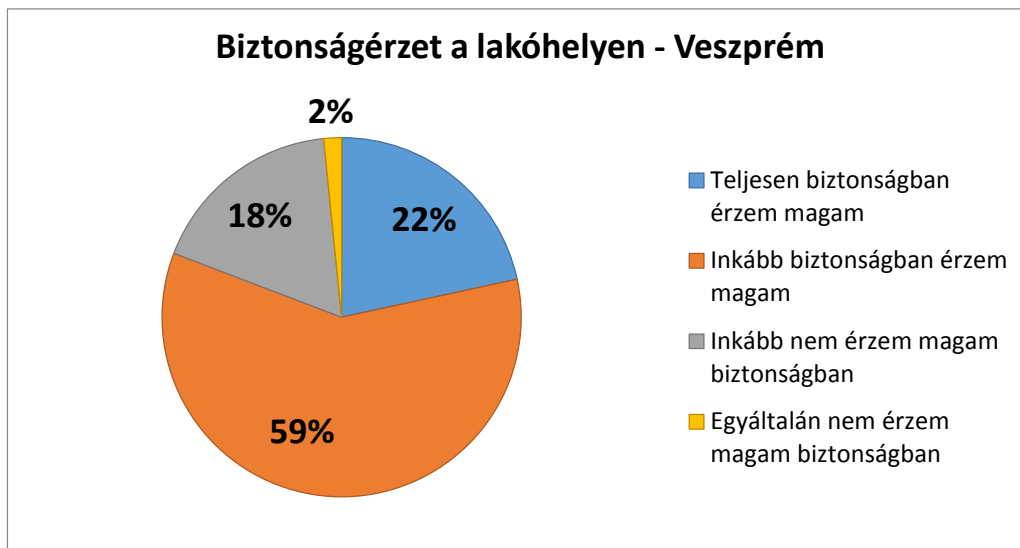
	2009	2010	2011.	2012	2013	2014
Regisztrált bűncselekmények száma	2267	3273	3231	2244	1517	1631
Regisztrált bűncselekmények száma százezer főre	3580	5120	5020	3690	2490	2680

	Veszprém	összesen	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1	Lopás	4 135	1220	1470	1070	1010	910	940
2	Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése	1 741	430	1550	500	130	110	0
3	Csalás	1 426	170	150	960	430	220	350
4	Okirattal visszaélés	1 043	150	310	570	550	60	20
5	Költségvetési csalás	674	200	230	280	110	130	110
6	Magánokirat-hamisítás	553	150	130	210	260	100	40
7	Rongálás	542	160	220	170	110	100	110
8	Testi sértés	399	70	140	130	90	70	130
9	Közokirat-hamisítás	367	80	60	110	160	100	80
10	Kézpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés	340	60	90	190	140	30	20
11	Járművezetés ittas vagy bódult állapotban	297	100	60	70	50	80	120
12	Garázdaság	289	80	70	80	60	90	80
13	Zaklatás	235	30	60	60	80	60	80
14	A számvitel rendjének megsértése	186	110	90	70	0	10	10
15	Sikkasztás	179	40	20	110	50	30	30
16	Visszaélés kábítószerrel	161	90	30	50	30	30	20
17	Tartási kötelezettség elmulasztása	134	40	50	50	40	20	10
18	Egyedi azonosító jellel visszaélés	104	30	30	30	20	20	30
19	Közúti baleset okozása	101	30	30	30	20	30	20
20	Járművezetés ittas állapotban	89	0	0	0	0	30	120

A 2013-as kérdőíves kutatásunk során Veszprém városából 127 kitöltőnk volt.

Ötödük válaszolta az, hogy nem érzi magát biztonságban lakóhelyén, de itt volt a legmagasabb azoknak az aránya (22%), akik azt jelölték meg, hogy teljesen biztonságban érzik magukat.

Közel harmaduk mondta azt, hogy az elmúlt két év során (2013 előtti két év) követtek el bűncselekményt az ő vagy családtagja sérelmére. A legtöbb bűncselekmény betörés/lopás volt, de páran említettek személy elleni bűncselekményt is (betöréses rablás esetén tettlegesség).

Az 2013-as önkormányzati interjúban elhangzott, hogy a lakosság elsősorban a rablásoktól tart, bár ez sem annyira erős félelmet jelent.

Veszprém egy igen nyugodt város, viszonylag alacsony a bűnözés. Százezer lakosra vizsgálva egyedül 2010-ben és 2011-ben nem itt volt a legalacsonyabb a regisztrált bűncselekmények száma.

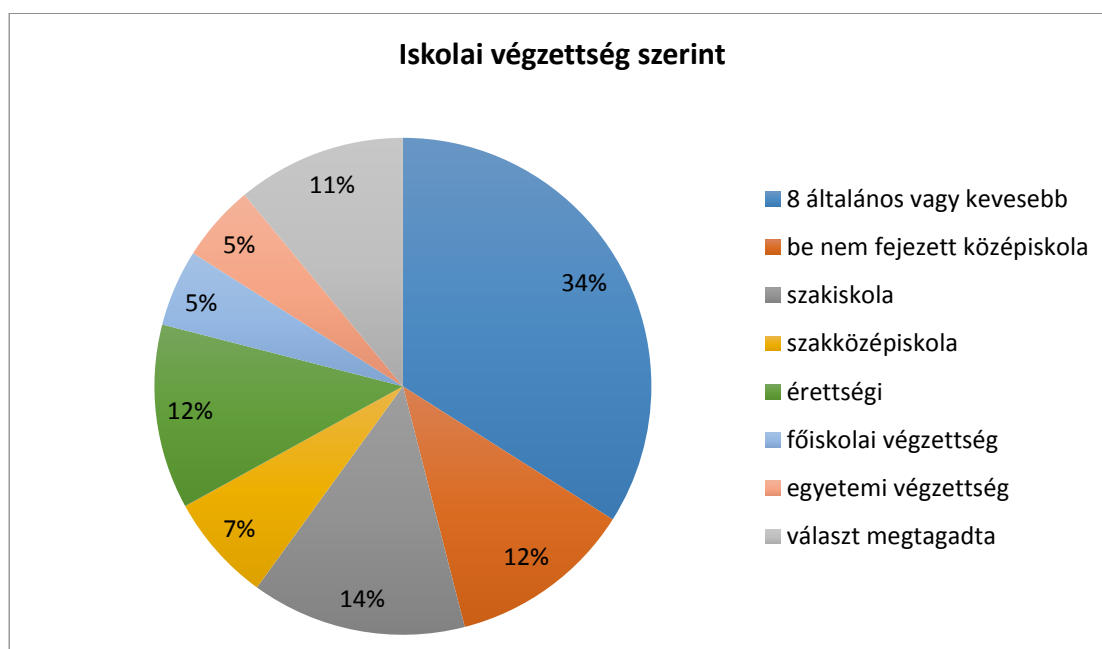
11.2 Bűnelkövetők jellemzői

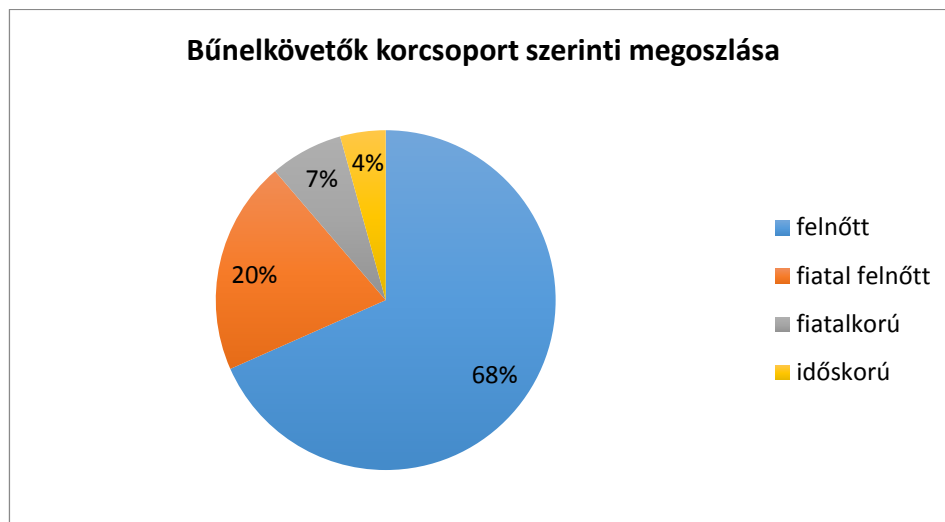
Veszprémi lakóhellyel 2368 bűnelkövető volt regisztrálva 2009-2014.között, de ezek egy részét nem a városban követték el. A rendelkezésre álló adatok szerint erre az időszakra 1666 bűnelkövetők regisztráltak, aki helyi állandó vagy ideiglenes lakos.

		Összesen regisztrált bűncselekmény	Összes bűncselekmény száma y bűnelkövetők alapján	Összes bűnelkövető száma (helyi vagy állandó ideiglenes lakos)
1	Lopás	4 135	590	221
2	Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése	1 741	707	30
3	Csalás	1 426	675	54
4	Okirattal visszaélés	1 043	17	5
5	Költségvetési csalás	674	4	2
6	Magánokirat-hamisítás	553	193	74
7	Rongálás	542	113	41

8	Testi sértés	399	135	98
9	Közokirat-hamisítás	367	87	56
10	Készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés	340	63	17
11	Garázdaság	289	313	197
12	Zaklatás	235	89	63
13	Járművezetés ittas vagy bódult állapotban	208	146	131
14	A számvitel rendjének megsértése	186	34	25
15	Sikkasztás	179	94	44
16	Visszaélés kábítószerrel	161	87	72
17	Tartási kötelezettség elmulasztása	134	1	1
18	Egyedi azonosító jellel visszaélés	104	-	-
19	Közúti baleset okozása	101	32	32
20	Járművezetés ittas állapotban	89	22	22

Bűnelkövetők demográfiai értelemben nem térnek el az egyes években. Általánosan elmondható, hogy a bűnelkövetők nagy része férfi, 8 általános vagy kevesebb iskolai végzettséggel rendelkezik.

A regisztrált bűncselekmények között az első helyen itt is a lopás volt, majd a szerzői jogokkal való visszaélés és a csalás.

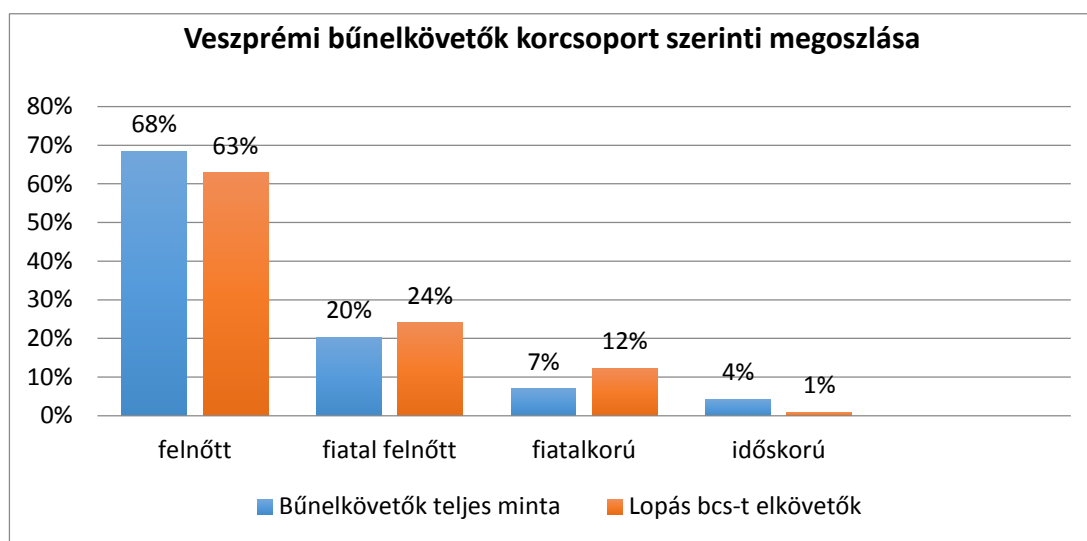
A bűnelkövetői statisztika szerint a lopás, a garázdaság, a jármű ittas vagy bódult állapotban és a testi sértés bűncselekményekkel regisztrálták a legtöbb bűnelkövetőt.

11.3 Legjelentősebb bűncselekmények

11.3.1 Lopás

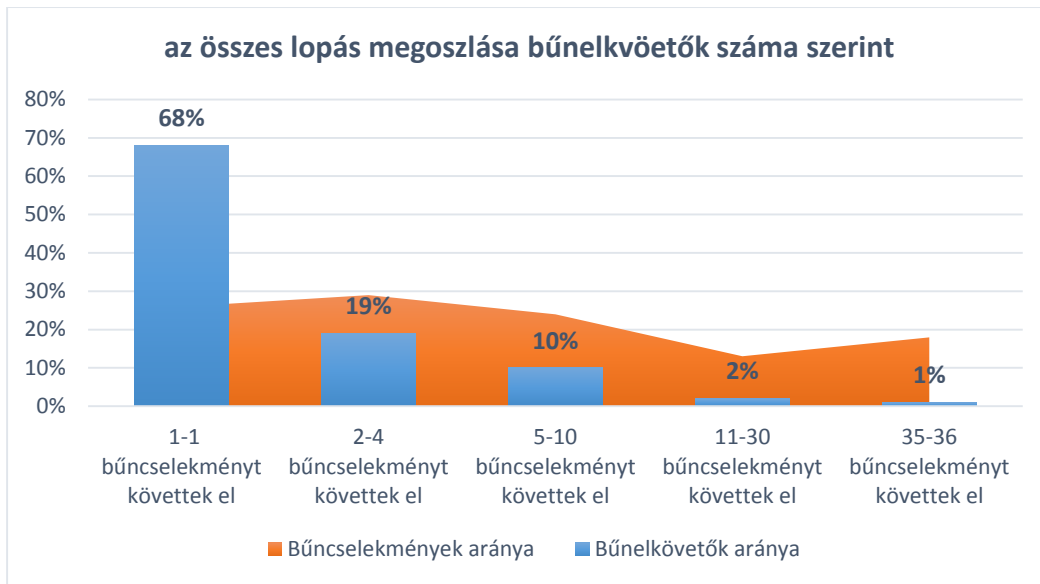
2009 és 2014 között összesen 221 bűnelkövető regisztráltak lopással. Az összes bűncselekmény 8-17%-át tette ki ez a típusú bűncselekmény (bűnelkövetői adatok tekintetében). 2014-ben mindössze a bűncselekmények 8%-át adta a lopás, míg 2012-ben és 2013-ban 17-17%-át.

A lopás bűncselekményt elkövetők között fiatalkorúak és fiatal felnőttek aránya magasabb a teljes bűnelkövetői kormegoszlást tekintve.

A 221 lopást elkövetett bűnelkövetőből 151 volt, aki egy lopást követett el, 41 fő, aki 2 és 4 lopás között, 21 fő, aki 5 és 10 lopás között, 5 fő, aki 11 és 30 lopás között és 3 fő, akik 35-36 lopást követtek el fejenként. A 221 bűnelkövető összesen 590 lopást követett el.

A bűnelkövetők közel kétharmada követte el az összes lopás egynegyedét, míg a bűnelkövetők egy százaléka (3 fő) felel a lopás bűncselekmények közel ötödéért.

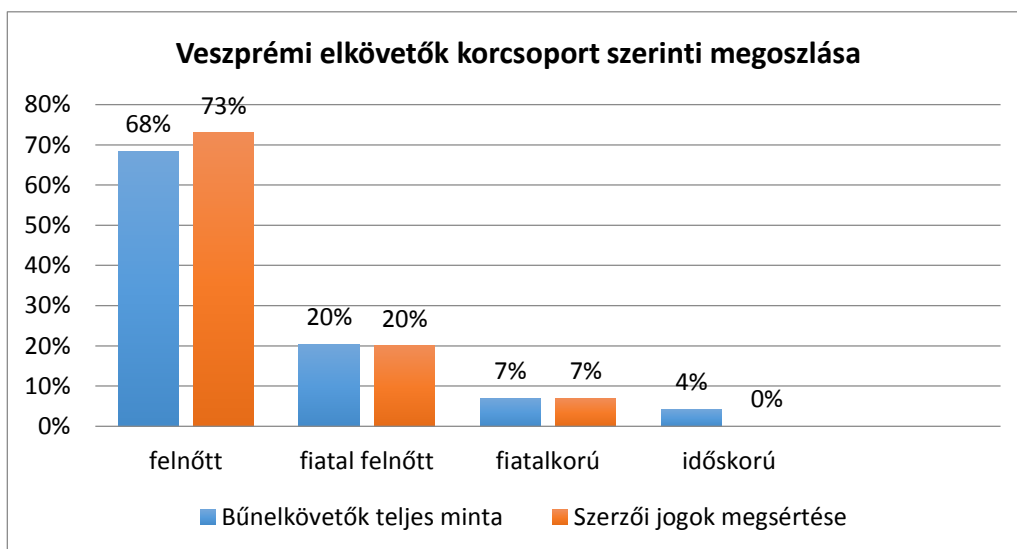

11.3.2 Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése

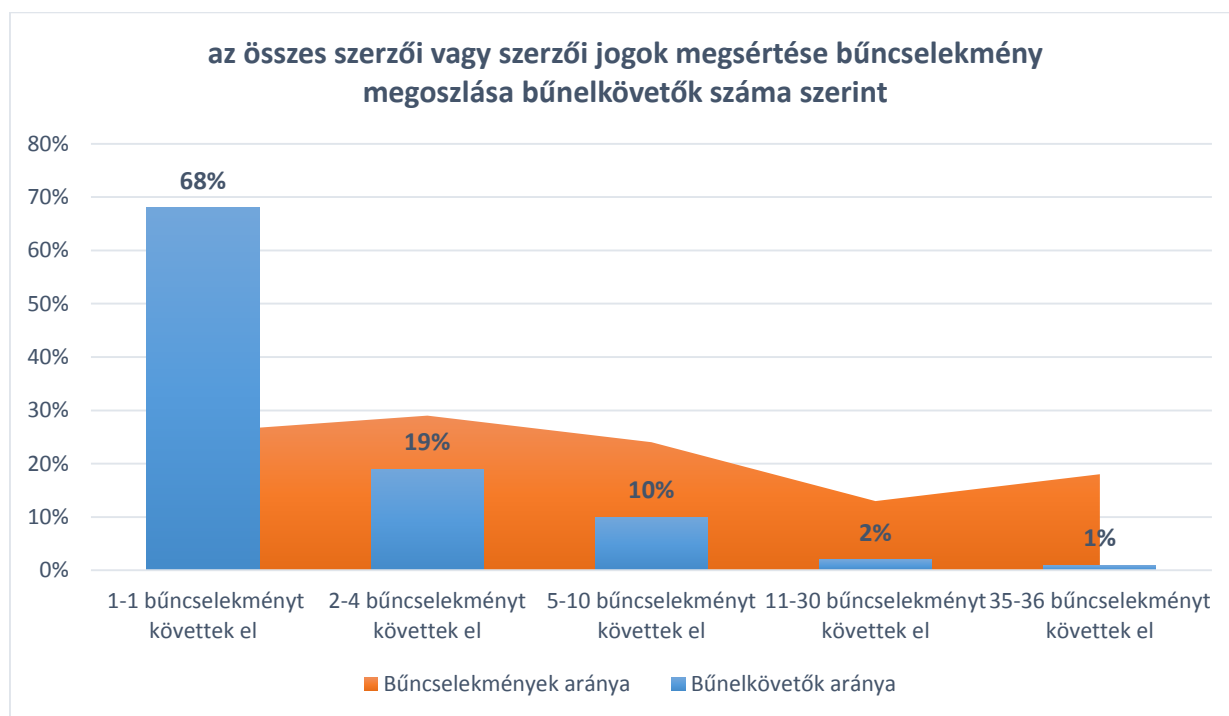
Veszprémben a második legtöbbet regisztrált bűncselekmény a szerzői vagy szerzői jogokhoz kapcsolódó jogok megsértése volt, összesen 1741 esetet regisztráltak 2009 és 2014 között, de az összes eset 57%-a 2010-ben volt. Ennél a bűncselekménytípusnál egyértelműen látszódik, hogy egy-egy kiemelkedő eset milyen módon változtatja meg a bűncselekmények sorrendjét.

30 bűnelkövetőről van adatunk, akit ezzel a bűncselekménnyel regisztráltak és helyi állandó vagy ideiglenes lakos, ők együtt összesen 707 bűncselekmény elkövetéséért felelősek.

Ennél a bűncselekménynél a felnőttek a teljes mintához képest nagyobb arányban szerepltek.

A legnagyobb esetszám 126 rendbeli jogsértés volt, amit egy felnőtt korú, egyedül élő szerelő foglalkozású férfi követett el. A többi hét városban volt ennél az esetszámnál is nagyobb számú precedens, az egy bűnelkövetőre jutó esetek száma a harmadik legalacsonyabb volt Veszprémben.

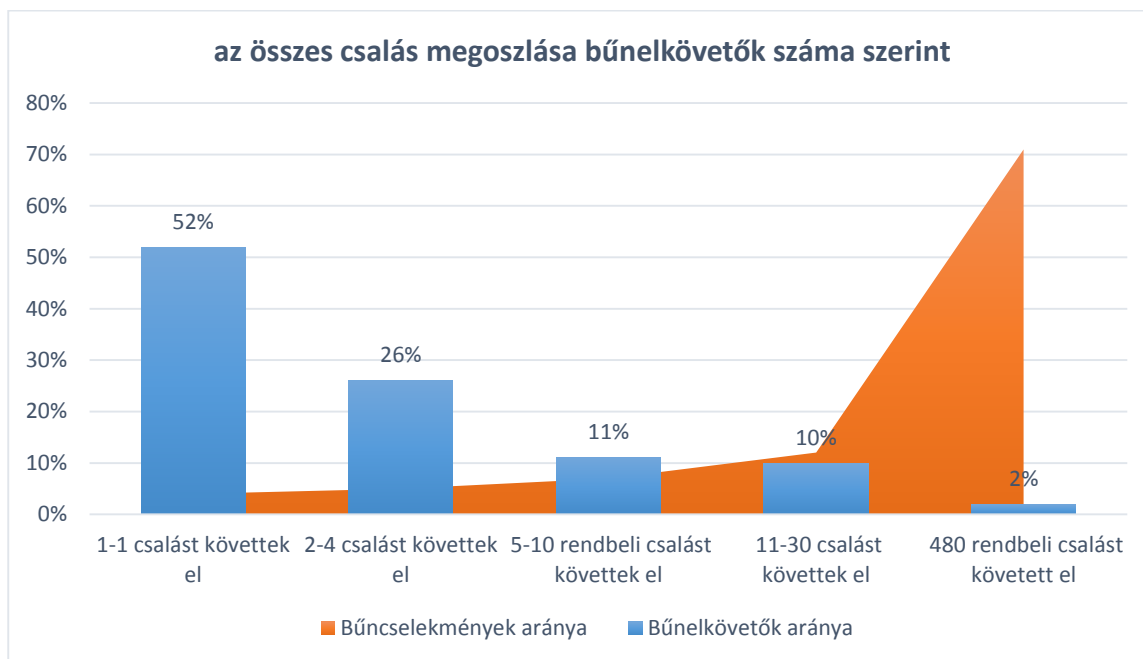
11.3.3 Csalás

Összesen 1426 esetet regisztráltak. A regisztrált bűncselekmények között ez a bűncselekmény volt a harmadik helyen. **Az esetek száma egyenlőtlenül oszlik meg éveket tekintve, kiugrás 2012-ben tapasztalható, ekkor volt az összes esetek 43%-a.**

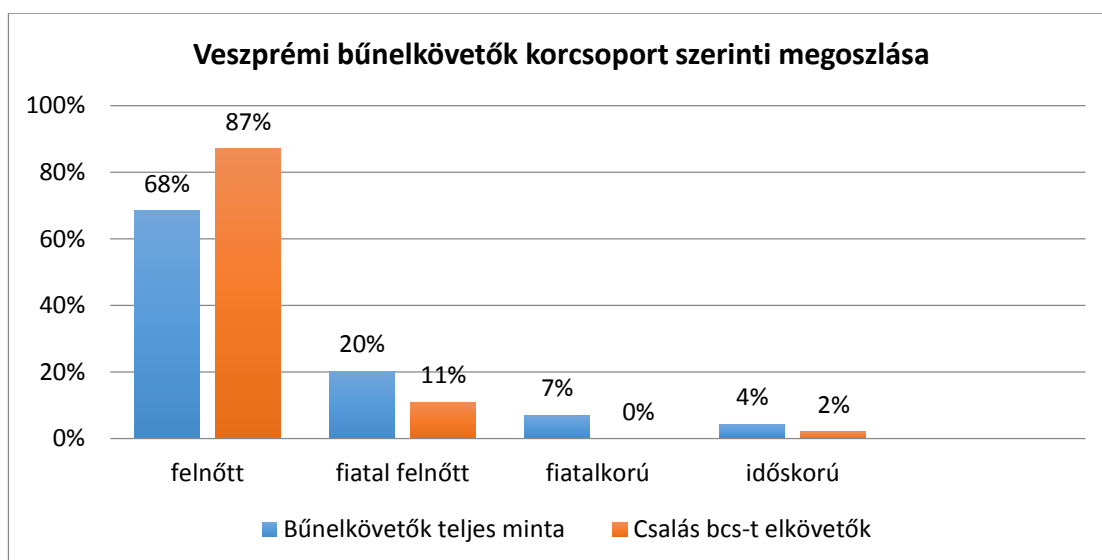
A bűnelkövetői statisztikákat tekintve 54 fő bűnelkövető esetében regisztráltak 675 esetet.

Az összes csalás mindössze 6%-át követte el a bűnelkövetők kétharmada

Ezek az adatok is jól példázzák azt, hogy egy-egy kirívó eset miatt nem lehet messzemenő következtetéseket levonni egy város, régió bűnügyi fertőzöttségére vonatkozóan.

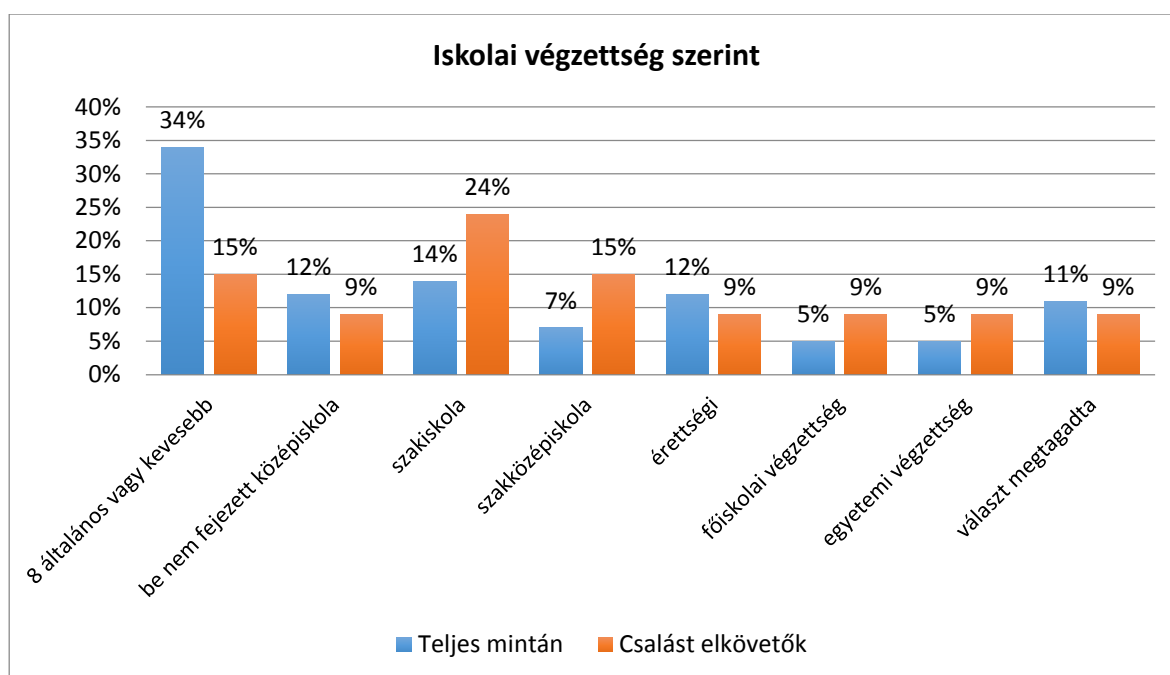
A csalás bűncselekményt elkövetők között nem volt fiatalkorú és a fiatal felnőttek is alulreprezentáltak.

A többi városhoz hasonlóan a nők aránya itt is magasabb, mint az átlag.

A8 általános vagy kevesebb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya alacsonyabb, mint az átlag. A bűnelkövetők majdnem ötöde volt felsőfokú végzettségű.

11.3.4 Egyéb bűncselekmények

Okirattal visszaélés és költségvetési csalás: Mindkét bűncselekmény benne volt a legtöbbet regisztrált bűncselekmények között, azonban az előbbi esetben csupán 5 fő, utóbbi esetben 2 fő bűnelkövetőről van adatunk, ami az elemzésre nem alkalmas, ráadásul a városban rögzített bűncselekmények számának csak töredékét követték el ők. Arra vonatkozóan nem áll rendelkezésünkre adat, hogy a Veszprémben regisztrált bűncselekményeket kik követték el.

Magánokirat-hamisítás: 2009 és 2014 között összesen 553 esetet regisztráltak, évente átlag 92 esetet. 2012-ben volt a legtöbb eset regisztrálva, 155. A bűnelkövetői adatbázisban 69 bűnelkövető 193 bűncselekményt található, akik helyi állandó vagy ideiglenes lakosok, vagyis az összes regisztrált bűncselekmények csupán 28%-át követték el ők. **A felnőttek aránya majdnem 90%, a nők aránya 42%.** Erre a bűncselekményre nem jellemző, hogy kevés bűnelkövető követne el az összes bűncselekmények nagy arányát. A legtöbb esetszám 25 volt (Kecskeméten és Debrecenben volt alacsonyabb a legnagyobb egy fő által elkövetett esetszám).

11.4 Összegzés

A város közbiztonsági helyzetének gyengeségeit leginkább a források hiánya jelenti, illetve az, hogy kevés a pályázati lehetőség a rendőrség számára (legfeljebb az önkormányzattal közösen tudnak pályázni). Szintén hátrányként említette meg interjúalanyunk, hogy a város némileg „bevonzza” a rablásokat a megyéből. A város korábbi problémás része a „Pokoli torony” volt, de erre már pozitív, fejlődés előtt álló, korábbi problémaként utalt interjúalanyunk. **A városra nem jellemző, hogy szegregált területek lennének.**

Mivel nem jellemzőek az erőszakos bűncselekmények, ezért a város lakossága nyugodt. Testi sértések szórakozóhelyek környékén alkalmanként előfordul. **A tapasztalatok szerint a betörők egy része utazó bűnöző.**

A városnak közbiztonsági szempontból inkább erősségei vannak. Fontos megemlíteni, hogy nagyon sok központi szerv működik együtt, a városvezetés érzékeny a közbiztonságra. Rendszeresen vannak új programok is, amiknek része pl.:

- 1, lakások biztonságának javítása
- 2, TÁMOP keretben hajléktalanok mediációs programja, áldozattá válás problémájának kezelése, valamint
- 3, a közlekedésbiztonság: gyalogos átkelőhelyek javítása

Az elmúlt évek során a közterületi jelenlétet a közterület-felügyelettel és a polgárőrséggel közösen fokozták. A járőrözés sűrítése mind a gyalogos, mind a járműves ellenőrzésekre is kiterjedt. Néhány ezer példányban prevenciós kiadványok készültek, melyekből rendezvényekre is visznek. Az olyan területekre, ahol esetleg jellemző valamilyen bűncselekmény típus, tájékoztató anyagokat juttatnak (oda illő anyagokat). Rendszeresen tartanak fórumokat, iskolákban folyamatosan működik a DADA program, az 1 rendőr – 1 iskola program, valamint a drogmegelőzés, áldozattá vagy bűnelkövetővé válás megelőzése.

A rendőrség folyamatosan folytat tudatos és célirányos kommunikációt a polgárok biztonságérzetének javítása érdekében, többek között a Közbiztonság Egyeztető Fórum (KÖBEF) keretén belül.

12 Összefoglalás

Mivel a bűnügyi statisztikák nem tartalmaznak részletes adatokat a bűnelkövetőkről, illetve a regisztrált bűncselekmények statisztikáit sem teljes mélységükben elemeztük, így az elemzésünkben egyértelműen nem állapíthatunk meg biztosan okokat arra vonatkozóan, hogy milyen társadalmi és gazdasági tényezők járulnak hozzá a bűncselekmények számának növekedéséhez vagy csökkenéséhez.

Ahhoz, hogy egy város, terület bűnügyi fertőzöttségének társadalmi és gazdasági okait elemezzük és valós képet kapjunk az összefüggésekről, elsősorban személyes interjúkon keresztül végzett felmérések, esettanulmányok a megfelelőek.

A 2013-as kutatás során személyes interjúkon keresztül vizsgáltuk a közbiztonság és a vállalozási kedv összefüggését. Az eredmények azt mutatták, hogy **a közbiztonság helyzete elsősorban nem közvetlenül van összefüggésben a vállalozási kedvvel, hanem a lakosság szubjektív biztonságérzetére hat leginkább**. A lakosság munkavállalási kedve, a városból való elköltözés vagy odaköltözési hajlandóságra azonban már jelentős hatással van a közbiztonság helyzete, a rendvédelmi szervek hatékony munkája. A kérdőíves kutatásunk eredményei azt mutatták, hogy a **lakosság nem volt elégedett a rendvédelmi szervek a közbiztonság javítására végzett munkájával. Leginkább a rendőrség munkájával voltak elégedettek** (de a rendőrség is csak közepes értéket kapott), legkevésbé pedig a polgárőrséggel voltak elégedettek. Sok városban interjúalanyaink is elmondták, hogy a **polgárőrség nem elég aktív, szerepük nem annyira jelentős**.

A vélemények többsége a rendőrség munkájának a hatékonyabbá tételét emeli ki, egyrészt a tekintélyüket visszaállítani, másrészt a működésüket támogatni. Sokan említik a **média szerepét is**, ami gyakran negatívan befolyásolja az embereket, rossz mintákat ad néhány kitöltő véleménye szerint. A politikával is összefüggésbe hozzák a közbiztonság javítását.

Ha romlik valahol a közbiztonság, akkor annak a legsúlyosabb gazdasági és társadalmi következményei közé tartozik, hogy **nő az ellentét, gyakoribbak a konfliktusok az ott élők emberek és csoportjaik között**, a kitöltők több mint fele mondta nagyon gyakori következménynek ezt (ráadásul a kutatásban résztvevő hat városban ez volt az első helyen).

A második legsúlyosabb társadalmi következmény a kitöltők véleménye szerint az, hogy az emberek elköltöznek az olyan városokból, községekből, ahol romlik a közbiztonság.

A legsúlyosabb gazdasági ok a kitöltők majdnem fele (44%) szerint az, hogy a **befektetők nem mennek olyan helyre, ahol romlik a közbiztonság és ezzel összefüggésbe hozható az, hogy a vállalozások, és ezáltal a munkahelyek száma csökken**.

A vizsgálatunkban résztvevő nyolc városban a leggyakrabban előforduló bűncselekmények nagy részben azonosak.

A bűncselekmények százezer főre jutó számát tekintve már tapasztalunk eltéréseket a városok között.

A vizsgálatunkban résztvevő városok közül 2009 és 2014 között a legtöbb bűncselekményt (százezer lakosra) Székesfehérváron rögzítették. Helyi állandó vagy ideiglenes bűnelkövetők számát tekintve azonban csak a hetedik helyen áll. Székesfehérvár után a legtöbb bűncselekményt Debrecenben rögzítették, ahol a bűnelkövetők száma is a második legnagyobb volt a városok között.

A százezer lakosra jutó bűncselekmények száma Veszprémben volt a legalacsonyabb, közel fele annyi, mint Székesfehérváron vagy Debrecenben.

2009 és 2014 között négy évben itt volt a legalacsonyabb a regisztrált bűncselekmények száma, két évben pedig 1-1 város megelőzte őt. 2010-ben és 2011-ben Miskolcon volt alacsonyabb a százezer főre jutó bűncselekmények száma. 2010-ben a Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése bűncselekmények száma volt kiugróan magas (a többi városhoz képest itt volt a 6 év során a legtöbb bűncselekmény). 2011-ben csalás, sikkasztás, okirattal való visszaélés és az előbb említett szerzői jog megsértése bűncselekmények száma volt az átlagnál magasabb.

A legnagyobb számban előforduló bűncselekményekről néhány gondolat

Lopás

Kecskeméten volt a legmagasabb az összes regisztrált bűncselekményen belül a lopások aránya (44%), míg legalacsonyabb Székesfehérváron és Debrecenben volt, bár ezekben a városokban a csalás kiugró értéke torzítja az arányokat.

A százezer főre jutó lopások száma is Kecskeméten volt a legmagasabb, 2009 és 2014 között évente átlagosan 2447. Kiugró értéket 2012-ben rögzítettek, amikor 3225 lopás jutott százezer főre. Kecskemét után Miskolc (átlagosan 2340), Győr (2152) esetében volt a lopások száma 2000 felett (százezer főre).

A legkevesebb lopást Veszprémben rögzítették, fele annyit, mint Miskolcon vagy Kecskeméten. Ennek ellenére Veszprémben is a lopás volt a bűncselekmények között az első helyen.

A bűnelkövetők 17%-a volt fiatalos, 27%-a fiatal felnőtt, ami az összes bűncselekmény esetében csupán 9%, illetve 20%.

A személyes interjúk során több rendőrségi és önkormányzati vezető megemlítette a város közbiztonságát veszélyeztető faktornak a lopások számának szaporodását.

Kecskeméten a bűnmegelőzési osztályvezető asszony elmondta, hogy az utóbbi időben megszorodott lopások, betörések, gépkocsi-feltörések is félelmet keltenek az emberekben.

Miskolcon is megemlézték, hogy ettől a bűncselekmény típustól félnek a lakosok leginkább.

A többi városban is szóba került, hogy a lopások gyakran a nagy áruházláncok környékén történnek (gyakran az áruházon belül az áruház sérelmére, alkalmanként pedig az ott vásárlók sérelmére követnek el bűncselekményt).

A lopások ellen többféle módszerrel védekeznek, pl. Székesfehérváron a nagyobb áruházak küldik egymásnak a tolvajok képét, hogy segítsék egymást.

Az áruházak, cégek sérelmére elkövetett bűncselekmények ellen a cégek saját biztonsági rendszerük fejlesztésével tudnak védekezni.

A lakosság sérelmére elkövetett lopások ellen a lakosság hatékonyabb tájékoztatásával lehet védekezni. Szerencsére a lakosság bűncselekmények megelőzésére vonatkozó tájékoztatása minden városban megfelelően működnek annak ellenére, hogy az anyagi keretek gyakran nem teszik lehetővé a széleskörű tájékoztatást.

Mivel minden város esetében ez a bűncselekmény a legjelentősebb (Székesfehérvár és Debrecen esetében is évente átlagosan 1800-1900), a bűnelkövetők összetétele is hasonló, így a városok összefoghatnának, hogy közös programot találjanak ki az ilyen jellegű bűncselekmények visszaszorítására.

Miskolcon részletesen kidolgozott programok működtek már 2013-ban is, amik hatékonyan elősegítik a bűncselekmények megelőzését.

Továbbra is szükség lenne arra, hogy a városok a legszélesebb körben eljuttassák szóróanyagaikat, esetleg a helyi televízióban, a város adottságait figyelembe véve nyújtsanak tájékoztatást a lakosságnak.

Csalás

A bűncselekmény Székesfehérváron és Debrecenben a leggyakoribb bűncselekmény volt, Pécsen a második, a többi városban pedig a harmadik.

A lopások számához képest azonban a csalások százezer főre jutó száma jóval kevesebb, átlagosan 400 bűncselekményt követnek el évente. Debrecenben 2009 és 2010-ben volt kiugróan magas a regisztrált csalások száma (6289 és 5542), de a többi évben az esetek száma nem tér el az átlagtól. Székesfehérváron 2012-ben volt kiugróan magas a regisztrált bűncselekmények száma (12559), de itt a többi évben is az átlagtól eltérően magas volt a csalások száma.

Százezer lakosra jutó csalások számát tekintve csak Székesfehérváron annyi eset volt a 6 év alatt, mint a hét többi városban összesen.

A személyes interjúk során a csalás bűncselekmény ritkán került említésre, a lakosság szempontjából nem olyan bűncselekményről van szó, ami széles körben érinti az embereket. Bár súlyos anyagi károkat okoznak a bűnelkövetők, de a lakosság számára ez nem egy olyan bűncselekmény, amitől félnek.

A bűncselekmény megelőzésére nem igazán lehet hatékony programot kidolgozni, hiszen a bűnelkövetők általában magas iskolai végzettségű felnőttek, akik bűnelkövetésüket nem alkoholos vagy egyéb szer hatására követik el (mint pl. a garázda v testi sértést elkövetők), nem a mindennapi megélhetés okán (pl. lopás bűncselekményt elkövetők), tehát kevésbé meghatározható, hogy mi késztet valakit a bűncselekmény elkövetésére.

A lakosság sérelmére elkövetett csalások megelőzésére azonban lehet és szükséges is lenne hatékonyabb programokat kidolgozni, főleg, hogy idén (2015) több országos szintű csalási botrány is volt (Buda Cash, Quaestor, Kun- Mediátor), amik azt bizonyítják, hogy az emberek naivan, jóhiszeműen fektetik be, kezelik megtakarításaikat. Sajnos ezek az esetek nagyon sok embert érintettek.

A lakosság általános pénzügyi tudását, műveltségét célszerű lenne bővíteni, mert sajnos gyakran bebizonyosodik, hogy a tudás hiánya miatt kerülnek sokan anyagi gondba. Sajnos, az iskolai keretek között ez a tudás ritkán megszerezhető.

Okiratokhoz köthető bűncselekmények

Az okirattal való visszaélés általában a 2-4. leggyakrabban regisztrált bűncselekmény volt 2009 és 2014 között. A legtöbb bűncselekményt százezer lakosra vizsgálva Székesfehérváron követték el, közel négyszer annyit, mint Veszprémben.

A közokirat-hamisítás és a magánokirat-hamisítás bűncselekmények is mind a nyolc város esetében benne voltak a húsz legtöbbet regisztrált bűncselekmény között.

A legtöbb közokirat-hamisítást Székesfehérváron, magánokirat-hamisítást Miskolcon rögzítették. **A bűnelkövetők harmada általában nő, a felnőttek aránya 75-80%.**

Garázdaság

Debrecen, Miskolc és Szeged esetében mondta interjúalanyunk, hogy a garázda bűncselekmények okoznak problémát többnyire a belvárosban.

A regisztrált bűncselekmények számát tekintve ebben a három városban volt a legmagasabb a százezer lakosra jutó garázda bűncselekmények száma.

Miskolcon 2009 és 2014 között évente átlagosan 186 eset, Debrecenben 166, Szegeden pedig 152.

A garázda bűncselekményt elkövetők közel 40%-a volt alkohol vagy más szer hatása alatt bűncselekménye elkövetése során.

A bűncselekmény megelőzésének egyik leghatékonyabb módja az lehetne, ha a garázda bűncselekmények elkövetése szempontjából aktívabb időszakban (éjszakák, hétvégi éjszakák) a polgárőrség, rendőrség összefogva járőrözne a belvárosokban.

Rongálás

A garázda bűncselekményhez hasonlóan a rongálás bűncselekményeket is sokan, a bűnelkövetők negyede követte el alkohol vagy más szer hatása alatt.

A férfiak aránya szintén nagyon magas (88%).

A bűncselekmények megelőzése szintén a gyakrabbi járőrözéssel és az aktívabb időszakok fokozottabb ellenőrzésével lehetséges.

Emberölés

Az emberölések száma rendkívül alacsony, az összes bűncselekmény kevesebb, mint 1%-át adják. Azonban ennél a bűncselekménynél már egy-egy eset is felborzolja a kedélyeket, főleg a kisebb városokban, mint pl. Veszprém, Kecskemét, stb.

A legtöbb eset Pécsen volt, ahol a százezer főre jutó emberölések száma évente átlagosan 3. A legkevesebb gyilkosság pedig Szeged városában történik (százezer lakosra vizsgálva).

A 2013-as kutatásunk során több interjúalanyunk utalt arra, hogy a lakosság fél az emberölésektől, ami a statisztikát figyelembe véve nem reális félelem, azonban a bűncselekmény súlyossága miatt nem mehetünk el amellett, hogy a lakosság szubjektív biztonságérzetét mennyire befolyásolja ez a bűncselekmény.

A fő probléma az, hogy az összes esetet a média nyilvánosságra hozza, így szinte minden harmadik nap hallhatnak ezzel kapcsolatos híreket (évente átlagosan 110-130 befejezett emberölés történik országszerte).

Az esetek nagy része családon, ismeretségi körön belül történik, így megelőzése sokszor még nagyobb feladat, hiszen gyakran a külvilág nem látja a jeleket.

Sajnos az is gyakori, hogy a családon belüli erőszakos viselkedéseket titkolják az elszenvedők, rendszeresen túrik a megaláztatást, félnek segítséget kérni.

Civil szervezetek, alapítványok különböző foglalkozásokkal tudják segíteni a lakosságot, hogy bármilyen jellegű erőszakos bűncselekményt megelőzzenek.

Az elemzésünk során szerzett tapasztalatokból, eredményekből a következő megállapításokat szűrhetjük le:

A kutatásban résztvevő városok többsége infrastrukturális szempontból fejlett, képzett munkaerőből sincs hiány, így a vállalkozások szívesen fektetnek be. A nagyobb beruházások inkább pozitívan hatottak a városok közbiztonságára, mivel a vállalatok környékén erősebb biztonsági rendszer lett kiépítve, munkahelyek jöttek létre, ami segített az életszínvonal emelkedésében is. Kivétel Veszprém, ahol nincs megfelelő infrastruktúra és munkaerő, így kevés a beruházás. **Azonban a város rendkívül jó közbiztonsági helyzettel rendelkezik.**

A Polgárőrség szerepe és jelentősége vitathatatlan, nagyon sok esetben segítségükkel hatékonyan tudnának fellépni a bűncselekmények elkövetése ellen. Azonban a 2013-as interjúnk során alig volt olyan interjúalany (vállalkozók között), aki egyáltalán tisztában lett volna azzal, hogy a városában működik-e a szervezet. Fontos lenne nagyobb támogatást adni ennek a szervezetnek, illetve különböző kommunikációs stratégiákkal ismertebbé tenni őket, hiszen sokat segíthetnek a közbiztonság fenntartásában.

A bűncselekmények számának alakulása nem hozható közvetlenül összefüggésbe a társadalmi és gazdasági mutatók változásaival.

Az, hogy a lopás a leggyakrabban regisztrált bűncselekmény (az összes bűncselekmény 30-40%-át adja) mutatója annak, hogy a bűncselekmények elkövetését elsősorban anyagi javak megszerzése. Azonban a regisztrált lopások száma nem változik jelentősen évről évre, tehát az elkövetésre nincs hatással a munkanélküliség csökkenése vagy a támogatások során adott összegek mértéke.

Javaslatok:

- a közbiztonsági alapítványok működésének hatékonyabbá tétele, támogatási rendszerük fejlesztése, hogy segítségével olyan programokat lehessen indítani, amik széleskörben tájékoztatják a lakosságot.
- a rendőrség kommunikációs eszközeinek fejlesztése
- Minden gyakrabban előforduló bűncselekmény megelőzésével kapcsolatosan egyedi programot kidolgozni, hiszen mindegyik bűncselekmény esetében más az elkövetői profil.
- A városok tapasztalataikkal segíthetnék egymást, közösen kidolgozhatnának programokat, így esetleg költséghatékonyabban lehet eredményeket elérni
- Megfelelő médiatervezés, vagyis a helyi médiumokban több megjelenés, a várost érintő esetekről tájékoztatás, hogy ne egy általános, félelem-keltésre törekvő médiahírek befolyásolják elsősorban a lakosság szubjektív biztonságérzetét.
- A bűnügyi statisztikák jobb rendszerezésére is szükség lenne, hiszen a megfelelően vezetett statisztikából levont következtetések hozzájárulnak ahhoz, hogy a későbbiekben hatékonyan lépjenek fel a bűnmegelőzés érdekében.